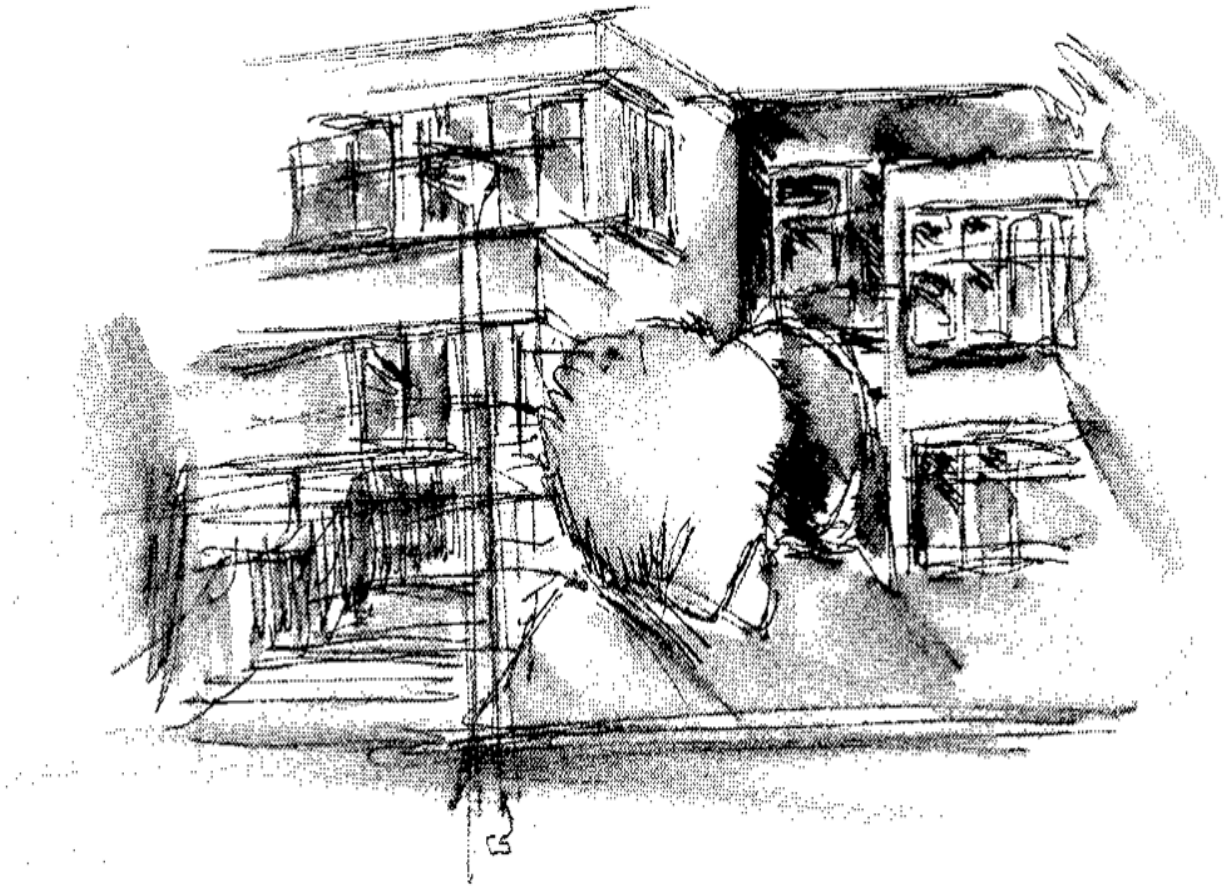

Pedagógiai Program

Intézmény neve: Budapest XVI. Kerületi Móra Ferenc Általános Iskola
OM azonosító: 035096
Cím: 1162 Budapest, Ida utca 108-110.
T: 06-1 -405-57-66
Fax: 06-1-402-11-51
e-mail: moraferencaltisk@digikabel.hu
WEB: www.mora16.hu

NEVELÉSI PROGRAM	5
I. BEVEZETÉS	5
I/1. JOGI STÁTUSZ	6
I/2. AZ ISKOLA TÖRTÉNETE	8
I/3. ÖNDEFINÍCIÓ	10
II. NEVELÉSI PROGRAM	12
II/1. AZ ISKOLAI NEVELÉS-OKTATÁS CÉLJA	12
II/2. PEDAGÓGIAI FOLYAMAT	15
II/3. NEVELÉSI CÉLJAINK ÉS FELADATAINK	16
AZ ISKOLAI OKTATÁS- NEVELÉS CÉLJA, A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS KOMPLEX FELADATAI	19
II/4. NEVELŐ – OKTATÓ MUNKÁNK CÉLJAI ISKOLAI SZAKASZONKÉNT	28
II/5. CÉLJAINK MEGVALÓSULÁSA A SZAKASZOKON BELÜL	30
II/6. KÉPZÉSI PRIORITÁSAINK	33
II/7. KOMPETENCIA ALAPÚ OKTATÁSI PROGRAMCSOMAGOK, INTÉZMÉNYI FEJLESZTÉSEK - ÚJSZERŰ TANULÁSSZERVEZÉSI TECHNIKÁK, INTÉZMÉNYI INNOVÁCIÓK	34
II/8. A DIGITÁLIS KOMPETENCIAFEJLESZTÉST TÁMOGATÓ PROGRAMCSOMAGOK	43
III. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATAINK	47
IV. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM	52
IV/1. EGÉSZSÉGNEVELÉSÜNK TARTALMI ELEMELI	52
IV/2. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD KIALAKÍTÁSÁRA IRÁNYULÓ MÓDSZEREINK	56
IV/3. EGÉSZSÉGNEVELÉSÜNK SZÍNTEREI	58
IV/4. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV	59
IV/5. SEGÍTŐ KAPCSOLATAINK	60
IV/6. ISKOLÁNK DROGSTRATÉGIÁJA	61
V. KÖRNYEZETI NEVELÉS – ÖKO PROGRAM	66
VI. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS	73
VI/1. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS NEVELŐ – OKTATÓ TEVÉKENYSÉG INTÉZMÉNYSZINTŰ TERVEZÉSE	73
VI/2. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEK SZÍNTEREI	73
VI/3. HAGYOMÁNYOK	76
VII. PEDAGÓGUSOK, OSZTÁLYFŐNÖKÖK INTÉZMÉNYI FELADATAI	79
VII/1. A PEDAGÓGUSOK LEGFONTOSABB HELYI FELADATAI	79
VII/2. AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI ÉS HATÁSKÖRE	80
VIII. NEM OSZTÁLY-, ILLETVE ÓRAKERETBEN FOLYÓ TEVÉKENYSÉGI FORMÁK	81
VIII/1. SZAKTÁRGYI TEVÉKENYSÉGEK	81
VIII/2. MAGATARTÁSI ZAVAROKAT, SZOCIÁLIS HÁTRÁNYT KORRIGÁLÓ SEGÍTÉSI FORMÁK	81
VIII/3. EGYÉB PEDAGÓGIAI TARTALMÚ FOGLALKOZÁS	81
VIII/4. AZ ISKOLAI KÖNYVTÁR	82

IX. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	84
IX/1. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓKKAL VALÓ FOGLALKOZÁS MEGVALÓSULÁSA ISKOLÁNKBAN	84
IX/2. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK MEGSEGÍTÉSÉNEK PROGRAMJA	85
IX/3. BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL KÜZDŐ TANULÓ	90
IX/4. KIEMELTEN TEHETSÉGES GYERMEKEKKEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK	94
IX/5. GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEM	102
IX/6. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	103
X. A TANULÓK RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	105
XI. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	106
XI/1. A PEDAGÓGUSOK ÉS A SZÜLŐK KÖZÖS CSELEKVÉSEINEK SZÍNTEREI	106
XI/2. EGYÉB KAPCSOLATAINK	109
XII. TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK	110
XIII. TANULÓI JOGVISZONY	111
XIII/1. BEIRATKOZÁS, A TANULÓK OSZTÁLYBA SOROLÁSA	111
XIII/2. A TANULÓK TOVÁBB HALADÁSA	112
XIII/3. BIZONYÍTVÁNYOK	113
XIII/4. FELMENTÉS	113
XIII/5. A TANULÓI JOGVISZONY	113
XIV. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ELLENŐRZÉSI, MÉRÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE	114
XIV/1. AZ ÉRTÉKELÉSI RENDSZER CÉLJA ÉS ALAPELVEI	114
XIV/2. AZ ÉRTÉKELÉSI RENDSZER NYILVÁNOSSÁGA	114
XIV/3. AZ ÉRTÉKELÉS SZINTJEI	114
XIV/4. A TANÍTÁSI ÓRÁK MEGFIGYELÉSÉNEK ÉS ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI	117
XIV/5. EGYÉB PEDAGÓGIAI TARTALMÚ FOGLALKOZÁS TANULÁSI TEVÉKENYSÉGÉGÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTJAI	119
XIV/6. ÉRTÉKELÉSI HAGYOMÁNYAINK	121
XIV/7. AZ ISKOLA ÁLTAL NYÚJTOTT NEVELÉS-OKTATÁS MINŐSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE	122
XIV/8. AZ ISKOLA MENEDZSELÉSÉNEK, HATÉKONYSÁGÁNAK, AZAZ A VEZETÉS MUNKÁJÁNAK ÉRTÉKELÉSE	124
HELYI TANTERV	126
I. ISKOLÁNK TANTÁRGYI RENDSZERE ÉS ÓRASZÁMAI A 2020/2021. TANÉVTŐL FELMENŐ RENDSZERBEN	126
I.1. ALSÓ TAGOZAT	126
I.2. FELSŐ TAGOZAT	127
II. ISKOLÁNK TANTÁRGYI RENDSZERE ÉS ÓRASZÁMAI A 2020/2021. TANÉVTŐL	128
2.1. ALSÓ TAGOZAT (FELMENŐ RENDSZERBEN MEGSZŰNŐ)	128

2.2. FELSŐ TAGOZAT (FELMENŐ RENDSZERBEN MEGSZŰNŐ)	129
2.3. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI	131
2.4. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA	132
2.5. A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG	133
III. A TANKÖNYVEK, TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI ÉS A TANKÖNYVELLÁTÁS RENDJE ISKOLÁNKBAN	135
IV. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS	136
V. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	137
VI. PROJEKTOKTATÁS	137
VII. AZ ISKOLA TANULÓI ÁLTAL ELÉRT NEVELÉSI-OKTATÁSI SZINT ÉRTÉKELÉSE	137
1. AZ ELLENŐRZÉS - ÉRTÉKELÉS SZOKÁSOS FORMÁI	137
2. AZ ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI BESZÁMOLTATÁSOK FORMÁI, RENDJE	139
3. A HÁZI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI	140
4. TELJESÍTMÉNYMÉRÉSEK	141
5. MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM ÉRTÉKELÉSE	142
VIII. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSE	144
IX. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK	145
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK	146
ZÉRÓ RENDELKEZÉS	147
MELLÉKLETEK	148
1. KERETTANTERVRE ÉPÜLŐ HELYI TANTERV 1-4. ÉVFOLYAM	148
2. KERETTANTERVRE ÉPÜLŐ HELYI TANTERV 5-8. ÉVFOLYAM	148

NEVELÉSI PROGRAM

I. Bevezetés

Ahhoz, hogy az iskola valódi létté váljon, szükséges a köznevelés valamennyi szereplőjének igényeit, véleményét, javaslatait figyelembe venni a pedagógiai programunk kialakításánál, így:

- A tanulók
- A pedagógusok
- A szülők
- Az iskola fenntartója és működtetője
- A köznevelésben részt vállaló intézmények, egyesületek.

A program alkotása során szükségesnek éreztük a hazánkban és a világban történő változások hatását, valamint a nevelés, a tanítás-tanulás folyamatának összehangolását.

Ennek elengedhetetlen feltétele, hogy külső és belső erőforrásainkat feltárjuk, ezeknek függvényében alakítsuk ki iskolánk önálló arculatát.

A felsoroltak mellett figyelembe kellett vennünk a törvényeket és a jogszabályokat, kiemelten az Alaptörvényben foglaltakat, kerületünk specialitásait, a jelenlegi személyi és tárgyi feltételeket, a fenntartói és működtetői elvárásokat, a szülők igényeit és végül, de nem utolsóként a tanulók igényeit, érvényesítve a gyermekek mindenekfelett álló érdekeit.

Mindezeket átgondolva, megfelelő módszereket alkalmazva /kérdőíves módszer, interjú, pedagógiai nap, csoporttréning, ötlettársítás / módosítottuk intézményünk pedagógiai programját.

I/1. Jogi státusz

Hivatalos neve:	Budapest XVI. Kerületi Móra Ferenc Általános Iskola
Feladatellátási helye:	1162 Budapest, Ida utca 108-110.
Alapító neve és székhelye:	Emberi Erőforrások Minisztériuma 1054 Budapest, Akadémia u. 3.
Fenntartó neve és székhelye:	Észak-Pesti Tankerületi Központ 1165 Budapest, Jókai u.6.
Típusa:	általános iskola
OM azonosító:	035096

Alapfeladata:

- *Köznevelési alapfeladatok:*
 - általános iskolai nevelés-oktatás
 - alsó tagozat
 - felső tagozat
 - a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók, nevelése-oktatása (beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos – enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos – hallási fogyatékos, látási fogyatékos)
 - egésznapos iskolai képzés
 - egyéb foglalkozások
 - napközi
 - tanulószoba
- Felvehető maximális gyermek-, tanulólétszám: 690
- Iskolatípusonként az évfolyamok száma: 1-8. évfolyam
- Iskolai könyvtár ellátásának módja:
 - saját szervezeti egységgel
- *Speciális jellemzők:*
 - 1-4 évfolyamon iskolaotthonos—oktatás (megszervezése az igények függvényében történik)

A feladatellátást szolgáló vagyon és a felette való rendelkezés joga:

- feladatellátási hely szerint
 - pontos cím: 1162 Budapest, Ida utca 108-110.
 - helyrajzi szám: 117238\15
 - hasznos alapterület: 1692 nm
 - jogkör: ingyenes használati jog
 - működtető: a jogszabályban meghatározott költségvetési szerv
 - Vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

Az intézmény képviselőjére jogosultak:

Az intézmény vezetője. Távolléte esetén a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott sorrendben következő helyettes képviseli.

Az iskola földrajzi működési területe:

Budapest XVI. kerületének a fenntartó által kijelölt körzete.

Az program jóváhagyója:

intézményvezető

Az iskola székhelye:

1162 Budapest, Ida u. 108-110.

Az iskola postacíme:

Budapest XVI. Kerületi Móra Ferenc Általános Iskola
1162 Bp., Ida u. 108-110.

Telefon:

405-5766

405-2884

e-mail:

moraferencaltisk@digikabel.hu

WEB:

www.mora16.hu

Az iskolai tanulócsoportok száma a benyújtás időpontjában:

19 osztály

12 napközis csoport

I/2. Az iskola története

Iskolánk 1985 decemberében kezdte meg működését az új épületben.

Jogelődje a Budapest XVI. kerület Békés Imre u. 113. sz. alatt működő általános iskola volt, melyhez még két tagépület (Rákosi u. és Újszász u.) tartozott. 1985-ig igen nehéz körülmények között, váltott műszakban tudtuk nevelési-oktatási tevékenységünket megvalósítani (pl. 6 - 7 tanulócsoportot busszal szállítottunk az épületek között).

Új iskolánk átadása gyökeres változást hozott életünkben. Nagyon szép, zöldövezeti környezetben épült, melyet birtokba vehettünk örömeivel és gondjaival együtt.

Megszűnt a váltakozó tanítás, de a 26 tanulócsoport miatt 1994-ig továbbra is két épületben kellett megszerveznünk az iskolai életet.

A demográfiai mutatók által is bizonyított gyermeklétszám-csökkenés iskolánkat sem kerülte el. Tanulócsoportjaink számának alakulása lehetővé tette, hogy a tanulók és a tantestület munkája egy épületben, egységes szerkezetben működjön. Ez nevelési céljaink megvalósítását könnyebbé tette.

Intézményünket 1985-1997, illetve 1997-2018 között egy intézményvezető és 2 intézményvezető helyettes irányította. Az iskola vezetésében időközben változások történtek. Jelenlegi intézményvezetőnk 2018. augusztus 15-én vette át az igazgatási feladatokat.

Az 1990-es évek változásai nem kerültek el iskolánkat sem. 1992-ben a tantestület megvitatta, elfogadta fejlesztési tervét, mely a tanítás-tanulás folyamatának reformálását, valamint az iskolaszervezet átalakítását célozta meg. Az iskolaszervezet 10 évfolyamra bővítése részben objektív körülmények miatt nem valósult meg.

Az 1997. évben megbízott igazgató pályázatában szintén szerepelt a képzési idő meghosszabbítása az általános műveltséget megalapozó pedagógiai szakasz végéig, vagyis az alpműveltségi vizsgáig. Ez a fejlesztési elképzelésünk nem illeszkedett akkor a fővárosi és a kerületi oktatáspolitikai koncepcióba.

Amennyiben fenntartói, szülői igény lesz erre, úgy a tantestület továbbra is vállalja az iskolaszervezet bővítését.

Az 1999/2000. tanévtől kezdődően a megnövekedett általános igények kielégítésére kis létszámú osztályok (sajátos nevelési igényű gyermekek) indításával bővítettük iskolánk szolgáltatásait. A változó törvények és jogszabályok ezt a tanulásszervezési formát nem támogatják. **Ezért kínálatunkat iskolaotthonos nevelési-oktatási forma szervezésével bővítettük, mely indításának lehetőségét minden beiskolázási időszakban a szülői igényeknek megfelelően felülvizsgálunk.**

Az indításhoz a megfelelő személyi és tárgyi feltételeket biztosítottak.

A 2009/10. tanévben a TÁMOP 3.1.4, pályázat nyertes intézményeként kompetencialapú programcsomagok bevezetésre került sor.

A 2012/13. tanévtől képzési prioritásinkat bővítettük az emeltszintű idegennyelv és matematika oktatásával.

A 2019/20. tanévtől egy újabb sikeres pályázatnak (VEKOP VEKOP-7.3.3-17) köszönhetően digitális pedagógiai módszertani csomagokra épülő programok megvalósítására van lehetőségünk.

Nevelő -oktató munkánkat segíti a 2001-ben megalakult Útravaló Alapítványunk.

- Alapítványunk céljai:
- kulturális szolgáltatások nyújtása,
 - a tanítás tárgyi feltételeinek javítása,
 - a tanulók egészséges fejlődésének támogatása,
 - gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása,
 - a szociálisan rászoruló tanulók tanulmányainak támogatása.

I/3. Öndefiníció

A Budapest XVI. kerületi Móra Ferenc Általános Iskola olyan nyitott, szolgáltató, általánosan képző iskola, amelyben a tudatosan szervezett pedagógiai tevékenység során felkészülnek a tanulók az egész életen át tartó tanulásra, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben, valamint magyarságtudatukat megőrizve válnak majd európai polgárokká.

Az iskola szociokulturális képe

A XVI. kerület Budapest egyik külső kerülete. Iskolánk Rákosszentmihály családi házas övezetében épült.

Többségében a beiratkozási körzet gyermekeit befogadó iskola szűkebb lakókörnyezete – a budapesti átlaghoz képest – jó szociális helyzetű volt. Az elmúlt évek változó gazdasági helyzetében azonban az itt lakók életszínvonala polarizálódott. Megjelent egy új, gazdagabb réteg, de az évek során az elszegényedés is nagyobb problémaként jelentkezett.

A szülők több munka- és időráfordítással tudják családjukat eltartani, ezért az iskolára nagyobb nevelési feladat hárul.

Mindezeket felismerve az iskola vezetősége az elmúlt évek során egyre nagyobb hangsúlyt fektetett a nevelési és a primer, preventív funkciók ellátására, valamint a gyermek egyéni fejlődését segítő környezet létrehozására.

Sajnálatos módon egyre emelkedik az érzelmileg és szociálisan hátrányos helyzetű tanulók száma. A beiskolázottak között gyakori a valamilyen részképességzavarral küzdő gyermek.

A gyermekek számára elsősorban osztályfőnöki óra és iskolán kívüli foglalkozás keretében szervezünk mentálhigiénés programokat (személyiségfejlesztő és konfliktuskezelő, higiénés, pszichoszexuális nevelési, drogprevenációs, fogápolási tematika).

Az elmúlt években nagy hangsúlyt helyeztünk a pedagógusok és segítők továbbképzésére. A jövőben is tervezzük a további bővítést.

Célunk a szülők együttműködésének megnyerése, szemléletformálása. Pedagógiai tevékenységünk csak akkor tud hatékonyvá válni, ha a szülőkkel összefogva készülünk föl a jelenkor kihívásaira.

Tanítványaink:

- Naponta részesei a társadalmi, gazdasági, családi problémáknak, együtt élnek azokkal.
- Érezhető a valahová tartozás vágya, de nem mindig választanak megfelelően a kortárs csoportok közül. Időnként nem megfelelő – sajnos egyre jobban létező - informális csoportokhoz csatlakoznak.
- A tanulásra általában motiváltak, igénylik a tudás megszerzését.
- Szeretnek szórakozni, de többségük színházba, múzeumba, kiállításra csak az iskola szervezésében jut el.
- Szeretik az iskolájukat, tanáraikat.
- Igénylik a szabadidős tevékenységük megszervezésének segítségét, tevékeny részvételük mellett.

Az elmúlt években jelentős sikereket értünk el a tanulmányi- és sportversenyeken, kerületi, fővárosi és országos szinten.

A családok:

- Iskolánk körzete kertes, családi házas övezet. Az itt élők adottságai, körülményei következtében a családok helyzete mindenképpen szerencsésebb a lakótelepen élőkénél.
- A társadalmi, gazdasági változások következtében a családok gyermeknevelési körülményei sokfélék és időnként ellentmondásosak.
- Az iskolához erősen kötődő szülőkből az együttműködési készség, jobbítási szándék és segítségnyújtási hajlandóság él.

Továbbtanulási irányultság:

Célunk, hogy a tanítványaink rendelkezzenek olyan bővíthető, biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel, amelyek képessé teszik őket arra, hogy a középiskolás követelményeknek megfeleljenek. Határozott elképzeléssel bírjanak saját jövőjükkel illetően.

A kulcskompetenciák közül kiemelt figyelmet fordítunk a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének képességére, melynek során tudatosítjuk a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször pályamódosításra kényszerülhetnek.

II. Nevelési program

II./1. Az iskolai nevelés-oktatás célja

Nevelőmunkánkban, a tanítás-tanulás folyamatában törekszünk arra, hogy tanítványaink haza- és emberszerető, egészséges, kiegyensúlyozott, kötelességtudó, együttműködő, jó kommunikációs készséggel, általános alapműveltséggel rendelkező, igényes, harmonikus személyiségekké váljanak. E célok elérése érdekében biztosítjuk a nyugodt, esztétikus munkakörülményeket, az elfogadó légkört, a gyermekek fejlődéséhez szükséges valamennyi iskolai feltételt.

Képzési filozófiánk alapelvei:

- Személyiségfejlesztés
- Esélyegyenlőség
- Lelkiismereti - és vallásszabadság
- Az egészségkultúráltság kialakítása
- Nyitottság
- Cselekvésközpontú tanulásszervezés
- Mélységelvű tanítás („kevesebb több”)
- Gyermekközpontú módszertan, élménypedagógia
- Differenciálás, egyéni tanulási utak
- Kooperáció
- Életszerű tartalmak
- Árnyalt értékelés
- Tanári szerepváltozás
- Befogadó környezet

Pedagógusaink által megfogalmazott etikai alapelvek:

- Tiszteld tanítványaidat!
- Tiszteld tanítványaid szüleit!
- Tiszteld kollégáidat!
- Tiszteld önmagad!
- Tiszteld hivatásodat!

Ennek érdekében:

- Oktató tevékenységünk célja a gyermeki személyiség széles körű fejlesztése, minden gyermek saját értékének meglátása, megláttatása és továbbfejlesztése.
- A tervszerű nevelő-oktató munkánk a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra tudományos alapokon nyugvó, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújt.
- Esélyegyenlőség
- Demokratizmus
- Törekszünk a kommunikáció elfogadott normáinak, helyes formáinak kialakítására.
- Emberségre nevelünk, tiszteljük az egyént és a közösséget, elsősorban személyes példamutatással neveljük gyermekeinket toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására.
- Igyekszünk észrevetetni és értékelni a jót, felismertetni és megelőzni a rosszat.
- Az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó olyan ismereteket közlünk, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletüket, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben.
- Európai polgárok nevelése, a magyarságtudat megőrzése mellett.

Célunk, hogy a nevelés eredményeképpen tanulóink az alábbi tulajdonságokkal rendelkeznek:

- humánus
- erkölcsös
- fegyelmezett
- művelt
- kötelességtudó
- érdeklődő, nyitott
- kommunikatív

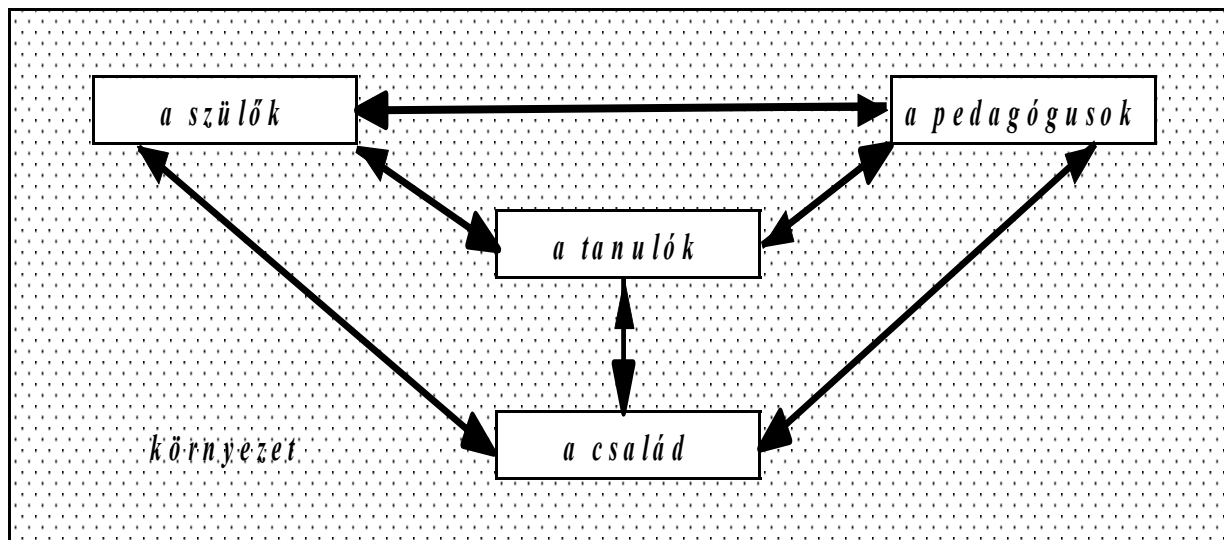
- tisztelettudó
- szellemileg és testileg egészséges, edzett
- gyakorlatias
- problémamegoldó
- hazaszerető
- önismerettel rendelkező
- képes legyen eligazodni szűkebb és tágabb környezetében
- legyen elképzelése a jövőről
- ismerje a tanulás helyes és hatékony módszereit
- képes legyen szeretetet adni és kapni
- becsülje a tudást, a szorgalmas tanulást, munkát
- képes legyen az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan fogalmazza meg szóban és írásban
- beszéde kulturált legyen
- szeresse és tisztelje szüleit, nevelőit, társait
- képes legyen együttműködni társaival
- szeressen mozogni és sportolni
- értse meg és tartsa tiszteletben a sajátjától eltérő nézeteket
- ismerje, tisztelje, óvja, ápolja:
 - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket
 - a természet, a környezet értékeit
 - más népek értékeit, hagyományait
 - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolt, gondozott legyen

Nincs a világon olyan tanuló, aki mindezekkel a tulajdonságokkal együttesen rendelkezik. Mindennapi munkánk során azonban törekednünk kell arra, hogy végzős korára a lehető legtöbb diákunk minél több, itt felsorolt személyiségjeggyel rendelkezzen.

II/2. Pedagógiai folyamat

A pedagógiai folyamat egy része az intézményes nevelés legfontosabb színterén, az iskolában valósul meg.

A pedagógiai folyamat résztvevői

A résztvevők mellett külső alakítói:

- a törvényhozás, jogalkotók
- az iskola fenntartója, működtetője
- a civil szervezetek
- a kortárs csoportok
- jogszabályban megjelölt egyházak

A nevelés, a pedagógiai folyamat a tanulók szocializációját is jelenti. Egyfelől tudatosan és tervszerűen, másfelől az ún. " rejtett tanterv " alapján valósul meg.

A nevelést közösségi értékeket közvetítő, közösségre orientált tevékenységként is értelmezzük.

Általános jellemzői:

A nevelés lényegét tekintve, közösségi értékeket közvetítő, közösségre orientált tevékenység, mely a nevelési folyamatban valósul meg: a neveltek célirányosan szabályozott aktivitásának keretében.

II/3. Nevelési céljaink és feladataink

Nevelő-oktató tevékenységünk során alapvető célunk a kulcskompetenciák fejlesztése.

Célunk, hogy tanítványaink megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek nélkülözhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

Kiemelt fejlesztési feladatok

Erkölcsei nevelés

Intézményünk a komplex személyiségfejlesztést valósítja meg, melynek része a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése, valamint ehhez szorosan kapcsolódva helyes énkép, és önértékelés kialakítása. Pedagógiai Programunk ennek a szemléletnek tükrében készült.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Tanulóinkkal megismertetjük népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk értékeit.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Formális és nem formális tanulási lehetőségek biztosításával segítjük tanulóink aktív állampolgárrá válását.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Személyiségfejlesztő programunk szerves részét képezi a helyes énkép, és önértékelés kialakítása. Pedagógiai Programunk ennek a szemléletnek tükrében készült.

A családi életre nevelés

Valljuk, hogy a családi életre nevelés elsődleges színtere maga a család, ezt a feladatot senki, semmi nem tudja maradéktalanul pótolni. Ezért ezt a feladatot a szülők, az iskola, a pedagógia, orvosok, egészségügyi dolgozók, családvédelem, mentálhigiénés szakemberek, pszichológusok stb. együttes kooperációs tevékenységének alkalmazásával igyekszünk megoldani.

Összetett nevelési feladat, amelynek keretében felkészítjük a gyerekeket a tudatos párválasztásra, a család életének és tevékenységének szervezésére, a családon belüli mindennapi teendők ellátására, a családi életben szükségessé váló korrekciók végrehajtására és konfliktuskezelésre, ill. megelőzésre, valamint a gyermekneveléssel kapcsolatos teendők elvégzésére.

Testi és lelki egészség

Feladatunk, hogy diákjainknál kialakuljon és fennálljon a testi, lelki, szociális jóléti állapot.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Célunk a hátrányos helyzetű, vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Célunk, hogy elősegítsük a tanulók környezettudatos magatartásának és életvitelének kialakulását.

Pályaorientáció

A pályaorientáció fontos eleme nevelő-oktató munkánknak. Felkészítjük tanulóinkat arra, hogy életpályájuk során többször kényszerüljenek, kényszerülhetnek pályamódosításra

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Kialakítjuk tanulóinknál a gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudást. Alapvető szerepet vállalunk abban, hogy tudatos fogyasztóvá váljanak.

Médiatudatosságra nevelés

Feladatunk a tanulók megismertetése a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

Törekszünk az érdeklődés felkeltésére a szaktárgyi témák iránt, valamint arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás szervezésében.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik a pedagógusok által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink:

- Közvetlen (direkt) módszerek: amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolata révén hat a tanulóra.
- Közvetett (indirekt) módszerek: amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	<ul style="list-style-type: none"> – Követelés – Gyakoroltatás – Segítségadás – Ellenőrzés – Ösztönzés 	<ul style="list-style-type: none"> – A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése – Közös célok kitűzése, elfogadtatása – Hagyományok kialakítása – Követelés – Ellenőrzés – Ösztönzés
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	<ul style="list-style-type: none"> – Elbeszélés – Tények, jelenségek bemutatása – A nevelő személyes példamutatása 	<ul style="list-style-type: none"> – A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében – A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
3. Tudatosítás	<ul style="list-style-type: none"> – Magyarázat, beszélgetés – A tanulók önálló elemző munkája 	<ul style="list-style-type: none"> – Felvilágosítás betartandó magatartási normákról – Vita

Az iskolai oktatás- nevelés célja, a személyiségfejlesztés komplex feladatai

Nevelési cél	Minőségi cél	Feladatok	Sikerkritérium	A célok ellenőrzésének periódusai	Kik végzik az ellenőrzést?	Az ellenőrzés eszközei, módszerei
1. Értelmi nevelés	<ul style="list-style-type: none"> A világ megismerése, az egész életen keresztül való tanulásra való törekvés igényének felismertetése, kialakítása. 	<ul style="list-style-type: none"> Az értelmi képességek és az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. Az anyanyelv megfelelő elsajátítása (írás-és beszédképesség, szövegértés). Biztos matematikai alapképességek kialakítása. Szilárd általános alpműveltség biztosítása. 	<ul style="list-style-type: none"> A tanulók legalább 90%-a elsajátítja a kerettanterv minimum követelményeit. A tanulók legalább 90%-a képes az önálló ismeretszerzésre. Tanulmányi eredmények javulnak. 	Tantárgyanként az éves munkatervben meghatározott időben a Pedagógiai Program Értékelés részében meghatározottak szerint.	Tanító, szaktanár, munkaközösség-vezető Osztályfőnökök, szaktanárok	<p>A tanulók teljesítményének folyamatos értékelése szóban és írásban.</p> <p>Félévente tantárgyi felmérések.</p> <p>Tanulási szokások felmérése (tanulói kérdőív)</p>

Nevelési cél	Minőségi cél	Feladatok	Sikerkritérium	A célok ellenőrzésének periódusai	Kik végzik az ellenőrzést?	Az ellenőrzés eszközei, módszerei
		<ul style="list-style-type: none"> Hatékony tanulási módszerek kialakítása. Jó kommunikációs készség kialakítása, fejlesztése. 				
2. Erkölcsi nevelés	<ul style="list-style-type: none"> Humánusra és toleranciára való törekvés. 	<ul style="list-style-type: none"> Alapvető erkölcsi normák, értékek megismertetése, tudatosítása, meggyőződéssé alakítása. Az iskolai házirend és szokásrend, kulturált viselkedés, önismeret, helyes énkép kialakítása. 	<ul style="list-style-type: none"> A tanulók 90%-a elsajátítja a kulturált viselkedés szabályait, pozitív énképpel rendelkezik, a konfliktushelyzeteket erőszakmentesen tudja megoldani. 	Havonta	<p>Minden pedagógus DÖK</p> <p>Osztályfőnöki munkaközösség</p> <p>Iskolavezetés</p>	<p>Személyes példamutatás, meggyőzés, Gyakorlás, dicséret, Jutalmazás, helyzetgyakorlatok, Drámapedagógiai módszerek alkalmazása, konfliktushelyzetek elemzése, megbeszélése. Kapcsolattartás a szülőkkel.</p>

Nevelési cél	Minőségi cél	Feladatok	Sikerkritérium	A célok ellenőrzésének periódusai	Kik végzik az ellenőrzést?	Az ellenőrzés eszközei, módszerei
3. Érzelmi nevelés	<ul style="list-style-type: none"> Környezettudatos magatartás kialakítása. Érzelmi intelligencia fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> Egyes műveltségi területekhez kapcsolódóan kialakítani érdelemgazdag személyiséget 	<ul style="list-style-type: none"> A tanulók 90%-a rendelkezzen színes, többségében pozitív érzélemvilággal. 	Folyamatos	Minden pedagógus	Folyamatos odafigyelés, nyitottság
4. Akarati nevelés	<ul style="list-style-type: none"> Felelősség vállalása saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás) Nyitottság az élményekre, a világra 	<ul style="list-style-type: none"> Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése A kitartás, a szorgalom, az elkötelezettség kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> A tanulók 90%-a képes saját sorsának felelősség - vállalására, önálló, nyitott, kitartó, szorgalmas, kreatív 	Osztályfőnök, Havonta	Osztályfőnökök, szaktanárok, DÖK, osztályfőnöki munkaközösség	Személyes példamutatás, beszélgetés, meggyőzés, konfliktushelyzetek megbeszélése, önismereti teszt

Nevelési cél	Minőségi cél	Feladatok	Sikerkritérium	A célok ellenőrzésének periódusai	Kik végzik az ellenőrzést?	Az ellenőrzés eszközei, módszerei
5. Közösségi nevelés	<ul style="list-style-type: none"> A tanulók legyenek nyitottak, megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a mások iránt, becsüljék meg ezeket A tanulók szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén 	<ul style="list-style-type: none"> Az emberi együttélés szabályainak megismertetése, gyakoroltatása A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása Az önkormányzás és együttműködés képességének kialakítása A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása Erkölesei értékek, normák, magatartási minták közvetítése 	<ul style="list-style-type: none"> A tanulók ismerik és alkalmazzák az iskolai házirendet, a benne megfogalmazott normákat, az elfogadott szokásrendszer alapján alkalmazzák azokat társas kommunikációs kapcsolataikban Udvariasak, tisztelettudóak, türelmesek, tapintatosak egymással és a felnőttekkel. A köszönési és megköszönési formákat tudják alkalmazni 	Folyamatos	Tanítók, osztályfőnökök, szaktanárok, napközis nevelők	<p>Megfigyelés a napi helyzetekben</p> <p>Hagyományok, szokások az iskolai közösségben</p> <p>Osztályfőnöki helyzetelemzések</p> <p>Neveltségi szint mérése</p> <p>A tanulóközösségek részvétele az iskolai élet formálásában. Jutalmazás</p> <p>Önkormányzás képességének alakulása</p> <p>Szociometria</p>

Nevelési cél	Minőségi cél	Feladatok	Sikerkritérium	A célok ellenőrzésének periódusai	Kik végzik az ellenőrzést?	Az ellenőrzés eszközei, módszerei
6. Esztétikai és művészeti nevelés	<ul style="list-style-type: none"> A könyvtári ismeretek fejlesztése, mélyítése Az olvasás szeretetének kiművelése Média-ismeretek kialakítása, bővítése A művészetekre való fogékonyság kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> Igényes környezet kialakítása a tanulók közreműködésével Kulturális programok szervezése, látogatása Olvasóvá nevelés Műveltségi területekhez kapcsolódó szakkörök működtetése 	<ul style="list-style-type: none"> Minden pedagógus és a tanulók legalább 90%-a vegyen részt a folyosók, tantermek díszítésében Minden osztály vegyen részt iskolán kívüli kulturális programon A tanulók 90%-a legyen könyvtártag 	<p>Folyamatos, a DÖK-vel együttműködve</p> <p>Osztályfőnöki munkatervekben meghatározottak szerint</p>	<p>Intézményvezető</p> <p>Minden pedagógus</p> <p>Osztályfőnökök</p>	<p>Versenyes, vetélkedők szervezése</p> <p>Ki mit tud</p> <p>Mozi, színház, könyvtár, múzeumlátogatás, kirándulások, hangversenyek látogatása, kerületi hangversenyen való részvétel</p>

Nevelési cél	Minőségi cél	Feladatok	Sikerkritérium	A célok ellenőrzésének periódusai	Kik végzik az ellenőrzést?	Az ellenőrzés eszközei, módszerei
7. Munkára nevelés	<ul style="list-style-type: none"> Tudatosuljon a tanulóknál az emberek által végzett munka fontossága 	<ul style="list-style-type: none"> Helyes munkarend kialakítása (pontosság, rendszeresség, munkafegyelem) Pszichomotoros készségek fejlesztése A tanulók önállóságra és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása 	<ul style="list-style-type: none"> A tanulók 90%-a képes betartani a tanórák rendjét, önállóan, fegyelmezten dolgozik 	<p>Naponta, folyamatos</p> <p>Legalább kéthavonta az egyéni magatartás értékelésének része</p>	<p>Tanítók, szaktanárok,</p> <p>Osztályfőnökök, osztályozó és félévi értékelő értekezlet</p>	<p>Felelősi rendszer működése</p> <p>Egyéni és csoportonkénti értékelés félévente</p>

Nevelési cél	Minőségi cél	Feladatok	Sikerkritérium	A célok ellenőrzésének periódusai	Kik végzik az ellenőrzést?	Az ellenőrzés eszközei, módszerei
8. Nemzeti és állampolgári nevelés	<ul style="list-style-type: none"> Magyarságtudat, a szülőföld iránti elkötelezettség kialakítása Ismerjék az alapvető állampolgári jogokat és kötelességeket Magyarságtudat megőrzésével váljanak európai polgárokká 	<ul style="list-style-type: none"> A szülőhely és a haza múltjának jelenének megismertetése az egyes tantárgyak ismeretanyagán keresztül Hagyományok ápolása Hazaszeretet kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> Iskolai ünnepélyek szervezésében, lebonyolításában való részvétel Minden osztály részt vesz az iskolai ünnepélyeken 	Évente a munkatervben meghatározottak szerint	Szaktanárok, Osztályfőnökök Intézményvezető	Iskolai és kerületi ünnepségeken való részvétel

Nevelési cél	Minőségi cél	Feladatok	Sikerkritérium	A célok ellenőrzésének periódusai	Kik végzik az ellenőrzést?	Az ellenőrzés eszközei, módszerei
		<ul style="list-style-type: none"> Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és helyi közéletben való részvételre 	<ul style="list-style-type: none"> Az iskola képviselőiben egyre több tanuló vesz részt a nemzeti ünnepeinken a kerületi megemlékezéseken Minden tanuló tudja a Himnuszt és a Szózatot 			Erdei iskola Túraszakkör Városjáró szakkör
9. Egészséges életmódra nevelés	<ul style="list-style-type: none"> Képesek legyenek a tanulók a fontos egészségvédő, betegségmegelőző és a legfontosabb egészségkárosító motívumok feltárására 	<ul style="list-style-type: none"> Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása Az egészséges életmód iránti igény kialakítása Felvilágosító, megelőző előadások szervezése 	<ul style="list-style-type: none"> Helyes napirend kialakítása szorosan együttműködve a szülőkkel Alapvető higiéniai normák betartása A tanulók 90%-nál kialakul az igényesség 	Folyamatos, osztályfőnöki tanmenetben meghatározottak szerint	<p>Tanítók, szaktanárok, napközis nevelők</p> <p>Osztályfőnökök</p> <p>Orvos, védőnő</p>	<p>Felelősi rendszer működtetése</p> <p>Egészségnap, sportnap szervezése</p>

Nevelési cél	Minőségi cél	Feladatok	Sikerkritérium	A célok ellenőrzésének periódusai	Kik végzik az ellenőrzést?	Az ellenőrzés eszközei, módszerei
10. Testi nevelés	<ul style="list-style-type: none"> Az egészséges életmód és a rendszeres testmozgás ne feladat, hanem igény legyen a tanulók számára 	<ul style="list-style-type: none"> A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a rendszeres testedzés, sportolás, természetjárás, esztétikus mozgás iránti igény kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> A napi mozgáslehetőség biztosításával növekszik a fizikai és szellemi teljesítőképesség Egészséges, edzett ifjúság A tanulók részt vesznek sportversenyen 	Folyamatos	Tanítók, szaktanárok	Folyamatos

II/4. Nevelő – oktató munkánk céljai iskolai szakaszonként**A képzés belső szakaszai****Szakaszok:****Feladatok:**

I. Alsó tagozat – 1-4. évfolyam**- 1-2.évf.**

- A beilleszkedési szokások kialakítása.
- Az alapképesség /írás, olvasás, számolás/ kialakítása.
- Tanulási és viselkedési zavarok kiszűrése, a korrekciós munka megkezdése.
- Alapvető szocializációs készségek kialakítása.
- Hagyományok megismertetése.
- Az egészséges életmód, környezet- és természetvédelem, hazaszeretet a személyiségfejlesztésben.
- A felzárkóztatás megszervezése.
- A tehetséggondozás.

- 3-4.évf.

- Alapkészségek fejlesztése.
 - Ismeretek bővítése.
 - Egyéni tanulási technikák kialakítása.
 - Tanulási tevékenység hatékonyságának segítése.
 - Matematika és idegen nyelv emelt szintű csoportjainak kialakítása.
 - Differenciálás.
 - Felzárkóztatás, tehetséggondozás megszervezése.
 - Környezetvédelmi és egészséges életmódra nevelés.
 - Nemzeti kultúránk megismerése.
-

II. Felső tagozat – 5-8. évfolyam

- 5-6.évf.

- Alapkészségek megszilárdítása.
- Új ismeretek rendszerezése.
- Felzárkóztatás, tehetséggondozás.
- Egyéni tanulási technikák alkalmazása.
- Környezettudatos magatartás kialakítása.
- Hon- és népismeret.
- Alapvető erkölcsi, etikai normák fejlesztésére irányuló tevékenységek.
- Énképformálás.
- Egészségnevelés.
- Prevenációs tevékenységek.

- 7-8.évf.

- A meglévő készségek és a megszerzett ismeretek elmélyítése.
- Felzárkóztatás, tehetséggondozás.
- Az önművelés igényének kialakítása.
- Felkészítés az élethosszig tartó tanulásra.
- Pályaorientáció.
- Önismeret, reális világkép és énkép formálása.
- A jövő elvárásainak megfelelő nyitottság ösztönzése.
- Környezettudatos gondolkodás és viselkedés fejlesztése.

II/5. Céljaink megvalósulása a szakaszokon belül

1. 1-2. évfolyam

Kisgyerekkorban a tanulás, az iskolába járás inkább életmód, mint életprogram. Ugyanakkor a gyerekek tisztában vannak azzal, miért járnak iskolába, tudomásuk van a tanulás értékéről, ha ez a szülők szemében is érték.

Ezért az iskolai életbe való beilleszkedést tekintve fontos tényezőnek tartjuk a szülők értékrendjének megismerését és befolyásolását.

Jelentős szerepe van a tanítónak, hiszen az ő attitűdje egy életre meghatározhatja a kisgyermek tanuláshoz való viszonyát. Ezért célunk, hogy minden osztálynak legyen állandó napközis tanítója is. Amennyiben a két tanító igényli, dolgozhatnak „guruló rendszerben” is.

A kisiskolás életében jellemző tevékenység a játék.

A játékszeretet fejlesztését gazdag játékprogram kidolgozásával, működtetésével oldjuk meg, az életkortól függően fokozódó komplexitású játékok megtanításával, megszerettetésével. A tanulás-tanítás gyakorlatában pedig a játék, játékoság gazdag eszköztárát, módszertanát használjuk.

Célszerűnek tartjuk tantárgyaink tananyagában feltárni azokat a témákat, amelyeket játékos módszerekkel dolgozhatunk fel.

Az alapozó szakasz egyik lényeges - vagy talán a leglényegesebb - feladatának az alapképességek kialakítását tartjuk.

Köztudomású, hogy gyerekeink közül sokan és egyre többen ún. részképességzavarokkal küzdenek. Többen kialakulatlan, fejlesztésre szoruló beszédtechnikával beszélnek. Sokaknak nehézséget okoz az írás, olvasás, számolás megtanulása, majd készségszintű elsajátítása, pedig ezek olyan képességrendszerek, melyek nélkül az értelem fejlődésük akadályozott.

Az első osztályba lépő gyerekek részére logopédiai - pszichológiai szűrést szervezünk, majd a rászoruló tanulókat egyéni felzárkóztatásban részesítjük a logopédus és fejlesztőpedagógus segítségével.

A bevezető szakasz ideje alatt a mindennapos testnevelés során igyekszünk kialakítani a tanulóknak az igényt a rendszeres testmozgásra / pl. úszás, tenisz, korcsolya, stb./. Részképességzavarokkal küzdő tanulóink fejlesztőtornán is részt **vehetnek**.

A természet iránti szeretetüket, értő és féltő figyelmüket a rendszeres túrázások, **kirándulások** alkalmával is fejlesztjük.

2. 3-4. évfolyam

Célunk, hogy minden osztálynak legyen állandó napközis tanítója is. Amennyiben a két tanító igényli, dolgozhatnak „guruló rendszerben” is.

Erre a korosztályra jellemző az érdeklődési kör kiszélesedése, a versenyszellem kialakulása, a gyűjtőszenvédély. Nevelési feladatainkat döntően ezek a sajátosságok határozzák meg. Ezen jellemzőkre támaszkodva történhet az alapkészségek fejlesztése, az ismeretek bővítése. Iskolánk igyekszik egyre jobban figyelembe venni és eredményesen kezelni a tanulók közötti fejlettségbeli, fejlődési, valamint a sajátos adottságbeli, érdeklődési, tanulási, stílusbeli különbségeket. Ennek érdekében a tehetségesebb tanulóinkat a tanórákon differenciáltan foglalkoztatjuk, matematika és idegen nyelv tantárgyak esetében emelt szintű csoportokat alakítunk ki.

Elsődleges feladatunk a megszerzett alapkészségek fejlesztése, az új ismeretek rendszerezése. Tanórán kívüli tevékenységeket szervezünk számukra / pl. különböző szakkörök, szaktárgyi versenyek/, nevelési szükségleteknek és igényeknek, ugyanakkor a megfontolva haladók számára felzárkóztató foglalkozásokat tartunk /pl. szaktárgyi, differenciált készségfejlesztő foglalkozások, mentálhigiénés tevékenység/.

Életmód óráinkon nagy hangsúlyt fektetünk az egészséges életmód kialakítására, valamint a környezetvédelmi nevelésre.

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink megismerjék nemzeti kultúránkat. Magyar irodalom, valamint életmód óráinkon, tanulmányi kirándulások alkalmával kiemelten fontos szerepet kap ez a terület.

Azok a szakértői véleménnyel rendelkező tanulók, akiknek képességei nem teszik lehetővé, hogy emelt szinten tanulják a matematikát vagy az idegen nyelveket, mentesüljenek a többlet órák és az emelt szintű követelmény alól.

3. 5-6. évfolyam

Az egyéni tanulási technikák alkalmazását segítik speciális foglalkozásaink. Pl.: Tanulás tanítása, igény szerint szülők iskolája.

Tanóráinkon kiemelt szerepet kap a nemzeti identitás, a történelmi és állampolgári tudat erősítése. Fontosnak tartjuk más kultúrák megismerését és elfogadását.

Törekszünk a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás kialakítására. Különös figyelmet fordítunk tanulóink természettudományos gondolkodásmódjának fejlesztésére. Téma napokat és Témaheteket tartunk, melyeknek keretében a nevelési

céljainknak megfelelő programokat szervezünk számukra. Az egészségnevelés területén megtanítjuk gyermekeinket a betegségek megelőzésének módjára, az egészséges állapot örömteli megélésére, a harmonikus élet értéként való tiszteletére. Életvezetési ismeretek és készségek című programunk keretében formáljuk énképüket, kialakítjuk bennük az alapvető erkölcsi és etikai normákat. Kiemelt szerepet kapnak a káros szenvedélyekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésére irányuló tevékenységek.

4. 7-8. évfolyam

Ebben a szakaszban a már meglévő készségek, a megszerzett ismeretek elmélyítése folyik. Szakóráinkon, osztályfőnöki órákon, szakkörökön egyaránt arra törekszünk, hogy kialakítsuk tanulóinkban az önművelés igényét, felkészítsük őket az élethosszig tartó tanulásra.

A 13. életév körül világosan kifejeződő labilizálódás, esetenként visszaesés regisztrálható az erkölcsi-társadalmi magatartás és magatartás-determináció folyamatában.

Fontos feladatunk tehát ebben a szakaszban a helyes - társadalmilag elfogadott - erkölcsi normák feltárása, a gyermeki világkép formálása, a pozitív értékek közvetítése tanulóinknak.

Nagyon lényegesek az önértékelési motívumok, az önbecsülés és önbizalom. Kialakulásuk érdekében igyekszünk olyan feladatokat adni tanulóinknak, melyek megfelelnek a tanuló kompetenciájának: erőfeszítést igénylőek, de sikert ígérőek. Énképük kialakítása során ne csak az eredményt vegyék figyelembe, hanem a saját képességeiket is.

Célunk a jövő elvárásainak megfelelően nyitott személyiségek formálása.

A Nemzeti Alaptanterv pályaorientációval kapcsolatos korszerű követelményeinek feldolgozásakor a " pszichés összetevők " között az ambíció előnyeit és az irreális, túlfejlett törekvés hátrányait, káros következményeit is megvitatjuk tanulóinkkal.

Külön figyelmet fordítunk a túlzott becsvágygal rendelkezők, a veszélyeztetett és a tehetséges gyerekek nevelésére.

Kiemelt hangsúlyt fektetünk a környezettudatos magatartás és viselkedés fejlesztésére. Erre a szakórákon, szakkörökön, tanulmányi kirándulások alkalmával, környezetvédelmi programok szervezésével / pl. Erdei iskola, Témahét, / számtalan lehetőségünk nyílik.

II/6. Képzési prioritásaink

- Emelt szintű matematika oktatás (5-8.évf.)
- Idegen nyelv oktatása első osztálytól
- Emelt szintű idegen nyelv oktatása (5-8. évf.)
- **Gazdasági és pénzügyi nevelés (7-8. évf. beépítve a matematika, történelem és technika tantárgyak tananyagába)**
- A közvetlen és közvetett partneri igényeknek megfelelően a kerettanterv alapján köznevelési típusú sportiskolai nevelést-oktatást szervezünk.
- Európai nyelvek oktatása csoportbontásban
- **Kompetenciafejlesztő foglalkozások**
- Iskolaotthonos nevelés – oktatás

Az emelt szintcsoportok kialakítását minden tanév elején a munkaközösségek javaslatára az iskola intézményvezetője engedélyezi.

Az osztályok indítása a képzési prioritások megtartása mellett minden tanév elején a közvetlen partnerek igénye, elégedettsége, valamint a fenntartó engedélyének függvénye.

II/7. Kompetencia alapú oktatási programcsomagok, intézményi fejlesztések - újszerű tanulásszervezési technikák, intézményi innovációk

Intézményünkben a *Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben* című pályázat keretében bevezetett és kidolgozott projekt elemei közül a kulcskompetenciák fejlesztését szolgáló programcsomagokat, valamint az önálló intézményi innovációkat továbbra is alkalmazzuk.

A kulcskompetencia az ismeretek, készségek és attitűdök transzferábilis egysége, amellyel mindenkinek rendelkeznie kell ahhoz, hogy

- személyiségét kiteljesíthesse és fejleszthesse,
- be tudjon illeszkedni a társadalomba és,
- foglalkoztatható legyen.

A fentiek kialakításához szükséges fejlesztésünk főbb szempontjai a következők:

- a teljes személyiség fejlesztésének figyelembevétele,
- az egész életen át való tanulás igényének megalapozása,
- a gyakorlati életben jól hasznosítható tudás megszerzése,
- új alternatívák a tananyag strukturálásában, eszközfejlesztésben,
- új módszerek alkalmazása,
- a pedagógiai értékelés, mérés új dimenzióinak megismerése, alkalmazása,
- a tanulók egyéni különbségeinek hatékony kezelése,
- a tananyag iránti érdeklődés, motiváció felkeltése.

A kompetenciák fejlesztéséhez megteremtettük és továbbfejlesztjük intézményünk szervezeti feltételeit

- az intézményi önreflexiót,
- gazdag módszertani kultúrát,
- individualizált tanulásszervezésre való törekvést,
- értékelési kultúra fejlesztését,
- a kompetenciák mérését.

Célunk:

- az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése,
- a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése és megerősítése,
- az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítésével.
- együttnevelési környezet kialakítása,
- a digitális írástudás elterjesztése, mindennapi gyakorlattá válásának támogatása
- a pedagógusok módszertani kultúrájának korszerűsítése.

Kompetencia alapú oktatási programcsomagjaink

Kompetencia alapú oktatáson a képességek, készségek fejlesztését, az alkalmazásképes tudást középpontba helyező oktatást értjük, amely lehetővé teszi, hogy a külön-külön fejlesztett kompetenciák szervesüljenek, és alkalmazásuk életszerű keretet, értelmet nyerjen a gyerekek számára.

Az oktatási programcsomag egy adott céllal létrejövő tanulási-tanítási folyamat megvalósítását szolgáló *komplex taneszköz-együttes*, amely az ismeretek közvetítését a készségek, képességek tudatosan megtervezett fejlesztésével kapcsolja össze, és hosszú távon is mozgósítható, alkalmazásképes tudást kínál. A különféle tanulói eszközök mellett magában foglalja a folyamat megtervezését, megszervezését és értékelését segítő eszközöket is.

A programcsomagok felépítése, jellemzői

- *Szövegértés-szövegalkotás*

A modern piaci viszonyok és értékrendek, valamint a tömegkultúra térnyerése átalakították mind az észlelés és a befogadás természetét, mind a szabadidő-eltöltési szokásokat. A vizuális információk dominanciájának köszönhetően megváltozott az információfeldolgozás módja és mélysége is. A szöveg gyakran csak kiegészítője a vizuálisinformációnak. Mindez különösen nagy fontosságot kap a magyar nyelv és irodalom tanításában. A hangsúly az anyanyelv működésének ismeretére, a mindennapi nyelvhasználatra és a kommunikációs készségek, képességek fejlesztésére tevődik, a hagyományos leíró nyelvtan helyett a kreatív nyelvhasználat fejlesztése kerül előtérbe, vagyis az anyanyelvi kompetencia fejlesztése a cél. A kommunikációs képességek fejlesztése feltétele a szövegértés-szövegalkotás kompetencia fejlesztésének. A fejlődő szövegértési és szövegalkotási képességek teszik lehetővé, hogy az egyén önállóan és

másokkal együttműködve képes legyen a verbális, valamint a nem verbális kommunikáció megértésére és feldolgozására.

Az anyanyelvi kompetencia fogalma az adott szituációnak megfelelő képességet jelenti. Ennek területei a szövegértés és szövegalkotás a kommunikációs szempontoknak megfelelően.

A szövegértés a gyerekeknek azt a képességet jelenti, amelynek segítségével képesek megérteni, felhasználni az írott információt a mindennapi élethelyzetekben. Ez a felfogás már az alkalmazott tudás irányába mutat az eddigiekkel ellentétben. A tanulónak el kell sajátítani az mind írott és mind a hallott szöveg megértését. Nem csupán az információ kiválasztása, hanem ezzel együtt a szöveg globális megértése, valamint az arra való reflektálás is a célok közé tartozik.

- *Matematika*

A matematikai kompetencia a matematikai tantárgyi ismeretek, a matematika specifikus készségek és képességek, általános készségek és képességek, valamint motívumok és attitűdök együttese.

- *Készségek* - számlálás, számolás, becslés
- *Gondolkodási képességek* - rendszerezés, deduktív és induktív következtetés
- *Kommunikációs képességek* - relációszókincs, szövegértés, térlátás
- *Tudásszerző képességek* - problémaérzékenység, megoldás, metakogníció
- *Tanulási képességek* - figyelem, emlékezet

- *Angol nyelv*

Ez a kommunikatív oktatási programcsomag figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait, érdeklődését és ismereteit; témakörök, beszédzándékok és szituációk köre szerveződik; és lehetővé teszi, hogy a tanulók értelmes cselekvések során, kommunikatív feladatok végrehajtása közben sajátítsák el az idegen nyelvet.

A tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és folyamatos fejlesztése során három szempontot kell figyelembe vennünk: egyrészt a tanulók és a társadalom szükségleteit; másrészt azokat a tanulók által elvégzendő feladatokat, amelyek e szükségletek kielégítéséhez elengedhetetlenek; harmadrészt pedig a feladatok elvégzéséhez szükséges, kialakítandó, fejlesztendő kompetenciákat.

Az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztésére olyan modulrendszerű programcsomagot alkalmazunk, melynek legfőbb célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának, ezen belül elsősorban a tanulók beszédképességének

fejlesztése. A programban kiemelt hangsúlyt kap a beszéd-készség és a szövegértés fejlesztése egyrészt autentikus anyagokon, másrészt a tanulók számára értelmes és motiváló tevékenységeken keresztül.

A nyelvi készségek integrált fejlesztésére projekt munkában, tantárgyközi tartalmak felhasználásával kínálunk lehetőséget.

- *Szociális, életviteli és környezeti kompetenciaterület*

A szociális, életviteli és környezeti kompetenciák körébe olyan attitűdök, képességek és készségek tartoznak, amelyek az egyén belső, személyes harmóniájának és társadalmi beilleszkedésének alapját képezik.

E terület lényeges attitűdelemei az önbizalom, az öntudatos és a környezetért is felelős magatartás, a világgal szembeni pozitív beállítódás, a demokrácia tisztelete, a tolerancia és az őszinte kommunikáció, az értelmes kockázat vállalásának bátorsága. A kapcsolódó képességcsoport legfontosabb összetevői az egyén szintjén a reális énkép kialakításának képessége, a frusztráció elviselése, a reális egyéni célok kitűzésének és követésének, a szabályok és a vágyak összehangolásának, a cselekvési alternatívák meglátásának képessége, a döntési képesség, a kezdeményező-készség, az akaraterő és a kitartás. A társas viselkedés terén pedig az empátia, a kommunikációs és kooperációs készség, a vitázó- és érvelőképesség, a konfliktustűrő, -kezelő, -megoldó képesség, valamint a vezető- és szervezőképesség kap kitüntetett szerepet.

Intézményünkben ennek a területnek a fejlesztése tantárgytömbösített óraszervezési formában történik, mely az alábbi tantárgyakat öleli fel: természetismeret, életvitel, életmód.

- *Művészetek műveltségterület*

Művészeti tantárgyaink: vizuális kultúra, ének-zene, **dráma és színház**.

A készség és képességfejlesztés ezen a területen elsősorban a tanulók tevékenységein keresztül történik (táncolnak, énekelnek, zenét hallgatnak, rajzolnak, festenek, báboznak, filmet néznek, mintáznak, drámajátékot adnak elő stb.). E tantárgyak tanításának sajátos vonása a műhelyjelleg, amelynek nem csupán térbeli, hanem időbeli feltételei is vannak.

A művészetek tanításának célja az általuk képviselt humanista értékek közvetítése, a gyermekek érték szemléletének, és hagyományörző magatartásának formálása, művészeti műveltségük, művészethez való viszonyuk alapjainak kiépítése.

Feladata a tanulók esztétikumra nyitott, érzékeny megismerő, befogadó és alkotó képességeinek fejlesztése.

A művészetek tananyagának közös vonása a művészi kommunikáció alapformáinak, szabályszerűségeinek, kifejezőmódjainak megismertetése és elsajátíttatása az élmények személyessége, az egyéni és közös átélés, a tapasztalatokat nyújtó alkotó tevékenységek, a műalkotások elemzése által a művészeti ágak sajátos ismeretein, a természetben és a környezetben átélhető esztétikum felfedező megismerésén keresztül.

A művészeti ágak tantárgyai megismertetik a tanulókat a kiemelkedő hazai és egyetemes zenei, mozgásművészeti, drámai, vizuális művészeti, mozgóképi alkotásaival. Tanítják a művészeti ágak történetének nagy korszakait, közvetítik a népművészet hagyományait, lehetőséget adnak a kortárs művészeti alkotásokkal való találkozásra is.

Sajátos eszközeikkel, tevékenységeikkel sokoldalúan fejlesztik a tanulók verbális, vizuális, kinesztetikus és gesztusbeli kommunikációs alapképességeit, mindennél intenzívebben fejlesztik személyiségüket, gazdagítják érzelemlámpájukat.

Intézményi fejlesztések – újszerű tanulószervezési technikák

- ***Tantárgytömbösített oktatás***

A tantárgytömbösítés a tanórai foglalkozások ciklikus megszervezésének rendje, melynek keretei között adott tantárgy, adott műveltségi terület, adott félévre számított tanórai foglalkozásait nem egyenletesen, minden tanítási hétre elosztva, hanem ciklikusan egy-egy időszakra összevonva szervezzük meg. A tanítási ciklusok **két hetenként** váltják egymást.

Célja:

- a tananyag ne tagolódjon szét,
- a gyermek figyelme, érdeklődése tartósan egy-egy területre koncentrálódjon,
- különböző megközelítésben, változatos eszközökkel sajátítsanak el egy-egy anyagrészt.

- ***Moduláris oktatás***

A módszer alapelve, hogy interakcióban átélte és feldolgozott saját tapasztalatokra épül. Épít a tanulók korábban megszerzett tapasztalataira, megszólítja az érzelmeiket, önkifejezésre, alkotásra, véleményalkotásra és véleménynyilvánításra ösztönöz, így teremt valódi szociális közeget.

Alapelve, hogy az eltérő szociális-kulturális háttérű, más-más tapasztalatokkal és képességekkel rendelkező tanulók fejlődését saját aktuális állapotukból kiindulva

támogassa. A modulok ugyanahhoz a tanulási folyamathoz különböző utakat, és módszert kínálnak, amelyek közül a pedagógus a diákjai ismeretében válogathat.

A modulok tevékenységközpontúak, az aktív tanulás megteremtése jellemzi, és rendszerint többféle párhuzamos tevékenység lehetőségét kínálja ugyanazon cél eléréséhez, illetve ugyanazon tartalmak különböző megközelítéséhez. A tevékenységrendszer egésze közvetett módon hozzájárul az önművelés igényének, és az egész életen át tartó tanulásához szükséges képességeknek a kialakításához.

Olyan tanulásszervezési eljárásokat részesít előnyben, amelyek a tanulók társas együttműködésén alapulnak például:

- különféle típusú csoportmunkák, melyekben lehetőség nyílik a spontaneitásra, kreativitásra társakkal és tanárral folytatott párbeszédre ez pedig ösztönző visszacsatolásra ad lehetőséget,
- kooperatív tanulás, amely a gyermekek természetes együttműködési hajlandóságára, egymás iránti hajlandóságra épít,
- projekt, amely olyan közös tevékenység ahol a diákok egy közös cél elérése érdekében dolgoznak munkamegosztásban,
- beszélgető kör,
- drámajáték melynek során saját meglévő tapasztalatait és képzelőerejét használja ki új tapasztalatok megszerzése érdekében.

A moduláris felépítés lehetővé teszi, hogy a programok sokféle konkrét, egyedi formában illeszkedjenek az iskola tevékenységrendszerébe és különféle módokon működő iskolák számára is használható legyen. A programcsomag alkalmas arra is, hogy integrált tanulócsoporthoz is használják.

A modulszerű felépítés lehetővé teszi, hogy az többféle módon illeszkedjen a tanítás időkeretébe. Az egy-egy témához tartozó modulok feldolgozásának időtartama az adott osztály, napközis vagy szakköri csoport szükségleteit, érdeklődését veszi tekintetbe. A modulok egyszer, kétszer, háromszor, négyszer 45 percesek lehetnek, a szünetek a munka mentétől függőek.

Bevont tantárgyak:

- természetismeret, életvitel – a szociális- életviteli- és környezeti kompetencia terület,
- angol nyelv.

- **Témahét**

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges módja az úgynevezett témahét, amikor az adott tárgykört a diákok három-öt tanítási napon, esetleg hosszabb időkeretben, iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel.

A témahét felépítésébe minden tanuló beeshet, közreműködhet benne, így az aktív részvételt biztosít a diákok számára. A vezető pedagógus csak irányító szerepet tölt be.

Szaktárgyakon túlmutató, több szaktárgy körében egységes, komplex elméleti és gyakorlati munka.

Nem egy osztályt érint. Az évfolyam szintű tanulászervezés a hagyományostól eltérő csoportalkotási módokat is lehetővé tesz, s így az egyéni fejlesztés szempontjából hatékonyan épülnek egymásra az alapkövetelményekhez kapcsolódó kötelező foglalkozások és az egyes részterületekhez kötődő, kutatást és alkotó tevékenységet biztosító választható programok.

A Pedagógiai Programunkba beépített témahetek egy-egy kulcstéma integrált, keresztantervi szempontokat érvényesítő feldolgozásra alkalmasak.

Témaheteink:

- *Pénzügyi tudatosság és gazdálkodás hete*
- *Digitális témahét*
- *Fenntarthatóság – környezettudatosság témahét*
- *Erdei iskola*

A pedagógus javaslatára az intézményvezető dönt arról, hogy a megadott időszakban, a saját osztályával hová szervez erdei iskolai programot.

Időtartama öt nap, melyet szép hazánk különböző tájegységein töltenek a tanulók. Általában a harmadik évfolyamtól kezdődően a hatodik évfolyammal bezárólag vesznek részt a gyerekek a programokon. Indulás előtt megadott körben, választhatóan, kutató- illetve gyűjtőmunkát végeznek. A helyszínen felfedezhetik az adott országrész épített és természeti látványosságait, ezenközben sokrétű tevékenységet folytatnak. A legkülönbözőbb kompetenciák fejlesztése zajlik ilyenkor komplex módon: pl. szociális, matematika, anyanyelvi, sport. Hiányoznak a merev iskolai órarendek, szervezési sémák.

- „Elmetorna – táblajáték” Tanórákon, tanmenetben megjelenítve

A logikai- és táblajáték-foglalkozások fő célkitűzései között szerepel a gyerekek értelmi képességének, fejlesztése, a szabadidő igényes, tartalmas eltöltése, a társas élet, a szociabilitás erősítése, a rendszeres megmértetés, versenyzés és a hagyományápolás.

A játék élmény, élvezet, az örömszerzés érdekében végzett tevékenység, amelyben a motívumok és célok egybeesnek, önként vállalt tevékenység, így a gyermek saját maga szabályozza az örömszerzés mértékét. Jelentős szerepe van a lelki egyensúly kialakításában, fenntartásában. Ugyanakkor a játéknak fontos társadalmi haszna is van, jelentős szerepet játszik a társas-kapcsolatok kialakulásában, a kultúra egy része. A játék közben a fair play, a szabályok betartása kerül előtérbe, a helytállás fontosabb a győzelemnél, gazdagodik a jellem, kockázatvállalásra és önfegyelemre nevel.

Az emberiség legnagyobb szellemi alkotásai közé tartoznak a **táblajátékok**, melyeknek a **matematikával** való szoros kapcsolata nyilvánvaló, hiszen ez a sajátos ismeretszerzési módszer logikus gondolkodásra, következtetésre nevel. A matematikatanítás célja és feladata a tanulók önálló, rendszerezett, logikus gondolkodásának kialakítása. A diszkussziós képesség fejlesztésével, a többféle megoldás keresésével, megtalálásával és megbeszélésével a logikus gondolkodást fejlesztjük, amely a problémamegoldásban, az algoritmikus eljárások során és az alkalmazásokban egyaránt lényeges.

- **Élménypedagógia**

Az élményre alapozó vagy élményt okozó tanítási-tanulási módszereket alkalmazunk az intézményi nevelés oktatás színterein. Az élménypedagógiai feladat mindig az aktív, együttműködő cselekvésre alapoz, és a valódit modellező problémák megoldását helyezi a középpontba. A fókuszban az egyén és annak személyiségfejlesztése áll, kihívást jelentő helyzetek és a magas szintű együttműködés révén.

- **Projekt módszer**

A módszer lényege az, hogy a tanulók egy-egy problémára megoldást találjanak, hogy a lehető legtöbb összefüggést és kapcsolódási pontját is felfedjék. A passzív befogadó és feldolgozó magatartás helyett a diákjainknak lehetősége van saját meglévő képességeinek, viselkedési formáinak kipróbálására, és újak kialakítására.

A projektmódszer fő értéke és egyben leginkább hasznosuló eleme, maga a munkafolyamat, a munka konkrét eredményei és végtermékei mellett. Vagyis a projektmunka során megvalósuló ismeretsajátítás mellé fontosságban felzárkózik maga a gondolkodási folyamat, valamint az egyéb gyakorlati tevékenységek megvalósítása során szerzett tapasztalatok, élmények szellemi és érzelmi hatása.

Új kompetenciák, képességek:

- A projektmódszer alkalmazásakor hierarchikus munkamegosztás helyett, a kooperativitás, az együttműködés kerül előtérbe.
- Mindenki saját élményei, képességei, tapasztalata alapján járul hozzá a csoport eredményességéhez, így tanulóink bekapcsolódhatnak a célorientált mozzanatokba, és személyiségfejlődésük adott szakaszában meglévő ambícióik, tehetségük függvényében találják meg és végzik a projektfeladatokat.
- Minden tanuló az egész részeként cselekedve, csoportjának hasznos tagjává válik, és saját képességeinek kibontakoztatásával a társadalom keretein belül zajló életére is felkészülhet.

Közvetlen hasznosulás:

- Tanítványaink a munkavégzéshez és a mindennapi élethez nélkülözhetetlen képességeket fejlesztenek ki, úgymint a szolidaritás, együttműködés, felelősségvállalás, önértékelés, az idegen nyelvi kommunikáció és az informatikai készségek, amelyek mind hozzájárulnak a munkaerőpiacon sikerességükhöz és érvényesülésükhöz.

A projektoktatást felvállaló pedagógusaink a meglévő feltételrendszert figyelembe véve szabadon dönthetnek a témáról.

I. Á. – Innováció az Átmenetek megsegítéséért

(Intézményi innováció)

Átmenet az óvodából iskolába

Intézményünk szabályozott rendszert dolgozott ki az óvodából iskolába történő átmenet megkönnyítésére.

A rendszer elemei:

1. Kidolgozott komplex tevékenységsorozat- a foglalkozások kapcsolódnak évszakokhoz, ünnepkörökhöz, felelevenítik népünk hagyományait. Ezekre heti egy alkalommal kerül sor, s a beiratkozást megelőző időszakig várjuk szeretettel az érdeklődő ovisokat.

2. Óvónők meghívása nyílt órákra, az órákat követő szakmai megbeszélés a hozzánk beiratkozott tanulókról

3. Nyílt órák biztosítása az érdeklődő szülők részére

4. Intézményünket bemutató, szülői tájékoztatók-

- Óvodákban
- Az első, óvodásoknak szervezett foglalkozás alatt
- Nyílt órákat követően
- Kerületi rendezvényen

5. Óvodás csoportok meghívása az aktuális első osztályokba, részükre műsorok és ajándékok készítése

Átmenet alsó tagozatból a felső tagozatba

A tanítók évfolyam értekezlet keretében mutatják be osztályaikat, a közösséget, illetve tanulók egyéni képességeit, jellemzőit a felső tagozatos osztályfőnököknek és a szaktanároknak.

II./8. A digitális kompetenciafejlesztést támogató programcsomagok

Iskolánk a „Móra” kiemelt feladatnak tekinti a Nemzeti Alaptantervben meghatározott kulcskompetenciák fejlesztését, melyek közül kiemelt figyelmet fordítunk a XXI. század elvárásainak is megfelelő digitális készségek kiteljesedésére.

Ennek megvalósulása érdekében a VEKOP-7.3.3-17 - Digitális környezet a köznevelésben – című pályázat keretében bevezetésre kerültek olyan digitális pedagógiai módszertani csomagok, melyek az alábbiakban megfogalmazott célok elérését szolgálják:

- a pedagógusok IKT-tudása, módszertani kultúrája, motivációja és használata feleljen meg a digitális oktatás követelményeinek,
- a tanítás-tanulás folyamata segítse és támogassa a sajátos nevelési igényű tanulókat a felzárkóztatásban és az esélyegyenlőség megteremtésében,
- az IKT-eszközök használata minden tantárgy esetében épüljön be a tanítás-tanulás és az értékelés folyamatába,
- az iskolai tanórákon és tanórákon kívüli időszakban a tanulócsoportok online térben végzett iskolai tevékenysége növekedjen,
- az intézményi IKT-eszközhasználat és az informatikai tantárgy tartalmi és kimeneti követelményrendszere tükrözze a gyorsan változó technológiai trendeket és lehetőségeket,
- a tanulók digitális írástudás kompetenciájának fejlesztése,

- a problémamegoldó gondolkodás, matematika és szövegértés kompetenciaterületek fejlesztése a digitális pedagógiai-módszertani eszközökkel.

Bevezetésre kerülő programcsomagjaink

- *LEGO® eszközökkel támogatott konstruktív pedagógiai módszerek a matematika oktatásában – alsó tagozat digitális pedagógiai-módszertani csomag a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatására*

A konstruktív módszerek digitális környezetben való lehetőségeire épített módszertani csomag célja:

- a játékos, élményalapú tanulás,
- a matematikai és problémamegoldó gondolkodás fejlesztése,
- a logikus következtetésnek az elvonatkoztatás képességének és a kreatív és matematikai kompetenciának a fejlesztése.

Ennek eszközei a LEGO® Education által fejlesztett MoreToMath, matematika oktatására kifejlesztett készlet, valamint a virtuális térbeli alkotást biztosító Math Builder alkalmazások.

- *Abacusan – ArTeC Keltsd életre!® eszközcsomag alkalmazásával digitális pedagógiai-módszertani csomag a szövegértés fejlesztésének támogatására*

A csomag egy programozható robotépítő készlet felhasználásával a gyermekek manuális tevékenység iránti igényére és a robotikában rejlő lehetőségekre építve segíti a szövegértés fejlesztését.

Támogatja:

- az irodalmi művekkel folytatott aktív párbeszéd képességének fejlődését,
- motiválja a gyermekeket az olvasásra,
- gazdagítja a szöveggel, az olvasással kapcsolatos pozitív élményeket,
- a szövegben az ok-okozati kapcsolatok felderítését,
- a leírások pontos megfigyelését.

- *GEOMATECH Élményalapú interaktív, digitális matematika feladat- és tananyagrendszer felső tagozatosok számára*

GEOMATECH projekt keretében a digitális tananyagegységek tanórai, illetve tanórán kívüli alkalmazása

- javítja az oktatás hatékonyságát,
- növelik az órák játékosságát és élményszerűségét,

- hozzájárul ahhoz, hogy a gyerekek számára elvont, matematikai feladatok vizualizálása és láthatóvá tétele révén segítséget nyújtson a tananyag gyorsabb és eredményesebb megértéséhez és elsajátításához.
- *Szövegértés fejlesztése felső tagozaton LEGO StoryStarte csomag alkalmazásával*
A kidolgozott programcsomag célja és feladata az alsóbb évfolyamokon megalapozott szövegértés, szövegalkotás képességének továbbfejlesztése, újabb olvasási stratégiák megismerése és alkalmazása.

Támogatja:

- az önálló szövegalkotást,
 - az ajánlott olvasmányok feldolgozását,
 - a dramatizálást,
 - a kooperatív készségek és a problémamegoldó képességek fejlesztését is.
- *Természettudományok oktatása a felső tagozaton LabView szoftver alkalmazásával*
A projekt keretében a tanulók megismerik a myDAQ és LabVIEW eszközök, szenzorok, mérőműszerek hardver és szoftver elemeit, az üzembe helyezés, használatbavétel lépéseit és kezelőfelületét. Képesek lesznek az oktatásban használható kísérleteket, méréseket a myDAQ eszköz, és a hozzá tartozó LabVIEW szoftver segítségével elvégezni.
- *Problémamegoldás felső tagozaton LabVIEW szoftver és LEGO® eszközök alkalmazásával digitális pedagógiai-módszertani csomag a kreativitás/problémamegoldó gondolkodás fejlesztésének támogatására*
A digitális pedagógiai-módszertani csomag segít kialakítani olyan kompetenciák alapjait, amelyek megkönnyítik a felelős pályaválasztást, majd később az elhelyezkedést.

A tanulókat az alábbi területeken fejleszti:

- algoritmikus gondolkodás,
- problémamegoldás,
- logikus gondolkodás,
- önálló ismeretszerző készség,
- kommunikáció,
- kreativitás,
- csapatmunka, együttműködés.

A digitális programcsomagok implementációja intézményünkben

	2019/20.	2020/21	2021/22.	2022/23.
- LEGO® eszközökkel támogatott konstruktív pedagógiai módszerek a matematika oktatásában	4. évf.	1. évf.	3. évf.	4. évf.
Abacusan – ArTeC Keltsd életre!® eszközcsomag	4. évf.	1.évf.	2.évf.	3.évf.
GEOMATECH	5.évf.	5.évf. 6.évf.	5.évf. 6. évf. 7. évf.	5.évf. 6.évf. 7.évf. 8.évf.
Szövegértés fejlesztése felső tagozaton LEGO StoryStarter csomag alkalmazásával	7. évf.	7. évf. 8. évf.	5.évf. 6.évf. 7. évf. 8. évf.	5.évf. 6.évf. 7. évf. 8. évf.
Természettudományok oktatása a felső tagozaton LabView szoftver alkalmazásával	5.évf. 6. évf. 7. évf. 8. évf.	5.évf. 6.évf. 7.évf. 8.évf.	5.évf. 6.évf. 7.évf. 8.évf.	5.évf. 6.évf. 7.évf. 8.évf.
Problémamegoldás felső tagozaton LabVIEW szoftver és LEGO® eszközök alkalmazásával	8. évf.	7.évf. 8.évf.	7.évf. 8.évf.	7.évf. 8.évf.

III. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

Nevelőmunkánk fő célkitűzése a személyiségformálás, amelyben hangsúlyosnak tartjuk a művelődést (a társadalmi értékrend elsajátítását) és a szocializációt (társadalmi viszonyrendszerbe való beilleszkedést). A személyiség megkülönböztető jegye az, hogy tudatosan viszonyul az őt körülvevő környezethez. Viselkedésében megnyilvánuló jellemvonásai, döntései, cselekedetei, magatartása, megjelenése nyomán összetéveszthetetlen másokkal. A tanulók értékrendje, értékorientációja nagymértékben összefügg a személyiség irányulásával, az érdeklődéssel és a motivációs rendszerrel.

Pedagógiai tevékenységünk középpontjában összegezve tehát a gyermeki tehetség, képesség sokoldalú kibontakoztatása, a felelős gondolkodás, szociális érzékenység áll.

Olyan fiatalság nevelése, akiknek önmegvalósítása számukra pozitív életszemléletet, másokban társadalmi elégedettséget eredményez.

A célok megvalósítása érdekében a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos főbb feladataink a következők:

A tanuló gondolkodási - tanulási képességeinek fejlesztése, az értelem fejlesztése

A tanórán a tananyag feldolgozása, az alkalmazott módszerek segítsék elő:

- a tehetség, adottság felismerését, a gyermekekben rejlő képességek sokoldalú kibontakoztatását, játékszeretet és az alkotásvágy fejlesztése,
- az ismeretszerzési vágy, tudásvágy felébresztését; a permanens tanulás igényének és képességének kialakítását,
- a kreativitást, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztését.

Az alkalmazott módszerek és az ismeretek számonkérésének formái fejlesszék:

- a tanulók tanulási kötelességtudatát,
- segítsék a helyes tanulási szokások, hatékony tanulási módszerek kialakítását (megfigyelés, lényeglátás, összefüggések felismerése, rendszerező képesség),
- fejlesszék a kommunikációs készségeket (írás, olvasás, beszéd, beszédértés) a vázlatkészítés és a különböző segédeszközök alkalmazásának készségét, előadói képességet,
- a tanulási életprogram fejlődésének segítése, a tanulás gyakorlati értéke, mint motívum,
- a tanulói kortárs csoport befolyásoló szerepét, a tanuló helyes önértékelését.

A tanórai és tanórán kívüli ismeretszerzés formái segítsék elő:

- a tanulói teljesítményvágy optimalizálásának igényét,
- az önálló ismeretszerzés, bővítés belső késztetéssé alakítását,
- a tudás birtoklásának örömét.

Szociális értékrend fejlesztése, emberi kapcsolatok

- megfelelő énkép kialakítása, önismeret fejlesztése, reális önértékelésre való képesség birtoklása, a megfelelő önbizalom kifejlesztése
- döntéshozatalra való képesség, a döntésekért, tettekért való felelősségvállalás, kötelességtudat kialakítása
- kitartás, akaraterő, küzdeni tudás - mint emberi tulajdonságokkal való rendelkezés
- személyiségünk megismerésének képessége: önkontroll, önuralom és önfegyelem elsajátíttatása
- az egyének és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének előnyeit közvetítő iskolai légkör, életrend elfogadásának, igényének kialakítása
- az emberek közötti érintkezés, emberi kapcsolatteremtés és kommunikáció kulturált formáinak, elfogadott normáinak kialakítása, udvariasság és illemtani szabályok birtoklása
- tartalmas emberi kapcsolatok kiépítésének igénye; önmagával és másokkal szembeni igényesség belsővé tétele
- az emberi értékek felismerése; mások munkájának tiszteletére, megbecsülésére nevelés
- az empátikus képesség kialakítása
- társadalmilag elfogadott értékrend, erkölcs, etikai értékek közvetítése
- a társadalmi viszonylatrendszerbe való beilleszkedés képességének kialakítása, közösségi és demokratikus magatartási formák birtoklása
- nyitottság, érdeklődés, fogékonyság kialakítása a világ, az emberiség globális problémái iránt
- aktív közéleti tevékenységre ösztönzés, a másság elfogadása, segítőkészség, jóindulat, tolerancia
- a mai bonyolult, nyitott világban való eredményes érvényesülés képességének kialakítása
- sajátos egyéni értékrendszerek kialakítása
- szociális szokások kialakítása
- szociális minták nyújtása

Kulturált életmód, testi - lelki egészség

- önkifejezési képességek bemutatása, gyakorlása
- nemzeti kultúránk megismerésére, értékeinek tiszteletére, hagyományainak ápolására nevelés
- új érték teremtésének igényére, önkifejező képességre nevelés
- a kulturált nyelvi magatartás kialakítása, választékos szóbeli kifejező-képesség elsajátíttatása
- elemi munkaszokások kialakítása (pontosság, rend, önkiszolgálás, takarékoság, kötelességérzet, lelkiismeretesség)
- az életkori sajátosságoknak megfelelő önállóság, önellátó képesség kialakítása
- harmonikus családi élet igényének kialakítása; a családban rejlő értékek tudatosítása
- egészséges életmódra ösztönzés; a szabadidő eltöltésének kulturált formáira, a környezet védelmére és óvására szoktatás
- az esztétikus környezet kialakítása, kiépítése, közös védelme (táska, terem, iskola, lakókörnyezet...), a tanulók ízlésének formálása.

A nevelés főbb színterei:

- a tanóra,
- a tanórán kívüli iskolai élet,
- az iskolán kívüli közös programok.

Az iskolánkban folyó emelt szintű nevelés-oktatás további kiemelt fontosságú feladatai:

- a tehetség korai felismerése, azonosítása, fejlesztése; a tehetséggel való élni tudás fejlesztése, igényének motiválása.
- logikus gondolkodásra nevelés, a problémafelismerő és - megoldó képesség, összefüggés-felismerő képesség kialakítása, fejlesztése, a tervszerű és pontos munkára nevelés; a matematika más tudományokban való alkalmazhatóságának ismerete, képessége.

A nevelés a pedagógus legfontosabb tevékenysége. A tanulók cselekedeteit, gondolkodásmódját, meghatározza az az értékrendszer, amelyet a nevelőtestület közvetít az iskola befejezéséig. Mindez csak úgy valósulhat meg, ha biztosítjuk a tanulók értelmi, akarat, érzelmi, esztétikai, testi – összefoglalva: személyiségének – fejlődését.

E feladatok megvalósítása iskolánk valamennyi pedagógusának folyamatos feladata.

Iskolánk támogatja, és teret biztosít olyan gyermekközpontú tanulásszervezési formának, amelynek alapja a csapatmunkára épülő kooperatív tanulás.

Pénzügyi tudatoság fejlesztése

Életünk során folyamatosan pénzügyi döntéseket hozunk. Ezekhez a fogyasztói döntésekhez mélyrehatóbb tudásra és felkészültségre van szükség, azonban a lakosság pénzügyi műveltsége nem mondható megfelelőnek. Általánosságban jellemző a nem átgondolt, körültekintés és összehasonlítás nélküli döntéshozatal.

A pénzügyi jártasság és a pénzügyi ismeretek megfelelő elsajátítása elengedhetetlen ahhoz, hogy tudatos, megfontolt és ésszerű döntéseket hozzunk pénzügyeinkről. Egy megfelelő pénzügyi tudással és attitűddel rendelkező felnőtt képes csak olyan családi, pénzügyi döntés meghozni, ami tervezhető jövőképet biztosít a családjá számára. Ennek elérése érdekében az általános pénzügyi tudatosságot fejleszteni kell az iskolában.

Kiemelt kompetenciák:

- A pénzügyi fogalmak, alapösszefüggések, valamint szolgáltatások használatában való jártasság.
- A hatékony döntéshozatali képesség.
- A személyes pénzügyek menedzselésének képessége.
- A kritikus gondolkodásra való képesség, amelynek révén az egyén mérlegelni tudja az előnyöket és hátrányokat egy-egy pénzügyi döntése előtt.
- Magabiztosság a jövőre vonatkozó pénzügyi szükségletek tervezésében.
- A pénzügyi tudás megszerzését a pénzügyi ismeretek elsajátításán keresztül.
- A pénzügyi összefüggések, mechanizmusok megértésének képességét.
- A pénzügyi tudás alkalmazásának képességét, ami megalapozza a kellő magabiztosság mellett, felelősen és racionálisan meghozott pénzügyi döntéseket.

Boldogságóra program

A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az óvodás és iskolás korosztály számára. Egy tudományos módszer, amivel a gyerekek boldogabbak, kitartóbbak lesznek, eredményeik javulhatnak. A Boldogságóra program fókuszában az áll, hogy hogyan lehet a negatív gondolkodásmódon változtatni és optimista hozzáállást kialakítani a diákok

körében. Tudományosan bizonyított, hogy a Boldogságórák hozzájárulnak a gyermekek pozitív lelki fejlődéséhez és belső jóllétéhez.

„Arra törekszünk, hogy a Boldogságórák derűs és élménygazdag feladatai, játécai, valamint gyakorlatai fokról fokra kibontakoztassák a derűt és életszeretetet. Gyermekeink így a jövőbe vetett hittel, bátran járják végig a felnőttiséghez vezető utat, majd boldogságra képes emberré válhatnak.” (Prof. Dr. Bagdy Emőke, a Boldogságóra program fővédnöke)

IV. Egészségfejlesztési program

Az „egészség” értelmezése (WHO)

„Az egészség a teljes testi, szellemi és szociális jólét állapota, és nem csupán a betegség és nyomorékság hiánya.”

Egészségfejlesztés fogalma (WHO)

„Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely módot nyújt az embereknek egészségük fokozott kézben tartására és tökéletesítésére.”

Iskolánk egészségfejlesztési programja: nem tiltásokon, félelmet keltő elrettentéseken nyugszik, nem magyarázat nélküli és általános követeléseket tartalmaz, hanem segítő, támogató motívumokat nyújt, konkrét tanácsokat ad, döntési alternatívákat, javaslatokat ajánl fel a tanulóknak az adott élethelyzetre.

Egészségnevelési célunk

Elősegíteni tanulóink egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását, hogy felnőtként is képesek legyenek arra, hogy folyamatosan nyomon kövessék saját egészségi állapotukat, érzékeljék a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotukat érintő hatásokat, és ezáltal képessé váljanak az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.

A fentiek tükrében iskolánk egészségfejlesztő folyamata felkészítő, erősítő, edző és megelőző eljárás.

IV/1. Egészségnevelésünk tartalmi elemei

Az egészségnevelési programunkat a következő területekre összpontosítjuk:

- **szomatikus nevelés** (testi szükségletek kielégítése, testápolás, testedzés, fertőzések, balesetek megelőzése);
- **pszichohigiénés nevelés** (önismeret, önfejlesztés, öntevékenység segítségével az emberi kapcsolatok harmóniájának megteremtése);
- **szociohigiénés nevelés** (társkapcsolatokat, társadalmi beilleszkedést, helyes szülő-gyermek kapcsolatot, a szexuális magatartás alakítását célozza);

Az egészségnevelés szoros kölcsönhatásban áll az **értelmi** képességekkel, az **erkölcsi** neveléssel, az **akarattal**, a kitartással, az önuralom fejlesztésével, a **humanista** magatartással, a gyakorlati életre neveléssel.

Szomatikus nevelés

- *Higiénés nevelés*

Célunk az egyén és a közösség egészségének védelme, a külső környezetből származó ártalmak megelőzése, elhárítása.

- *Profilaxisra (megelőzésre) nevelés*

Alapfeladata a fertőző és a gyakrabban előforduló betegségek megelőzésére történő felkészítés. Ide sorolható azon egészségvédő, jó szokások kialakítása, begyakorlása, amelyek képesek a járványok, illetve szezonális megbetegedések alkalmával az egyént és az osztályközösséget megóvni a megbetegedés továbbterjedésétől.

- *Kondicionálás, testnevelés, testedzés, sportolás*

E nevelési területen a gyerekek *mozgásszokásainak* kialakítását, az alapvető *mozgáskészségek* kimunkálását végezzük. Igen lényeges az önálló testedzésre való nevelés, az aktív pihenés biztosítása, a változatos mozgástevékenység, a tartásjavító testedzés megvalósítása.

A mindennapi testnevelés lehetőséget ad az alapvető mozgástevékenységek begyakorlására, a harmonikus, összerendezett mozgások gyakorlására és megkedveltetésére, a fokozatos fizikai megterhelésre.

A tanulók fizikai fittségének (fizikai állapotának és edzettségének) mérését, és az adatok elemzését a jogszabályban megfogalmazottak lapján végezzük

A pedagógusok - különösen az osztályfőnökök – feladata a szülők felvilágosítása, aktivizálása arra, hogy gyermekeikkel közösen vegyenek részt túrákon, kirándulásokon, védjék gyermeküket a dohányfüsttől, biztosítsák számukra a „mozgásteret”.

- *A baleset megelőzésére és életmentésre nevelés*

Felgyorsult világunkban egyre fontosabbá válik ez a nevelési terület. A hatalmas technikai fejlődés számtalan jelentősége mellett rengeteg balesetveszélyt is rejt magában. A háztartásokban elterjedtek az elektromos készülékek, a vegyszerek, különféle kémiai szerek, a közúti forgalom pedig nagyiramúvá, túlszűfolttá vált.

Mindebből adódóan valamennyi pedagógus egészségnevelési feladata a saját tantárgyán belül:

- a baleseti helyzetek felismertetése, a közlekedési szabályok gyakorlása,
- a mérgező szerek helyes tárolására, a háztartási kisgépek, konyhai eszközök helyes használatára tanítás,
- az életmentés, elsősegélynyújtás, úszás megtanulása,
- önkéntes véradás,
- a foglalkozási ártalmak és megbetegedések megelőzésére való oktatás.

Pszichohigiénés (mentálhigiénés) nevelés

A lelki egészség védelme, az egészséges személyiségfejlődés biztosítása óriási felelősséget ró ránk. Meg kell óvni a gyermeket az idegrendszerre és a lelki életre ható káros túlzásoktól, devianciáktól, az idegrendszeri-pszichés túlterheléstől, kimerültségtől.

A pszichohigiénés nevelés szoros kölcsönhatásban áll a szomatikus neveléssel, a biológiai, testi jóléttel. Különösen a *kondicionálás, edzés, az aktív pihenés, a relaxáció, az autogén tréning* hat kedvezően az idegrendszeri-pszichés állapotra.

- ***Az egészséges életvezetés***

Egészséges életvezetésen az életmód szabályainak megtartását, az interperszonális zavarok megelőzését értjük. Ezzel korrigálható a helytelen életmód, az egészségtelen szokásrend.

- ***Stressz-elhárítás***

Az élet színterein számtalan olyan nem specifikus inger éri az embert, amely súlyosan megterheli az idegrendszert, viselkedési zavarokat, pszichés panaszokat okoz.

A stressz-elhárítás kétirányú lehet:

- Stresszorok kiküszöbölése (elkerülése) azoknak az élethelyzeteknek az elkerülését tartalmazza, amelyek stresszhatásuk következtében erősen megterhelik az idegrendszert / áporodott levegőjű helység, zaj, vibráció, erős fény /.
- Stresszhatás kompenzációja (felkészülés a várható kedvezőtlen hatásra) tartalmazza azokat az eljárásokat, amelyek a feszültségek feloldását, az idegrendszer pihenését szolgálják. / Testedzés, szabad levegőn való mozgás, relaxáció, koncentrációs gyakorlatok. /

- ***Abúzusok és devianciák profilaxisa***

A pszichohigiénés nevelési feladatok körébe tartozik az egészségre káros szokások (alkoholfogyasztás, dohányzás), a túlzott gyógyszerfogyasztás és az egyre terjedő drogfogyasztás. A pedagógusok és szakemberek kiemelt nevelési feladata a gyerekek felvilágosítása, az egészségkárosító hatások megelőzésére irányuló tevékenységek szervezése.

- **Érzelmi nevelés.**

Az általános iskolások jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltetése. Ezért az iskolai élet során biztonságra, otthonosságra, derűs, szeretetteljes légkörre van szükségük.

A harmonikus érzelmi élet alakítása, az emocionális stabilitás a harmonikus személyiségfejlődés alapja. E feladatkörbe tartozik a nevelő és a gyerek kapcsolatának pozitív érzelmi töltése, a szorongások, félelmek feloldása, az iskolai kudarcok elkerülése, a feszültségek feloldása, empátiás készségek fejlesztése, metakommunikációs közlésmódok helyes alkalmazása.

Szociohigiénés nevelés

Az egészségnevelésnek a társas-társadalmi együttélésből adódó feladatait nevezzük szociohigiénés nevelésnek.

Főbb területei az alábbiak:

- ***Kedvező társas miliő működtetése***

Kiemelkedő szerepet játszik a család társas támogató szerepe, a szülő-gyerek kapcsolat, a kiegyensúlyozott légkör, a személyiség önkibontakozási lehetőségének biztosítása, kreativitás kibontakoztatása.

E feladatok megoldása mellett szükség van a konfliktusok megoldására szolgáló technikák megtanulására is.

- ***Kommunikációs nevelés, az érintkezési zavarok profilaxisa***

Feladatunk e területen a kommunikációs zavarok okozta pszichés sérülések megelőzése, feloldása.

Nevelői feladatunk a beszédnyelv tisztaságának fenntartására, a tanuló problémáinak meghallgatására, az általa feltett kérdések érvényesülésére, s a válaszok megadására irányul.

- ***Szerepfeszültségek feloldása***

A családi és munkahelyi (iskolai) szerepek ütközése gyakran a családi élet érzelmi kötelékének lazulásához vezet.

Megelőzésük egyszerűbb feszültségoldó technikák alkalmazásával segíthető elő. Ilyen például a beszélgetés, kikérdezés, a meggyőzés, a közös élményekre épülő közös tevékenység stb.

- ***A társadalmi kirekesztődés megelőzése***

Néha a pedagógus olyan esetekkel áll szemben, hogy a különböző fogyatékoságú vagy etnikumú gyerekek közösségi befogadásának nehézsége mutatkozik a tanulók érzelmi állásfoglalása miatt. A fenti esetek előfordulását igyekszünk megelőzni.

- ***Egészségpropaganda***

Az egészségpolitikai intézkedések széleskörű terjesztését, a társadalompolitikai határozatok, döntések megértését, a megvalósításukra irányuló mozgósítást jelenti.

Alapvető funkciója az orvosokhoz való fordulásra, az egészségügyi ellátás időben történő igénybevételére való mozgósítás.

Fontos az egészségvédelmi társadalmi mozgalmak munkájának támogatása is.

/ Pl.: Magyar Vöröskereszt, önkéntes véradás /

Egészségpropagandánk elsősorban a szülők felé irányul.

IV/2. Az egészséges életmód kialakítására irányuló módszereink

Hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás

Feltétezésünk, hogy a több és helyes tudás helyes döntésekhez, az életvezetés helyes alakításához vezet.

A felvilágosítások során felhívjuk tanulóink figyelmét az egészségkárosító magatartásformák veszélyeire / dohányzás, alkohol, gyógyszer, kábítószer /, a helyes táplálkozási szokásokra, a mozgásban gazdag életmód pozitívumaira.

Néhány esetben a hatékonyság érdekében az elrettentő információk átadásának, bemutatásának eszközükhöz is fordulunk. / Pl.: videofilmek bemutatása /

Többször szervezünk tanulóinknak külső szakemberek bevonásával felvilágosító, megelőző előadásokat, ahol sok esetben tájékoztató broszúrákat is kapnak a gyermekek.

Rizikócsoportok megközelítése

Ez a korai szűrés eredményeként feltárt egészségi problémákkal, illetve sajátos háttérváltozókkal jellemezhető csoportok körében folytatott megelőző tevékenység /pl.: túlsúly, magas vérnyomás, alkoholbetegek gyermekei, stb. /.

Ide tartoznak a kötelező szűrővizsgálatok, a túlsúlyos vagy mozgásszervi problémával küzdő gyermekek számára szervezett speciális táplálkozási tanácsadások, a differenciált testi nevelés.

Érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozások

Az egészségkárosító magatartásformák hátterében sokszor a személyes konfliktuskezelési módszerek gyengeségei húzódnak meg. Ezért célul tűztük ki a társas-érzelmi, társas-kommunikációs készségek fejlesztését.

Célunk elérése érdekében önismereti csoportfoglalkozásokat tartunk. Az önismeret fejlődésétől reméljük, hogy diákjaink egészségesebben fognak élni, ellenállnak a dohányzásnak és a droghasználatnak.

Kortárshatások

Jól tudjuk, hogy a korai életszakaszokban jelentkező, aggodalomra okot adó, egészséget veszélyeztető magatartásformák az esetek nagy részében a kortárs csoport nyomására, hatására jelennek meg.

A serdülőkorú fiatalok számára a felnőttél lényegesen hitelesebb a kortárs, aki éppen ezért sokkal jelentékenyebb véleményformáló hatással is van.

Közösségi alapú komplex egészségfejlesztő programok

Közösség alapú programokról akkor beszélhetünk, ha az egészségfejlesztési, társadalompolitikai szükségletek helyi szinten fogalmazódnak meg, és itt kerül meghatározásra a beavatkozás szükséges iránya is.

Ezek a programok nemcsak a diákok és az iskola problémáival foglalkoznak, hanem többféle célcsoporttal. Például a helyi újság segítségével juttatunk el a kerület lakosaihoz információkat.

IV/3. Egészségnevelésünk szinterei

Tanórai foglalkozások

- *Szaktárgyi órák*

Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez. Ezekre a helyi tantervünk összeállításakor különös figyelmet fordítunk.

- *Osztályfőnöki órák*

Az osztályfőnöki órákon a helyi tantervben és a tanévi osztályfőnöki tanmenetekben foglaltak szerinti személyiségfejlesztő tevékenységet végzünk

- *Egészségtan tantárgy*

Az oktatására szánt igen csekély óraszám miatt nem minősíthetjük elégségesnek a tanulók egészségkultúrájának fejlesztésére. Csupán rendszerező, összefoglaló szerepet tölt be iskolánk egészségnevelési folyamatában. (L. Helyi tanterv)

Tanórán kívüli foglalkozások

- *Egyéb, pedagógiai tartalmú foglalkozás*

Tanítók és szaktanárok között nagyon jó az együttműködés, ezért a tanórai programokat kitűnően kiegészítik a délutáni programok.

Legfontosabb területei:

- egészséges táplálkozás,
- étkezési kultúra,
- személyi tisztaság,
- környezet tisztántartása,
- napirend kialakítása,
- tanulást segítő tevékenységek,
- játékos foglalkozások,
- mozgáslehetőségek
- szabad levegőn történő játékok.

- *Délutáni szabadidős foglalkozások*

Számtalan foglalkozás várja az érdeklődő, mozogni vágyó tanulókat.

Délutánonként vetélkedőkre, játékos foglalkozásokra, esetenként filmvetítésre invitáljuk diákjainkat.

Osztályfőnökeink rendszeresen szerveznek múzeum- és színházlátogatásokat.

- *Hétfélig iskolai programok*
Igény szerint sportrendezvények, kulturális programok, kirándulások, túrák.
- *Erdei iskola*
Minden tanév májusában öt napos erdei iskolát szervezünk Természetesen a helyszín mindig más és más, így gyermekeink általános iskolai tanulmányaik során bejárják hazánk nagyobb tájegységeit.
- *Egészségnap*
Rendszeresen megrendezésre kerül. Alkalmanként külső szakemberek meghívásával, belső erőforrásainkat, tudásunkat felhasználva, különböző előadásokon, foglalkozásokon, egészségvédő vetélkedőkön vehetnek részt tanulóink.

Tájékoztató fórumaink

- Szülői értekezletek, iskolaszék, szülői szervezet számára szervezett tájékoztatók.
- Szakmai tanácskozások, tréningek, továbbképzések.

IV/4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek oktatásának célja, hogy a tanulók

- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében - foglalkozzanak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Vöröskereszttel;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;

- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása a biológia, kémia, technika, életvitel, testnevelés, osztályfőnöki óra keretében történik.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök
- alkalmanként az egészségnapon elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

IV/5. Segítő kapcsolataink

Család

A szülő, a család megnyerése a legfontosabb feladat a tanulók érdekében végzett munkánknak. Előadásokat, fórumokat szervezünk számukra, ahol a megfelelő tájékoztatás után aktív részvételre kérjük fel őket.

Iskolaszék, szülői szervezet

Előadások, fórumok szervezése.

Aktív részesei a program megvalósulásának.

Iskolaorvos, védőnő, fogorvos

Feladata: Jogszámban megfogalmazottak

Iskolapszichológus

A lelki eredetű problémák feldolgozásában segíti munkánkat. Folyamatos segítséget nyújt diáknak, tanárnak, szülőnek egyaránt. A pszichológiai tanácsadáson túl osztályfőnöki órák megtartásával, tantestületi továbbképzések lebonyolításával, szülők számára szervezett előadások megtartásával teszi színesebbé egészségfejlesztési munkánkat.

NapraforgóCsalád- és Gyermekjóléti Központ

Segítséget nyújt a gyermekek családban történő nevelkedéséhez, a kiskorúakkal kapcsolatos veszélyeztető körülmények megszüntetéséhez.

Pedagógiai szakszolgálatok

A gyermekvédelmi munkában, valamint a konkrét államigazgatási ügyekben nyújtanak segítséget a fenti intézmények dolgozói.

ÁNTSZ

Feladata az egészségvédelemmel kapcsolatos törvények, előírások ellenőrzése, azok betartatása.

Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

Sajnálattal tapasztaltuk, hogy már az általános iskolás korosztály is veszélyeztetetté vált a kábítószer-fogyasztás tekintetében. Ezért nagyon fontosnak tartjuk a folyamatos kapcsolattartást.

Rendvédelmi szervek

Folyamatos kapcsolatban állunk kerületünk rendőrkapitányságának ifjúságvédelmi munkatársaival.

Közös programjaink:

- bűnmegelőzési programok,
- jogi, gyermek- és ifjúságvédelmi továbbképzések,
- közlekedéssel kapcsolatos előadások, versenyek szervezése.

IV/6. Iskolánk drogstratégiája

Iskolánk adottságai

Az iskola épülete 15.230 m² telken épült. A telek fekvése, tágassága meghatározó.

A telket két oldalról egyemeletes családias beépítés veszi körül, másik oldala nyitott, a Szilas-patak völgyére és az Árpádföld dombjaira néz. A forgalmas Rákosi úttól bokros, fás, füves /jelenleg elhanyagolt, ám közpark létesítésére alkalmas/ terület választja el.

A telek beépítettségét tekintve az 1 tanulóra jutó szabad terület megközelíti a 30 m²-t, ami kerületünkben kiemelkedően magas.

Az épület könnyűszerkezetes technológiával épült. Az oktatási tömbben osztályteremek, szaktantermek /köztük számítástechnika terem/, hatalmas tornaterem, és konditerem is helyet kapott. A tantermekhez kapcsolódik egy központi zsibongó. Jól felszerelt könyvtárunk tágas olvasótermében várja a tudásra szomjazó diákokat.

Iskolánk környezete

Iskolánk Rákosszentmihály családi házas övezetében épült. Közvetlen szomszédságunkban található a Centenárium lakótelep.

Az elmúlt évek változó gazdasági helyzetében azonban az itt lakók életszínvonala polarizálódott. Megjelent egy új, gazdagabb réteg, de az évek során az elszegényedés is nagyobb problémaként jelentkezett. A szülők több munka- és időráfordítással tudják családjukat eltartani, ezért az iskolára egyre nagyobb nevelési feladat hárul.

Iskolánk környezetében sem kulturális intézmény, sem szabadidő központ nem található, így a gyerekek szabadidejük java részét az utcákon, parkokban bandákba verődve, vagy a televízió és számítógép előtt ülve töltik.

Tudomásunkra jutott, hogy ezekben a bandákban megjelent az alkohol és a kábítószer is.

Mindezeket felismerve iskolánk egyre nagyobb hangsúlyt fektet a nevelési és a preventív funkciók ellátására. Nevelő-oktató munkák fő területévé vált az egészséges életmódra nevelés.

Drogstratégiánk célja:

Olyan egészségszemlélet és életmódi szokásrendszer kialakítása, amely hatására a fiatalok társadalmilag elfogadott módon értékelik és viszonyulnak a szerfogyasztáshoz, valamint eredményes védelmi stratégiát alakítanak ki a kábítószeres fogyasztására történő csábítási helyzetekben.

Feladataink

- *Az iskolai drog-koordinátor személyének kiválasztása, feladatainak meghatározása.*
Ezen a területen nagyon szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hiszen két pedagógus kollégánk is rendelkezik ezzel a képesítéssel.
- *Az iskolavezetés megnyerése*
 - *Az iskola vezetése tegye magáévá a drogstratégiát, és minden szempontból támogassa annak megvalósulását.*
 - *Vegyen részt az iskolai egészségfejlesztő program kialakításában, kiszélesítésében.*

- *A nevelőtestület megnyerése*
 - Az oktatás során fontos feladat legyen a motiváció, a sikerélményhez juttatás.
 - Segítő kapcsolat alakuljon ki tanár és diák között.
 - Az osztályfőnökök alaposan ismerjék tanulóikat, azok családi körülményeit.
 - Alakítsanak ki jó kapcsolatot a szülőkkel.
 - Szervezzenek tartalmas szabadidő programokat.
 - Ismerjék meg a tanulókra leselkedő veszélyeket.
 - Vegyenek részt és szervezzenek egészségfejlesztő programokat.
 - Vegyenek részt a témával kapcsolatos továbbképzéseken.
 - Építsék be a helyi tantervekbe az egészséges életmódra nevelést.
 - Vegyenek részt minél több szabadidő programot támogató pályázaton.
 - A szakmai munkaközösségek kiemelten kezeljék a drog prevencióval kapcsolatos feladatokat.
- *A szülők megnyerése*
 - Tartsák folyamatosan a kapcsolatot az iskolával, **összák** meg gondjaikat, problémáikat az osztályfőnökökkel a lehetőségekhez mérten.
 - Igyekezzenek minél több pozitív élményben részesíteni gyermekeiket.
 - Törekedjenek egészséges életmódra, nyugodt családi környezetre.
 - Aktívan vegyenek részt az egészségfejlesztő program megvalósításában.
 - Váljanak partnereivé a pedagógusok korrekciós törekvéseinek.
- *Együttműködés az iskolát segítő intézményekkel, szervezetekkel*
 - Szülői munkaközösség
 - Iskolaszék
 - Iskolaorvos, védőnő
 - Háziorvos
 - Iskolapszichológus
 - Pedagógiai Szakszolgálatok
 - Gyermekjóléti Szolgálat
 - Családsegítő
 - Pedagógiai Szolgáltató Intézet
 - Rendészeti szervek
 - KEF
 - Vöröskereszt

- Egyházak, alapítványok
- Kortárs Segítők
- Főiskolák, egyetemek

A megvalósítás szakaszai

- *Előkészítő szakasz*
 - Célcsoportok kijelölése
 - Feladatkör meghatározása
 - Alapfeltételek megteremtése
 - A drog-koordinátor személyének kijelölése
 - A probléma felvállalása
 - Egységes szemlélet kialakítása
 - Segítő kapcsolatok feltérképezése
- *Rövid távú célok*
 - Felmérések elvégzése
 - Egészségfejlesztő program kialakítása, felkarolása
 - Szakmai anyagok bővítése
 - Továbbképzések
- *Középtávú célok*
 - Jól működő egészségfejlesztő program
 - Fokozódjék a drogokkal szembeni elutasítás
 - Közép és hosszú távú stratégia kidolgozása
 - Kapcsolattartás iskolán kívüli szervezetekkel
 - Ismeretterjesztés pedagógusok, szülők, diákok körében
- *Hosszú távú célok*
 - A tanulók utasítsák el a droghasználatot
 - Az egészséges életmód legyen a cél

Továbbképzések

- *A nevelőtestület továbbképzései*
A POK ajánlása alapján.
- *Szülők továbbképzései*
 - Drogprevenációs előadások

- Egyéni beszélgetések (osztályfőnök, Szociális munkás iskolapszichológus)
- Szülők iskolája
- *Tanulók felkészítése*
 - Életvezetési ismeretek alkalmazása valamennyi évfolyamon az osztályfőnöki órákon, és lehetőség szerint egyéb órákon is
 - Drogprevenációs előadások szervezése
 - Oktatófilmek feldolgozása

A szabadidő hasznos eltöltésére irányuló programjaink

- Kulturális programok szervezése osztálykeretben és iskolai szinten
- Egyéb pedagógiai tartalmú foglalkozások szervezése
- Kézműves foglalkozások
- Tanulmányi versenyek
- Tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatása
- Magatartási, pszichés zavarokkal, súlyos tanulási nehézségekkel, részképesség-zavarokkal küzdő tanulóink egyéni fejlesztése, illetve megfelelő szakemberhez történő irányítása
- Kirándulások szervezése
- Táborkok
- Sportnap
- Egészségnap
- Témahét
- Nyitott hétvége (szülőkkel közös programok)

További feladataink

- Folyamatos továbbképzések, előadások szervezése a pedagógusok, szülők és tanulók részére
- Konferenciákon való részvétel
- Könyvtári állomány folyamatos bővítése szakirodalommal, oktatófilmekkel, kortárs szépirodalommal
- A szabadidő hasznos eltöltését célzó programok bővítése
- Meglévő kapcsolataink ápolása, illetve új kapcsolatok kiépítése

V. Környezeti nevelés – Öko program

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium és a Vidékfejlesztési Minisztérium közösen hozta létre az „Ökoiskola” címet a fenntarthatóság elveinek, a környezettudatosság és a fenntartható fogyasztás és fejlődés oktatási intézményekben történő minél hatékonyabb megjelenése érdekében. Iskolánk 2018-ban nyerte el ezt a címet.

A fenntarthatóság pedagógiája olyan személyiségformálást jelent, mely kialakítja a környezettel kapcsolatos magatartási és életviteli mintákat, melynek során tanulóink a környezetért felelős személyiséggé válnak. Ennek céljából igyekszünk biztosítani diákjaink számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassák az ehhez szükséges tudást, készséget, értékrendszert, pozitív érzelmi hozzáállást.

Jövőképünk:

Olyan állampolgárok nevelése, akik személyiségformálásuk során felismerik a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönös voltát, helyét és szerepét e környezeti rendszerben, valamint kialakulnak azok a magatartási és életviteli minták, melyek segítségével a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válnak.

Céljaink:

- Az „Ökoiskola” cím elnyerésével szeretnénk az eddigi meglévő módszereinket, programjainkat a fenntarthatóság pedagógiai szemléletébe integrálni, továbbfejleszteni.
- Fontosnak tartjuk a szemléletformálást, környezettudatosságra nevelést, a fenntartható fejlődés elveinek érvényesítését a napi gyakorlatban.
- Tervezzük tanítványaink szüleinek bevonását az intézmény ökoiskolai tevékenységébe.
- Kiemelt feladatnak tartjuk, hogy a környezetkímélő magatartás legyen meghatározó erkölcsi alapelv, egyéni és közösségi szinten egyaránt.
- Alakuljon ki tanulóinkban érzékenység környezetünk állapota iránt.
- Tanulóinkkal fedezzük fel és cselekvő módon őrizzük a szűkebb környezetünk értékeit.
- Hangsúlyt fektetünk a hulladék csökkentésére.
- Fontos célunknak tekintjük, hogy a természetet, a növényeket és állatokat megszeressék, és a maguk módján, szintjén ismerjék és védjék is. Kiemelt feladatunk olyan emberek nevelése, akik a természeti és a társadalmi környezet szépségére nyitottak, ezt értékelni tudják, a természettel együtt tudnak élni.

- Célunk továbbá erősíteni az együttműködést a kerület önkormányzatával, a szülői munkaközösséggel, civil szervezetekkel, hogy közösen alakítsuk a környezettudatos gondolkodást, életmódot.

A környezettudatos magatartás kialakítása csak kisgyerekkorban elkezdve hatékony. A környezeti nevelés fogalmát, tartalmát meg kell világítanunk, alapelvei közül az alábbiakat kiemelve kell kezelnünk:

- kölcsönös függőségek,
- a helyi és globális szintek összefüggései,
- az alapvető emberi szükségletek,
- a biológiai és társadalmi sokféleség,
- a problémamegoldó gondolkodás,
- a társadalomba való beilleszkedés képessége.

Meghatározó, hogy a gyerekeink gondolkodásában egységes rendszer alakuljon ki, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak a jövőben. Mindehhez olyan készségek kialakítása, fejlesztése szükséges, mint például:

- az ökológiai szemlélet, gondolkodásmód,
- a problémaérzékenység,
- a kreativitás,
- a kritikus véleményalkotás,
- a kommunikáció,
- a konfliktuskezelés és megoldás.

A cél elérése érdekében a gyakorlatban megvalósuló elemek:

- élő környezetünk megismerése, óvása, szépítése,
- a környezetünk megóvásának módszereit ismerjék meg,
- környezetbarát anyagok használata,
- a természetben lévő anyagok és ezek felhasználási módjainak ismertetése,
- természeti erők felhasználása, (szél, nap, stb.),
- az energiával való takarékoság módszereinek megismertetése,
- veszélyes hulladékok megismertetése, kezelése,
- újrahasznosítható anyagok (papír) évenként kétszeri gyűjtése,
- faliújság készítése,

- kitüntetett napok megünneplése (a Föld napja, a Víz világnapja, Madarak és fák napja)
- kutatómunka, plakátok készítése,
- gyűjtési akciók (papírgyűjtés, ruhagyűjtés, elemgyűjtés).

Tanulásszervezési és tartalmi keretek konkrét céljai és feladatai:

- Hajlandóságot ébreszteni a gyerekekben az aktív részvételre.
- Kialakítani a tenni akarást a problémák megoldására, vagyis proaktivitásra nevelni őket.
- Kifejleszteni bennük az együttműködés készségét.
- Érzékennyé tenni a gyerekeket a környezeti szépségek befogadására.
- Kialakítani a gyerekekben az igényt a szép és egészséges környezet iránt.
- Kialakítani a környezetkímélő magatartást.
- Megismertetni a takarékos és mértékletes életvitel lehetőségét.
- A tantestület tagjainak megnyerése a környezeti nevelési munkához, mint például: témanap, témahét
- A környezeti nevelés beépítése a természettudományon kívüli tantárgyakba (művészeti tárgyak, történelem, etika).
- A szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre, mint például: ember és környezete, kapcsolatok.
- Hagyományok ápolása, mint például: jeles napok megünneplése, erdei iskola szervezése.
- A természetes életközösségek sokféleségének megfigyelése, a környezetben bekövetkező változások nyomon követése, megfelelő irányítással történő természetvédelmi tevékenységek.
- Bekapcsolódás a különböző szervezetek által indított környezetvédő akciókba.
- A tanulóknál a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása.
- Megismertetjük és gyakoroltatjuk tanulóinkkal azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik.

- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival.
- A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásnak a feladata.
- Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.
- A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban.
- Az ember által okozott környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása. A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.
- Szűkebb környezetünk, természeti problémáival kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák fejlesztése.
- Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- Bemutatjuk, felfedezzük lakóhelyünk közelében található természeti értékeket.
- Igyekszünk közvetlen élmények szerzésére a természettel. erdei iskola. tanulmányi kirándulások.
- A globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- Szelektív hulladékkezelésre szoktatás.
- A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése.
- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés.
- A kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése.
- Kerületünk helytörténeti, építészeti értékeinek megismertetése.

Tanmenetben tervezett, de külső helyszínen tartott órák:

Múzeumok, kerületünk megismerése, szennyvíz-tisztító telep, botanikus kert, szeméttelp, természetvédelmi terület meglátogatása. A programok szervezése tekintetében előnyben részesítjük az ingyenesen látogatható helyszíneket. Az esetlegesen felmerülő költségek finanszírozásához kérjük az Alapítványunk támogatását.

Alkalmazott módszereink

A hatékonyság növelése érdekében olyan módszereket választunk, amelyek segítségével képesek vagyunk nevelési céljainkat megvalósítani. A hagyományos módszereken túl előnyben részesítjük az élményalapú, tevékenységalapú és interaktív módszereket. Törekszünk ezek minél sokoldalúbb alkalmazására.

– Játékok:

- szituációs
- memóriafejlesztő
- érzékelést fejlesztő
- bizalomerősítő
- kapcsolatteremtést segítő
- drámapedagógia

– Modellelés:

- működő modellek készítése és elemzése

– Riport módszer:

- kérdőíves felmérés
- fotóriport

– Projekt módszer:

- analízis – akció projektek

– Terepgyakorlati módszerek

- táborok
- térképkészítés
- egyszerű megfigyelések
- célzott megfigyelések, mérések

– Aktív, kreatív munka

- természetvédelmi és fenntartási munkák
 - szelektív hulladékgyűjtés
 - természetre káros anyagok gyűjtése
- *Közösségépítés*
- csoportszervezés a környezeti nevelés érdekében
- *Művészi kifejezés:*
- vizuális nevelés
 - irodalmi alkotások
 - zeneművészet
 - fotóművészet
 - népművészet
 - esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése
 - a tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén

Tan eszközök

Az iskola többségében rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek.

Folyamatosan pótoljuk a még hiányzó eszközöket, frissítjük a szakkönyv állományunkat. Szeretnénk, ha megfelelő audiovizuális, ill. multimédiás eszközök állnának a tanárok és diákok rendelkezésére.

Célunk még, hogy a szelektív hulladékgyűjtéshez megfelelő számú gyűjtőedényt tudjunk elhelyezni az iskola valamennyi helyiségében és a folyosókon.

Továbbképzések

- Helyi továbbképzések
 - Értekezletek
 - Tanulmányutak
 - Meghívott szakértők, előadók
- Külső továbbképzések
 - Részvétel akkreditált környezeti neveléssel kapcsolatos továbbképzéseken.

Tantestületünkben szinte mindannyian elvégezték Csendes Éva: Életvezetési ismeretek és készségek tanárfelkészítő programját, mely foglalkozik a környezeti nevelés egyes területeivel.

Egy fő Csendes Éva: Környezetvédelmi ismeretek és környezettudatos magatartás című továbbképzésen vett részt.

VI. Közösségfejlesztés

VI/1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos nevelő – oktató tevékenység intézményszintű tervezése

A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása

- Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

A tanulók életkori sajátosságának figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében

- A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes- személyiséggé válásig.

Az önkormányzás képességének kialakítása

- A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

- A tanulói közösségeket irányító pedagógus legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

- A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

VI/2. A közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységek szinterei

Diákönkormányzat:

A tanulók és tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai

diákönkormányzat munkáját a 4-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja.

A diákönkormányzat tevékenységét segítő nevelőt a diákok választják, majd ezt követően az intézmény vezetője, amennyiben megfelelőnek tartja a választott személyt a feladat ellátására bízza meg 5 évre.

Működéséhez szükséges költségek biztosítása:

- pályázatok,
- felajánlások / pl. alapítvány /,
- papírgyűjtés.

Szabadidős foglalkozások:

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, drámapedagógia, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.).

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata:

A fenntartó és a működtető vonatkozó rendelkezései alapján.

Versenyek, vetélkedők, bemutatók:

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában ~~évente~~ rendszeresen szervezünk.

A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különböző versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

Erdei iskola:

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik. Az erdei iskolai foglalkozásokon való részvétel önkéntes, szervezése az iskola feladata. Anyagi támogatása: szülői, alapítványi.

Témanapok és témahetek:

Egy tanítási napra/hétre tervezett időszak, mely során jó alkalom nyílik a közösség együttműködésére a különböző témák feldolgozása során

Projektoktatás: (a helyi tantervben jelölve)

Ezzel az oktatási formával is segítjük a kulcskompetenciák fejlesztését.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás:

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket az iskolaszék és a szülői szervezet egyetértésével a szülőknek kell fedezniük.

Tanulmányi kirándulások:

Az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente akár több alkalommal is, egy - vagy többnapos tanulmányi kirándulást szerveznek.

Jutalomkiránduláson vehetnek részt azok a tanulók, akik a tanév során sokat tettek iskolánkért /DÖK képviselői, énekkar, sport - és tanulmányi versenyeken jó eredményt elért diákjaink/.

A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes.

Iskolánk az Nkt. 9.§ (4) értelmében a Nemzeti Összetartozás Napja bevezetéséről, a magyarországi és a külhoni magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakításáról és erősítéséről a közoktatásban, valamint a Magyarország határain kívül élő magyarság bemutatásáról szóló országgyűlési határozat alapján a 7. és 8. évfolyamok valamelyikén megszervezi a határon túli kirándulásokat. Megvalósulása pályázati úton történik. Az eljárás részleteit az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

Osztályfőnöki órák:

A különböző tanórákon is lehetőség nyílik a közösségfejlesztésre. Különösen alkalmas színtere ennek az osztályfőnöki óra.

VI/3. Hagyományok

A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés megvalósításához pedagógiai programunkban hangsúlyos szerep jut hagyományaink ápolásának, és újabbak létrehozásának.

Hagyomány: a közösségben tovább élő / tudatosan ápoló / szokás, ízlés, felfogás, szellemi örökség.

Hagyományos rendezvények, versenyek, vetélkedők

Rendezvények:

- Iskola szintű ünnepek:
 - nemzeti ünnepeinken
 - tanévnnyitó, tanévzáró
 - ballagás
 - karácsonyi rendezvény
- Sportrendezvények:
 - sporttáborok, gyermektáborok
 - kerékpáros túra

Megemlékezések:

- Aradi vértanúk napja
- Március 15
- Október 23
- Holocaust áldozataira való emlékezés
- Kommunista és egyéb diktatúra áldozatainak emléknapja
- Nemzeti összetartozás napja
- Névadónk hagyománya:
 - Móra-nap
 - Móra emléknap
- Ki mit tud?
- Diákönkormányzat rendezvényei
 - diákparlament
- Tanulmányi versenyek

- Erdei iskola
- Iskolagyűlés

Egyéb rendezvények:

Mikulás ünnepség
 Karácsonyi vásár
 Farsang
 Gyermeknap
 „Egészségnap”
 Nyílt napok (alsó és felső tagozaton egyaránt)
 Prevenációs előadások
 Anyák napi megemlékezés
 Tanulmányi kirándulások
 Játsház ovisoknak
 Tanárok bemutatkozása 5. évfolyamon
 Börzék

A tananyaghoz kapcsolódóan szervezünk múzeum- és színházlátogatásokat, kiállítások megtekintését, üzemlátogatást.

Szakköreink:

Kulturális, művészeti, sport, életmód és egyéb tantárgyi szakkörök szervezése a tanulói és szülői igények alapján

Hagyományos szervezetek az iskolában:

Iskolaszék
 Diákönkormányzat
 Szülői Szervezet
 Munkaközösségek

Kirándulások

Az iskola kirándulási tervének kialakítását az Iskolaszék segíti.

Tanulmányi kirándulások
 Jutalomkirándulások
 Tantestületi kirándulás

Versenyek

Szaktárgyi - és sportversenyek: iskolai, kerületi, regionális, fővárosi, országos.

Külső megjelenés

A hétköznapokon a társadalmi normáknak megfelelő öltözködés.

Ünnepeken fehér blúz, sötét szoknya, nadrág.

Móra-jelvény, Móra-póló viselése.

VII. Pedagógusok, osztályfőnökök intézményi feladatai

VII/1. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai

A nevelőtestület minden tagjának feladata

- legmagasabb szinten a lehetőségeket legjobban hasznosítva nevelni, oktatni iskolánk tanulóifjúságát,
- a NAT, a kerettantervek, és a pedagógiai program alapelvei, értékei, cél- és feladat rendszerének maradéktalan betartása és teljesítése,
- szakmailag, pedagógiaileg tovább képezni magát,
- iskolai érdekeket szem előtt tartva tevékenykedni.

A pedagógusok feladatai

- A pedagógusok általános működési feladatait / ügyeleti rend, ügyviteli feladatok, rendezvényszervezés, tanórán kívüli feladatok, stb. / az iskola színvonalas működéséhez szükséges mértékben olyan módon határozzuk meg, hogy a tantárgyi szakmai munka elsődlegessége és eredményessége mellett biztosítsuk a tanulók személyiségének optimális fejlődését és az iskola általános működési biztonságát is garantáljuk.
- Minden pedagógusi munkamegosztás elvi alapja az arányosság. Az iskola vezetője felelős ezért, hogy a mindenkori oktatási létszámnak megfelelően olyan módon hozza létre a pedagógus munkaköröket és az adott munkakörökhöz olyan mértékben határozza meg az oktatási nevelési általános működtetési feladatokat, hogy azok egymással, az oktatási létszámmal egységes arányban legyenek és biztosítsák a meghatározott feladatok minőségi megoldásának lehetőségét.
- Minden pedagógus alapvető munkaköri kötelessége az iskolai munka zavartalanságát, eredményességét, a pedagógiai programokban rögzített célok elérését biztosító feladatok teljesítése. A fentiekre a nevelőtestület minden tagját a kiadott törvény, a rendeletek, utasítások és az iskola valamennyi vezetője kötelezheti, illetve utasíthatja.

A pedagógusaink személyre szabott feladatait a munkaköri leírásuk tartalmazza.

VII/2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében nevelési osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Felelős vezetője az osztály közösségének. Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása, öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése. Munkájában támaszkodik a diákönkormányzat vezetőségére, segíti és figyelemmel kíséri tevékenységüket.
- Nevelő-oktató tevékenységével segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztállyal kapcsolatos ügyviteli és adminisztrációs teendőket
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- A továbbtanulásra jelentkezőt megelőzően segíti a pályaválasztási munkát.
- Fogadóórát a munkatervben meghatározott rendben tart.
- A szaktanárral együttesen havonta ellenőrzi az **elektronikus naplóban bejegyzett érdemjegyeket.**
- Látogatja az osztálya tanítási óráit, tanórán kívüli foglalkozásait. Észrevételeit megbeszéli az érintett nevelővel.

VIII. Nem osztály-, illetve órakeretben folyó tevékenységi formák

VIII/1. Szaktárgyi tevékenységek

Tehetséggondozás:

- egyéb pedagógiai célú foglalkozás.
- zeneiskolai közreműködéssel zenei tehetségek gondozása, a lehetőség biztosítása
- tanulmányi versenyek, azokra való felkészítés,

Felzárkóztatás:

- szaktárgyi felzárkóztatás (minden évfolyamon),
- fejlesztő foglalkozás,
- logopédiai gondoskodás,
- gyógypedagógiai ellátás,
- igény szerint tanulási tréning megszervezése.

Egyéb pedagógiai tartalmú foglalkozások:

1-8. évfolyam részére

Pszichológiai segítségnyújtás, nevelési szaktanácsadás

Folyamatos segítséget ad a diákoknak, tanároknak, de akár a szülőknek is.

VIII/2. Magatartási zavarokat, szociális hátrányt korrigáló segítségi formák

- Integrált nevelés (részképeség hiánya esetén)
- Kamaszkori problémáknál szakemberek segítsége (családgondozó, pszichológus, mentálhigiénikus, védőnő, orvos, rendőr, drogszakértő)
- Külső szervezetek segítsége (átirányítással)
- Alkotó tevékenységre ösztönzés, drámajáték, sportkörök, különböző rendezvények ajánlása

VIII/3. Egyéb pedagógiai tartalmú foglalkozás

Az iskolai nevelő-oktató munka szerves része, ahol a NAT által előírt tantervi követelmények elsajátítása, mélyebbé tétele az egyik fő feladatunk.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek lehetőleg maradéktalanul felkészüljenek a következő nap tanítási óráira. Ennek érdekében minél szorosabb együttműködésre törekszünk az osztálytanítókkal, és a foglalkozást tartó tanárokkal.

A foglalkozásokra beíratott tanulóink többsége egész napját az iskolában tölti. Mivel a délelőtti feszültségeit oldania szükséges, ezért a délutáni foglalkozások családi légkörben folynak. Napirendünkben fontos helyet foglal el a tanulmányi munka mellett a gyerekek szabadidejének helyes megtervezése is. A szabadidős tevékenységeket úgy szervezzük, hogy legyen idő pihenésre, kikapcsolódásra. A programok a művelődést, személyiségük fejlesztését szolgálják. A foglalkozások a következő tevékenységek a napirend szerves részét képezik.

Időrendi sorrendben:

- Étkeztetés
- Szabadtéri programok (séta, kirándulás)
- Tanulási foglalkozás (tanulás-módszertani tréning)
- Szabadidős tevékenységek:
 - kulturális elfoglaltság,
 - játék, játékos foglalkozások,
 - kézműves foglalkozás.

Pedagógiai Programunk a gyermeki személyiségfejlődés azon szakaszában valósul meg, amikor a gyermek útravalót gyűjt a felnőtt élethez, megtanul szeretni, örülni, ragaszkodni, együtt érezni, beletanul az emberi viselkedés követelményeibe, szabályaiba. Megtanulja a szülei, a családja és személyes környezete által nyújtott mintákat. A szociokulturális adottságok miatt diákjaink körében igény van a klub jellegű délutáni foglalkozásokra.

Ezek a foglalkozások teret és lehetőséget adnak a mentálhigiénés tevékenységünk bővítésére. Az iskola egyes esetekben - ha a gyermek helyzete szükségessé teszi (csavargás, elhanyagoló nevelés, a szülői törődés hiánya stb.) – javasolhatja ezeken a foglalkozásokon való részvételt.

VIII/4. Az iskolai könyvtár

Az iskola könyvtára segíti a tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon. Ez az iskola egész tanulóközösségének rendelkezésére áll.

Iskolánkban a könyvtár jelenleg is információs központként működik mind a diákok, mind a nevelők számára.

Könyvtárunk ma már internet elérhetőséggel is rendelkezik, így tanulóinknak a sokféle információforrás még gyorsabb elérésére van lehetőségük.

A korszerű igények kielégítése céljából megvalósult a számítógépes nyilvántartás a fénymásolási lehetőséggel együtt.

Könyvtárfejlesztési feladataink:

- A Pedagógiai Program NAT és Kerettanterv alapján készült helyi tantervek követelményrendszerének megvalósítását segítő szakmai könyvek, valamint az új tanári kézikönyvek beszerzése.
- További hanganyagok beszerzése CD-n
- A könyvtár gyűjtőkörének és a tanulói életkori sajátosságoknak megfelelő újságok, folyóiratok beszerzése

Iskolánk nevelő-oktató munkájának színvonala jelentős mértékben függ a könyvtár által nyújtandó szolgáltatás színvonalától, és ez befolyásolja az iskola külső megítélését is.

A könyvtár bővítése, fejlesztése tanulóink igény szintjének növelését is segíti.

IX. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

IX/1. A sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozás megvalósulása iskolánkban

„Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.”

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatásának törvényi háttérét a Nkt, a NAT és az Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet betartása alapján biztosítjuk intézményünkben.

Az integráció feltételei

Arról, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek integrált oktatás, nevelés körülményei között folytatja tanulmányait, a szülő, és a fogyatékosági típusnak megfelelő országos szakértői és rehabilitációs bizottság, valamint az iskola a szakmai alapidokumentuma alapján dönt.

Helyzetelemzés

Iskolánk jelentős múlttal rendelkezik a különleges gondozásra igényt mutató gyermekek nevelésében.

Az integrációs törekvésekhez elsőként csatlakoztunk. A sajátos nevelési igényű tanulókat a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleményében foglaltaknak megfelelően, egyéni fejlesztési terv alapján fejlesztjük. Számukra a rehabilitációs / habilitációs foglalkozásokat intézményen belül igyekszünk biztosítani. Az integráció területén, az elmúlt több mint egy évtizedes múltunknak köszönhetően, nevelőtestületünk minden tagja tisztában van azzal, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye egyfajta biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, ennek következtében az - egyéni adottságokból és igényekből adódó - különbségeket figyelembe vevő oktató-nevelő munkát kíván. Tudjuk, hogy a sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

- a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve prevenció, kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Feladataink

Szakmai alapdokumentumunkban szerepeltetni a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének-oktatásának vállalását, s azt, hogy milyen fogyatékosági csoporthoz tartozó gyermekekről van szó. Biztosítani az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozásokat, a szakvéleményben meghatározott időkeretet, valamint a szükséges tárgyi-személyi feltételeket.

IX/2. A sajátos nevelési igényű tanulók megsegítésének programja

Általános célok – alapelvek

A rehabilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei:

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában részt vevő nevelési-oktatási intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú rehabilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teszi szükségessé.

A tanulók egyéni haladási üteméhez igazodó, önmagukhoz mért fejlődést értékelő, sikerélményt biztosító, a reális életlehetőségeket folyamatosan szem előtt tartó oktatás és nevelés megvalósítása közös feladata a tanulóval foglalkozó pedagógusoknak.

A NAT alkalmazása az SNI tanulók iskolai nevelésében, oktatásában is alapdokumentum, a benne meghatározott kiemelt fejlesztési feladatok az SNI tanulók számára is érvényesek. A velük való oktató-nevelő munkánk során figyelembe vesszük:

- az NKt, a NAT és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve 32/2012. (X.8.) EMMI (továbbiakban: irányelv) rendelet vonatkozó előírásait,
- a szülők elvárásait,
- és a tanulók sajátosságait.

Az irányelv biztosítja, hogy:

- a fejlesztés megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- a követelmények igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- a tanulókat a nevelés-oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Ennek érdekében az irányelv meghatározza:

- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosítását,
- a sérült képességek rehabilitációs, habilitációs célú korrekciójának területeit,
- a nevelés, az oktatás és a fejlesztés, szokásosnál nagyobb mértékű kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az SNI tanulók pedagógiai célú habilitációs / rehabilitációs ellátása

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös célja és feladatai:

- a meglévő ép funkciók erősítése és bevonása a hiányok pótlása érdekében
- a hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása
- a szükséges speciális eszközök elfogadtatása, használatuk megtanítása
- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni kompetenciák kialakítása

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők:

- a sérülés típusa, súlyossága, kialakulásának ideje
- az SNI tanuló életkora, állapota, műtétei, képességei, készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei
- a társadalmi integráció kívánalmai: egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, lehetőség szerint önálló életvitel.

Kiemelt fejlesztési feladatok

1-4. évfolyam

Ebben a szakaszban az iskolai beváláshoz nélkülözhetetlen pszichikus funkciók érésének megerősítése nagyon fontos feladat. Hangsúlyos szerephez jut a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a közvetlen érzéki tapasztalatnak. A fejlesztés folyamatában egyszerre van jelen a preventív és a korrektív pedagógiai munka. E szakaszban nagy hangsúlyt kap a tanulási, magatartási és viselkedési szokások kialakítása, megerősítése.

5-8. évfolyam

Ebben a szakaszban, a tanulók fejlesztése elsődlegesen a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra épül. Fokozottan fontossá válik az önálló tanulási tevékenység kialakítása. A tanítás-tanulás folyamatában előtérbe kerül a verbális szint, de ha a tanuló fejlettsége még megkívánja, differenciált módon jelen van a manipulációs és a képi szint is.

Fontos feladata:

- kudarcűrő képesség növelése
- tanulási zavarok kialakulásáért felelős funkciók fejlesztése
- a sajátos nevelési igényű tanulók túlterhelésének elkerülése a fejlesztő folyamatban
- önbizalom, önismeret, önértékelés fejlesztése, reális énkép kialakítása

A megvalósítás színterei

- a tanítási óra
- prevenció foglalkozás
- rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozás
- felzárkóztató foglalkozások
- szabadidő (képességfejlesztő játékok)
- irányított délutáni tanulási tevékenység
- szabadidős tevékenységek

Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják.

Fontos, hogy a fejlesztésben résztvevő szakemberek közösen határozzák meg a tennivalókat, a differenciált munkaszervezés kritériumait szem előtt tartva. A differenciálás folyamata során tudja a pedagógus tanulóhoz igazítani a tananyag tartalmát, szintjét, a tanulás ütemét, az

alkalmazott módszereket, az ellenőrzés, értékelés, számonkérés típusát. Az erősségekre építve és támaszkodva határozza meg a team azokat az eljárásokat, módszereket, amelyekkel az elmaradott területek fejleszthetők.

A szülők szerepe, befolyása, felelőssége az integrált oktatás során kifejezetten nagy. Amikor az integráció mellett döntenek, vállalják azt, hogy támogató otthoni környezetet biztosítanak, kapcsolatot tartanak az osztálytanítóval és a gyógypedagógussal, a beilleszkedés sikerességét így biztosítva.

Az iskola és a szülők közti ideális kapcsolatban a szülő és a gyermekkel foglalkozó szakemberek kölcsönösen tisztelik egymást, az információáramlás kölcsönös. A szülők tudják, hogy ők is részesei a nevelési - oktatási folyamatnak.

A pedagógusok feladata, hogy elégséges mértékben ismertesse a gyermektársakkal, szülőttársakkal a fogyatékoság mibenlétét, a segítségnyújtás lehetőségeit. Fontos feladat, hogy az SNI tanuló pont annyi segítséget kapjon, amennyire szüksége van: se többet, se kevesebbet.

A pedagógussal szembeni elvárások

A pedagógusok a szakértői vélemény elemzése, a gyógypedagógussal való konzultációk, saját megfigyeléseik alapján ismerjék meg a tanulók egyéni sajátosságait, ezek alapján alkalmazzák a differenciálás különböző módjait:

- segítségadásban: ha szükséges, a feladat megértésének segítése,
- a feladatok szintjén: mennyiség, technikai kivitelezés szintjén: szóbeli vagy írásbeli számonkérés-e a megfelelő forma,
- szociális keretek szintjén: igyekezzon meggátolni a tanuló elszigetelődését,
- tanulási stílus szerint: auditív, vizuális, vagy motoros területre támaszkodik inkább a gyermek,
- a célok szintjén: egyes tanulóknál mérlegelni kell, mi az a minimális tudás, amelyet egy-egy szakasz határára el kell érni, melyre a további szakaszok épülhetnek,
- értékelésben: a tanulót elsősorban az önmagához mért fejlődésben értékelje.

A pedagógusok által összeállított éves tanmenetek tartalmazzák a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztési programot a 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet előírásai alapján.

Az osztályfőnökkel szembeni elvárások:

- a szülővel való kiemelt foglalkozás, mely tapintatra épül,
- a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal,

- ismerje a tanuló szakellátásának folyamatát,
- segítse a tanuló pályaválasztásában, továbbtanulásában a családot.

Az osztályfőnököknek, tanítóknak, tanároknak ismerni kell az SNI tanulóra vonatkozó törvényi háttérrel, a sajátos nevelési igényű tanulóra vonatkozóan javaslatot tehetnek az iskolavezetés számára a tanuló különböző szintű és fokozatú mentesítésére.

A gyógypedagógiai tanár / terapeuta feladata:

- egyéni fejlesztési terv szerint közvetlenül foglalkozik a gyermekkel,
- koordinálja a rehabilitációs munkában résztvevő más szakemberek munkáját,
- kapcsolatot tart a szülőkkel, nyomon követi a gyermek fejlődését,
- kapcsolatot tart a többségi pedagógusokkal,
- segíti a diagnózis értelmezését,
- javaslatot tesz a környezet kialakítására, speciális eszközök kiválasztására, speciális módszerek alkalmazására.

A tanuló mentesítése a minősítés és értékelés alól

Megvalósulhat egy-egy tananyagrészt terén, illetve az egész tantárgyat érintően. A minősítés alóli mentesítésre a szakértői bizottság javaslata alapján kerülhet sor. Amennyiben a bizottság erre javaslatot tesz, a szülő írásban kérelmezi az intézményvezetőt annak érvényesítésére. Az intézményvezető saját hatáskörben dönt, miután kikérte a tanulóval foglalkozó szakemberek véleményét. Erről a döntésről a szülőt határozatban értesíti.

Az SNI és a BTM-es tanulókkal való foglalkozás éves ütemterve

Szeptember hónapban történik a szakvéleményes tanulók mérése, a mérések eredményeinek és a szakvéleményben foglaltaknak megfelelően a csoportalakítások. A fejlesztőpedagógusok elkészítik órarendjüket.

Október-január eleje, közepe: folyamatos fejlesztő foglalkozások

Január hónap folyamán történnek a hatásvizsgálatok

Február-május eleje: folyamatos fejlesztő foglalkozások

Május hónapban kezdődnek az év végi hatásvizsgálatok

IX/3. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanuló

Sokféle készség, képesség szükséges ahhoz, hogy az iskolában folyó nevelő - oktató munka eredményes legyen. A tanulási kudarcok kezelésében nagyon fontos a korai felismerés. Azokat a területeket kell megragadnunk, melyek elmaradásának következtében lépnek fel az iskolai kudarcok.

Iskolánk nagy gondot fordít erre, ezért szeptember hónapban minden első osztályosnál elvégezzük azokat a szűréseket, melyek jó eséllyel jelzik a várható tanulási nehézséget. A szűrések után kerül sor az egyénre szabott prevenciós fejlesztő program kijelölésére. A fejlesztés irányát logopédusból, fejlesztőpedagógusból, mozgásfejlesztő pedagógusból álló csapat határozza meg az osztálytanítóval együtt. A felzárkóztatás egyéni vagy kiscsoportos formában történik. A hatásvizsgálatokat félévente végezzük el. Amennyiben a tanuló hosszabb távú fejlesztést igényel, a szakértői bizottság vizsgálatát kérjük.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Fejlesztő foglalkoztatásra jogosult.

A szakértői bizottság szakvéleményében megjelöli a fejlesztendő területeket.

A beilleszkedési és magatartási nehézségek feloldása közös tantestületi feladat is. Ezek a nehézségek különféle okokból származhatnak, és sokféle alakban jelentkezhetnek. A negatív viselkedés mindig a gyermek családi és iskolai kapcsolatzaivaival, érzelmi életének sérüléseivel függ össze.

Leggyakoribb megjelenési formái:

- együttműködési készség hiánya,
- érzelmi, indulati élet szélsőségességei
- peremhelyzet a csoportban

- ellenséges, tekintélyellenes viselkedés
- durva hang, durva érintkezési mód
- agresszivitás
- gyenge kudarcűrész

Az átlagostól eltérő viselkedés nem feltétlenül kóros eset, de állhat mögötte valóban személyiségműködési zavar. Ezért a pedagógus elsődleges feladata az okok feltárása, a szülőkkel való bizalmas légkör kialakítása. Súlyosabb esetekben a gyermek további szakemberekhez irányítása (pl. pszichológus, pszichiáter, családsegítő bevonása).

Nagyon fontosnak tartjuk ezekben az esetekben a gyermek sajátosságaihoz illeszkedő nevelési módszerek alkalmazását. Ezeknek a gyermekeknek a jelentős részénél tanulási nehézséggel is számolni kell. A segítség legfőbb módja a bizalom és a megfelelő érzelmi kapcsolat kialakítása a tanuló és a pedagógus között. A gyermekkel foglalkozó pedagógusoknak megfelelő szemlélettel és toleranciával kell fordulnia a problémás gyermek felé, hogy érzelmi élete újra egyensúlyba kerüljön. Természetesen a kirívó, illetlen viselkedés, büntetést von maga után, de a gyermeknek éreznie kell, hogy nem őt, hanem viselkedését utasítjuk el. Iskolánk pedagógusai átértik annak fontosságát, hogy ezeknek a gyerekeknek az elutasítása kamaszkorban nagyon komoly devianciákhoz vezethet.

A fejlesztés célja

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók fejlesztésének célja, hogy a tanulók képessé váljanak az általános iskolai követelmények elsajátítására a nevelés-oktatás terén. A fejlesztés kiterjed a tanuló egész személyiségére. Figyelembe veszi a tanuló egyéni jellemzőit, készségeit, képességeit.

A nehézséget a különböző részképességek elmaradása, fejletlensége okozza. A fejlesztés az alapképességek mentén történik, lehetővé téve az olvasás, írás, számolás készség szintű elsajátítását.

Az alapidokumentumokban megfogalmazott fejlesztési feladatok a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulóakra is érvényesek.

Az egyéni fejlesztés feladatai

A tanév első hónapja a megfigyelések, vizsgálatok, csoportalakítások, órarend kialakításának ideje. Ez mindig team-munkában történik. A team tagjai a fejlesztő pedagógusok, a logopédus, a gyógypedagógus, kibővítve a pedagógusokkal.

A munkamegosztást a szakmai kompetenciák határozzák meg. A szakértői bizottság szakvéleményét közösen beszéljük meg. A fejlesztéshez ez adja az alapot. Ezt egészíti ki az iskolában történő megfigyelés, vizsgálati eredmény.

Ezek ismeretében készíti el a szakvéleményben javasolt fejlesztő foglalkozást végző fejlesztőpedagógus / logopédus a tanulók egyéni fejlesztési tervét félévi ciklusra. Hatásvizsgálatokat végzünk félévenként.

Foglalkozásokon képességfejlesztés történik, amely mindig adott ismeretekkel történik. Ez nem jelenti az adott osztályfoknak megfelelő tananyagot, hanem a meglévő ismeretekről való továbblépést.

Értékelés

Az értékelés folyamatos a foglalkozások során. Mindig az adott tevékenységre, eredményre vonatkozik. A saját fejlődést mutatja. Mindig pozitív, segítő, nem minősítő.

A fejlesztő tevékenység területei

- Testséma fejlesztése
- Téri-, időbeli tájékozódás fejlesztése
- Mozgásfejlesztés
- Percepció fejlesztése
- Emlékezet fejlesztése
- Figyelem fejlesztése
- Gondolkodás fejlesztése
- Beszédfejlesztés
- Énkép, önismeret fejlesztése, önbizalom növelése

Alapelvek a fejlesztő munkában

- A tanuló egyéni fejlettségéhez, sajátosságaihoz való alkalmazkodás
- Fokozatosság

- Szemléletesség, cselekedtetés
- Változatos tevékenységformák
- Elfogadó légkör
- Játékba ágyazott fejlesztés
- Komplexitás
- Rendszeresség
- Differenciálás

Ajánlás a pedagógusok számára a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók megsegítésére

- Egyéni elbírálás (önmagához mért teljesítmény alapján) – a szakvélemény javaslata szerint
- Gyakoribb ellenőrzésre szorul
- Szóbeli magyarázat kiegészítése írott szöveg feldolgozásával
- Segédeszközök használatának megengedése (számológép, szorzótábla, ábécé)
- Szóbeli vagy írásbeli számonkérés elsőbbsége adott tanulóra vonatkozva
- Szükség esetén a feladat felolvasása
- Számítógép használatának engedélyezése egyes feladatok megoldásában (digitális kompetencia)
- Differenciált órászervezés
- Csoportbontás
- Tantárgyi korrepetálás
- Elfogadás, empátia (szociális kompetencia)
- Szülők, családok nevelési gondjainak segítése, bevonása

Feltételek

Személyi feltételek:

- fejlesztő pedagógusok
- mozgásfejlesztő pedagógus
- logopédus

Tárgyi feltételek

- fejlesztő, logopédiai szobák, megfelelő berendezéssel

- fejlesztő eszközök (vásárolt és saját készítésűek)
- számítógépek, programok
- szak-, és segédkönyvek

IX/4. Kiemelten tehetséges gyermekekkel kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Célkitűzés

Iskolánk kiemelt hangsúlyt fektet a képességek differenciált fejlesztésére és a hátránykompenzációra egyaránt. A tehetséges gyerekekkel való rendszeres, tervszerű foglalkozást ugyanolyan fontosnak tartjuk, mint a lassúbb ütemben haladó tanulóink felzárkóztatását.

Nevelőtestületünk célja nem korlátozódik a tanítási órákon történő ismeretátadásra, sokkal inkább a kompetenciafejlesztésre, készségek, képességek, jártasságok fejlesztése, tanulóink attitűdjének pozitív alakítása kerül előtérbe.

Mit tekintünk tehetségnek iskolánkban?

„**Tehetségen** azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakozott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.”

(Harsányi, 1988)

„**A tehetség** lehetőség az egyénben, amely külső-belső tényezők interakciójában jön létre. A tehetség viselkedés és attitűd, értékrendszer és önértékelés.”

(Gyarmathy Éva)

„**A kimagaslóan tehetséges** ember sohasem kötelességszerűen teljesít, tevékenységét nem a siker és az elismerés motiválja: az ilyen embert egyszer megfogja valami, és többé nem tud szabadulni tőle.”

(Gyarmathy Éva)

Mi történik akkor, ha nem vesszük komolyan a tehetségek felkutatását?

„*Van egy téveszme, hogy a lángelmét nem lehet elnyomni, az utat tör magának. Csodát tör utat! Nincs könnyebb dolog, mint egy lángelmét elnyomni, mert az nagyon érzékeny. Azt úgy el lehet fűjni és taposni, mintha ott sem lett volna.*”

(Szent-Györgyi Albert)

Ki a tehetséges gyermek?

A **tehetség** nem egyenlő a sikerrel. A valóságban a tehetségigéreteknek sajnos csak egy kis részéből lesz felismert, tehetséges. A tehetséggondozónak az is a feladata, hogy ezeket az arányokat javítsa.

A tehetségdefiníció hat eleme:

1. **Magas IQ**, az általános intellektuális tehetség alkotó elemei:

- a jó memória,
- kérdezni tudás,
- lényeglátás,
- következtetés,
- figyelem,
- kommunikáció,
- eredeti ötletek,
- eredetiség.

2. **Speciális tehetségfajta**

Gardner szerint hétféle speciális képességcsoport különíthető el:

- nyelvi,
- zenei,
- matematikai-logikai,
- vizuális, térí,
- testi-mozgásos,
- szociális-interperszonális,
- intraperszonális.

Bizonyos területeken már nagyon korán, **2-3 éves korban** megcsillan a tehetség:

- sport,
- művészetek,
- zene,
- matematika világában.

A Gardner-féle speciális intellektuális szférában azonban később, **10-12 éves kor** környékén ismerhető fel pontosan a tehetség területe.

Az intellektuális tehetség korai jelei:

- Fejlett beszéd-készség (gazdag szókincs, korosztályát meghaladó nyelvi fordulatok).
- Korai olvasás (akár 2,5-3 éves korban).
- Jó koncentrációs képesség (sokáig képes lekötni magát, elmélyülten játszik).
- Szeret idősebbekkel beszélgetni.
- Szokatlanul jó memória, sokrétű érdeklődés.
- Kíváncsiság, tanulásvágy, a világ megértésének vágya, bonyolult kérdések kutatása (pl. élet és halál értelme).
- Kreativitás (egyéni ötletek, fogalmak, koncepciók kidolgozása).
- Intenzív érzelmek: fejlett igazságérzet, humorérzék, (túl)érzékenység).
- Sok energia, rövid idő alatt sok feladat elvégzése (gyakran hiperaktivitásként értékelik – helytelenül!).

A tehetséges gyerekek intellektuális jellemzői:

A tehetséges gyerekek már a fejlődés korai szakaszában eltérő kognitív viselkedést mutatnak.

Kognitív jellemzők:

- Szimbólumok és szimbólumrendszerek használata
- Koncentrációs kapacitás
- Szokatlanul jó memória
- Fejlődési előnyök bizonyos területeken
- Korai nyelvfejlődés (gazdag szókincs, szokatlan szófordulatok)
- Kíváncsiság, tudásvágy
- Önálló tanulásra való hajlam
- Sokrétű érdeklődés
- Kreativitás, eredeti, szokatlan ötletek

Érzelmi, emocionális jellemzők:

- Igazságérzet
- Humorérzék
- Érzelmi intenzitás
- Az élet és halál értelmének felfogása
- Sok energia
- Kötődés

A tehetség azonosítása, keresése:

- Sokan tartják ezt a területet az iskolai tehetséggondozó munka **legkritikusabb** pontjának. Nem véletlenül, hiszen ha nem találjuk meg az igazi tehetségeket, nem lehet hatékony a leggondosabban összeállított program sem.
- Másrészt azért is kritikus elem ez, mert nagyon nehéz korrekt módon azonosítani a tehetséget.

A tehetségvizsgálatok alapelvei

- Célok megfogalmazása, tehetségterület meghatározása,
- Az egyéni fejlődési utak megtalálásához hasznosítható eredmény
- Erősségközpontú értékelés,
- Adaptív tesztek,
- Többféleképpen elérhető és rugalmas vizsgálati rendszer.

Az azonosítás, módszerei

A következő módszerek együttesen biztosítják a komplexitást.

A pedagógus főbb módszerei:

- a megfigyelés (tanórán, foglalkozáson, szabadidőben),
- kérdőíves módszer (attitűdskála, a tanuló önjellemzésén alapuló öndefiníciós kérdőív)
- interjútechnikák (anamnézis, exploráció, célzott beszélgetés),
- dokumentum elemzés (tanulói munkák).

Tehetség ígéreték feltárásának egyéb vizsgálati módszerei:

- 5. évfolyamon online adaptív tesztek: SAM (problémamegoldó) és NoVo teszt (szókincs, olvasottság), országos összehasonlításra ad lehetőséget.
- Tulajdonságlista (intellektuális jegyek, motivációs jegyek, kreativitás, vezetői tulajdonságok)
- Kreativitás (Torrance-féle, TKBS Tóth-féle Kreativitás Becslő Skála)
- Szülői kérdőív

A tehetségazonosítás fázisai:

- Szakemberekből álló hatékony team összeállítása
- Megfelelő szakmai program megléte
- A programban résztvevő gyerekek körének meghatározása /tesztek, feladatok/ a tehetségazonosítási eljárás segítségével
- Tehetséges gyerekek kiszűrése

- Beválogatás az adott tehetséggondozó programba (rangsor, szempontrendszer alapján)

A tehetséggondozás:

"A gyermek feje nem edény, amit meg kell tölteni, hanem fáklya, amit lánggra kell lobbantani."

/Galilei/

Célja szerint lehet:

- a tehetséggel összefüggő erős oldal támogatása;
- a tehetséggel összefüggő gyenge oldal fejlesztése;
- a tehetség hatékony fejlesztéséhez szükséges pszichológiai háttértényezők (energia, motiváció, feltöltődés stb.) kibontakoztatása.

A tehetséggondozás célja:

- **megismerni** a tehetséget a különböző társadalmi rétegekben,
- **megérteni** a tehetség és megjelenési formáit,
- **segíteni**, hogy a gyermek, tanuló saját képességeit felismerje, fejleszthesse,
- **kielégíteni** a gyermek szükségleteit (megismerési, elfogadottsági, alkotási, biztonsági),
- **ösztönözni** motivációját, kíváncsiságát és kreativitását,
- **bevonni** a problémáinak megoldásába,
- **erősíteni** a személyiségét, hogy vállaljon vezető szerepet,
- **felkészíteni**, hogy testileg, szellemileg egészséges, kreatív felnőtt váljék belőle.

A pedagógus feladata a tehetséggondozói munka során:

- a tehetséges diákok felismerésének segítése,
- a tehetséggondozással foglalkozó szakmai munkaközösségek létrehozása,
- a tehetségfejlesztő szakértő, szaktanácsadó megbízása,
- a tehetség felismerése, azonosítása, diagnosztizálása,
- tehetséges tanulók képességeinek fejlesztése (különböző tehetségfejlesztő programok segítségével),
- pedagógus továbbképzések szervezése (tehetség összetevőiről, fejlesztési módszereiről), tehetséggondozó központok, műhelyek, tevékenységi körök szervezése, működtetése,
- tehetséggondozó speciális helyi tantervek készítése,
- tehetséggondozó nyári táborok szervezése,

- a tehetséggondozás iskolai formáinak megteremtése,
- „kutató diákok” a felsőoktatásban program kidolgozása.

Milyen tulajdonságok alapján ítél a pedagógus valakit „tehetségígéretnek”?

- keresi az átlagostól eltérő megoldási módokat; (divergens gondolkodás)
- bizonyos dolgokról nagyon sokat tud, illetve kritikusan, függetlenül gondolkodik; (kreativitás)
- gyakran kérdez; (információéhség)
- jó tanuló; jó versenyző
- mindig jelentkezik; (aktív, motivált)
- mindig készíti házi feladatot; (szorgalmas, feladatiránti elkötelezettség)

A tehetséggondozás specifikus és konkrét programjai iskolánkban:

Oktató-nevelő munkánk kiemelt területének a matematikát tartjuk, hiszen – meggyőződésünk szerint – az önálló vélemény formálása, a logikai képességek fejlesztésének egyik legkiválóbb helyszíne a **matematikaóra** és a **táblás játékok foglalkozás**. MiMa projekt. A matematikai gondolkodás fejlesztése nagyban hozzájárul a konstruktív és autonóm életvezetés megtanulásához. Az ehhez kapcsolódó személyiségfejlesztésben számíthatunk az iskolánkban dolgozó iskolapszichológusra és fejlesztő pedagógusokra is. Tanítványaink sikeressége kiválóan mérhető azokon a szaktárgyi kerületi, fővárosi és regionális versenyeken, amelyeken rendszeresen részt veszünk. Eredményeink nagymértékben növelik tanítványaink motivációját az élethosszig tartó tanulásra.

Első osztálytól kezdve Sakkpalota programmal szakkört heti rendszerességgel működtetünk igény szerint felmenő rendszerben. A nyolcadik osztályosoknak felvételi előkészítő foglalkozásokat szervezünk.

Tehetséges tanulóink szervezett **iskolai, kerületi, regionális versenyek** alkalmával mérhetik össze tudásukat. Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy az egyéni versenyzés mellett megtapasztalhassák tanulóink a közös cél érdekében való együttműködést, együttgondolkodást. Ennek érdekében évek óta rendszeresen szervezünk iskolai versenyeket, eredményesen veszünk részt kerületi matematika versenyeken valamint a Zrínyi, Kenguru és a Bolyai Alapműveleti, Orchidea, Medve és matematika szaktárgyi versenyen is. Az egyéni haladási tempót és tudásszintet figyelembe véve az adott évfolyamon **több csoportban folyik a matematika tantárgy oktatása.**

A magyar nyelv és irodalom tantárgy keretei között alsós tanulóink részt vesznek a Bolyai anyanyelvi, a kerületi vers- és prózamondó, a szépolvasási és szövegértési versenyeken.

Felső tagozaton **Természettudományos tehetséggondozó szakkört működtetünk.**

Iskola újság szervezése és működtetése.

A természettudományok mellett kiemelt figyelmet szentelünk a képzőművészetben és sportban kiemelkedő tanulóinkra

Azokban a sportágakban, amelyekben nem működik Iskolai Diáksportkörü csoport a kerületi sportegyesületekbe irányítjuk a tanulókat.

A magas szintű zenei kultúra művelésére tanulóink számára énekkar működik.

Pedagógusaink gyakran adnak lehetőséget a hagyományos tanulási technikákon kívül más technikákkal való tanulásra is, mint a kooperatív tanulás, differenciált rétegmunka, páros munka, különböző témák projekteiben való feldolgozása.

Iskolai könyvtárunkat minden tanuló díjmentesen használhatja, aki beiratkozott és a könyvtárhasználat szabályait betartja.

Az emelt óraszámú nyelvi képzést segíti az iskolai német nyelv szakkör. Felső tagozaton komplex műveltségi vetélkedőt szervezünk.

Az iskolai tehetséggondozás egyéb szinterei:

- **Tudorka-díj** – évente az osztályonként és tantárgyanként kiemelkedő tanulók részére
- **Móra-díj**-ban részesül minden évben legkiemelkedőbb teljesítő 4. és 8. évfolyamos tanuló.
- **Móra Kupa** – évente, tanév végén a komplex iskolai területeket átfogó tevékenységek kiértékelése alapján győztes alsó és felső tagozatos osztály részére.
- Kétévente – **Ki Mit Tud?**
- **Erdei iskolai program**
- Szabadtéri tanterem
- **Témanapok** – a tanév elején meghatározott témakör szerint
- **Tehetségnap**
- **Népmese Napja** (mesemondó, meseillusztrációs találkozó)
- **Kirándulások, táborok, iskolán kívüli tanórák:** Mindannyian tudjuk, hogy a gyerekek számára a természetben eltöltött napok pótolhatatlanok. A kirándulások,

táborozások olyan alkalmat teremtenek, amelyek hatékonysága össze sem mérhető a hagyományos tanteremben végzett tevékenységekkel. Iskolánk diákjai számos alkalommal vehetnek részt ezeken.

IX/5. Gyermek- és ifjúságvédelem

Gyermekvédelmi munkánkat meghatározzák a törvényi és jogszabályi keretek, a tanulók és a családok igényei, konfliktusai, problémái, a pedagógusok attitűdje.

A megelőzés beépítése az iskolai nevelésbe nem csak jelenünk, de közös jövőnk kulcskérdése is.

Iskolánk a NAT bevezetésével általános és speciális megelőzési és személyiségfejlesztési programot indított.

Az **általános** és személyiségfejlesztő programunkat - a kötelező órakeretbe beépítve - „Életmód és életvitel” címmel vezettük be, melynek során ön-, társismeretre, veszélyeztető helyzetek felismerésére és kezelésére, az egészséges életmód kialakítására készítjük fel a tanulókat.

Iskolánk **speciális** megelőző, személyiségfejlesztő programja „Szülők és diákok iskolája” címmel egyedülálló és rendhagyó szervezés.

Célunk:

A szülők felkészítése és együttműködésük megnyerése, alap - és speciális ismeretek átadásával, feldolgozásával, közös problémáink /szűrés, korrekció, segítő szolgáltatások, egészséges életmód kialakítására, drog, stb./ megoldására.

Ezzel a programmal kialakítunk egy új **minőségű együttműködést** a szülők és az iskola között. Kezdeményezésünk tapasztalatainak értékelése után távlati / de előkészítés alatt álló / tervünk az, hogy további megelőző programokat dolgozzunk ki, melyek segítik a tanuló - szülő - pedagógus - környezet együttműködését.

A gyermekvédelem feladatai

Kiemelt feladatunknak tekintjük:

- A hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, magatartási zavarokkal, beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermekekkel összefüggő tevékenységeket.
- A fent említett tanulók szűrése, az osztályfőnökök, iskolapszichológus segítségével.
- Megfelelő segítség adása:
 - a pedagógus – szülő kapcsolat optimalizálásával,
 - személyiség- és önismeret fejlesztéssel,
 - megfelelő szakemberhez való irányítással,
 - szemléletváltással,
 - egyéni bánásmóddal,
 - érzelmi elfogadással.

Mindettől a beilleszkedés könnyebbé válását várjuk.

További feladataink:

- Prevenciók eljárás kidolgozása, működtetése.
- Folyamatos kapcsolattartás a megfelelő szakemberekkel, intézményekkel, szervezetekkel.
- Az iskola megtartó erejét, a nem megfelelő kortárs csoportokhoz való csapódást megelőző, vonzó szabadidős programokkal növeljük.
- A speciális problémák megelőzéséhez, kezeléséhez szakemberek /szakorvos, pszichológus, családgondozó, drogszakértő/ segítségét vesszük igénybe.
- A diákok, szülők igényeinek megfelelően megkeressük más szakterületek képviselőit is.

Munkaformák

A segítségre szoruló gyerekek többségénél a probléma eredete a családban keresendő, ezért lényeges a szülőkkel történő együttműködés.

Az alkalmazott formák:

- Kerekasztal beszélgetés / négy szemközt, csoportban /
- Szakemberhez irányítás
- Családterápiás gondozás ajánlása
- Hatósági közreműködés kérése
- Közvetítői eljárás
- Konkrét pszichológiai és családgondozás ajánlás a szülőknek
 - szaktárgyi korrepetálás / felzárkóztatás /
 - tehetséggondozás
- Szupervízió
- Resztoratív technikák alkalmazása

IX/6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A pedagógiai folyamatban az **esélyegyenlőség** biztosítására a következő területeken határozzuk meg a célokat és a célok eléréséhez szükséges feladatokat.

A szociális hátrányok enyhítése Pedagógia Programunk valamennyi fejezetében megjelenik, oktató - nevelő munkánk teljes egészét átszövi.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeink

- A szociális hátrányok **feltárását** az óvodai kapcsolatok kialakításával, mélyítésével kezdjük.

Iskolánkat bemutatjuk az óvodában a nagycsoportos szülőknek, játszóházat szervezünk iskolánkban a nagycsoportos gyermekeknek. Szorgalmazzuk az egyéni beszélgetéseket az óvónőkkel, később a szülőkkel, amely kiterjed a szociális körülmények megismerésére is.

A rendelkezésünkre álló információk alapján anamnézist készítünk.

- Segítő folyamatok elindítása a szociális hátrányok **enyhítése** érdekében. Felvesszük a kapcsolatot azzal vagy azokkal a segítő intézményekkel, amelyek a szociális háló részeként segítséget nyújthatnak az érintett családoknak. Tájékoztatjuk őket az általuk megismert, a gyermek(ek) számára hátrányt jelentő tényezőkről, melyek enyhítését reméljük a közreműködőktől. A szociális gondok enyhülésétől a támogatóbb családi légkör megteremtődését várjuk, mely a gyermek jó teljesítőképességének alapfeltétele.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységi formák

- Felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok szervezése
- Drog- és bűnmegelőzési programok
- Pályaorientációs tevékenység
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon
- Helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése
- Motiválás arra, hogy a gyermek tanulószobai vagy napközis ellátásban részesüljön.
- Kapcsolatfelvétel a szakszolgáltató intézménnyel, az áthelyező bizottsággal
- Pályázatok figyelése, részvétel pályázatokon

X. A tanulók részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az intézmény tanulói diákképvislettel diákönkormányzatot alakítanak.

A diákönkormányzat az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseinek megvalósítását az életkori sajátosságok fegyelembevételével, sajátos eszközökkel, a tanulói aktivitás és öntevékenység fejlesztésével segíti.

A diákönkormányzat éves munkaterv alapján dolgozik. Tevékenysége során törekszik a tanulmányi munka fejlesztésére, közreműködik a színvonalas kulturális- és sportélet megszervezésében és a tanulóközösség érdekképviselésében, gyakorolja a tanulóközösség és saját jogosítványait.

A diákönkormányzat vezetője beszámolási kötelezettséggel tartozik a végzett munkáról az őt megválasztó közösségnek, tájékoztatási kötelezettsége van iskolavezetés és nevelőtestület felé.

A diákönkormányzat tisztségviselői:

- Gyermekvezetők:
 - osztályonként egy-egy osztálytitkár;
 - az önkormányzat gyermekvezetője; aki a városi diákönkormányzatban képviseli az intézmény diákközösségét.
- Felnőtt segítők, vezetők:
 - önkormányzat vezetője
 - A gyermekvezetők véleményét, javaslatát, észrevételeit a felnőtt vezetők továbbítják a nevelőtestülethez.

A diákönkormányzat működése

- Havonta (vagy szükség esetén) tart megbeszélést a soros feladatokról.

Döntési joga van (a nevelőtestület véleménye meghallgatásával)

- a diákság közösségi életének tervezésében,
- szervezésében,
- tisztségviselőik megválasztásában.

Véleményezési joga van:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.

XI. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái

Nevelőtestületünk igen kiterjedt kapcsolatrendszer alakított ki az elmúlt évek során.

Működő kapcsolataink a szülőkkel jónak mondhatók.

Fontosnak tartjuk ezen kapcsolatok megalapozottságát, korrektségét.

XI/1. A pedagógusok és a szülők közös cselekvéseinek szinterei

Az intézményvezetés és a nevelőtestület

A nevelőtestület különböző közösségeinek kapcsolattartása az intézményvezető segítségével a megbízott pedagógusvezetők és a választott képviselők útján valósul meg.

A kapcsolattartás fórumai:

- az intézményvezetés ülései,
- az iskolavezetőség ülései,
- a különböző értekezletek,
- megbeszélések,
- informális kapcsolat

Ezen fórumok időpontját az iskolai munkaterv és az intézményvezető határozza meg.

Az intézményvezetőség az aktuális feladatokról a tanári szobában elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket.

Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:

- az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
- az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az intézményvezetőség felé.

A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével és az iskolaszékkal.

A nevelők és a tanulók

A tanulókat az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról

- intézményvezető
 - az iskolai diákönkormányzat vezetőségi ülésén félévente,
 - a diákközgyűlésen évente legalább 1 alkalommal,
- az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákon, tájékoztatják.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanároknak folyamatosan szóban és írásban tájékoztatniuk kell.

A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselők, tisztségviselők útján – az intézmény vezetőségéhez, az osztályfőnökökhöz, az iskola nevelőjéhez, a diákönkormányzathoz vagy az iskolaszékhez fordulhatnak.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselők, tisztségviselők útján közölhetik az intézmény vezetőségével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkel.

A nevelők és a szülők

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról

- az intézményvezető
 - a szülői szervezet vezetőségi ülésén, melyre az intézményvezető igény szerint meghívást kap,
 - az iskolai szülői értekezleten tanévenként 3 alkalommal,
- az osztályfőnökök az osztályszülői értekezleten,

tájékoztatják.

A szülők számára a tanulók egyéni haladásával kapcsolatos tájékoztatásra az alábbi lehetőségek szolgálnak:

- a szülői értekezletek,
- a nevelők fogadóórái,
- a nyílt tanítási napok,
- a tanuló értékelésére összehívott megbeszélések,
- írásbeli tájékoztatók a tájékoztató füzetben.

A szülői értekezletek és a nevelők fogadóóráinak időpontját az iskolai munkaterv tartalmazza.

A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az intézmény vezetőségéhez, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy az iskolaszékhez fordulhatnak.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, nevelőtestületével vagy az iskolaszékkel.

Szülői Szervezet

A szülők nem csak "megrendelőként", hanem "munkatársként" is segítik munkánkat, támogatnak vállalt feladataink megvalósításában.

Alapfeltétel, egyben jogos szülői igény is, hogy tudják, mi történik az iskolában. Fontos, hogy észrevételeiket, véleményüket ismerje a nevelőtestület.

Az osztályok szülői munkaközösségei, választott vezetői tagjai az iskolai Szülői Szervezetnek.

Az iskolai Szülői Szervezet tagjai maguk választanak elnököt, vezetőséget.

Iskolaszék

Az Iskolaszék saját Szervezeti és Működési Szabályzata alapján a törvényben biztosított jogait gyakorolja.

Tagjainak összetétele:

2 fő tanuló

2 fő pedagógus

2 fő szülő osztályonként

1 fő a fenntartó képviselője

az intézmény vezetője állandó meghívott tagként van jelen

póttagok

Az iskolaszék az iskola közösségeivel az iskolaszék teljes jogú tagjain és a meghívottakon keresztül tartja a kapcsolatot. Az iskolaszék tagjai rendszeres időközönként – évente legalább 2 alkalommal – kötelesek tájékoztatni az általuk képviseltek az iskolaszék tevékenységéről,

valamint kötelesek az általuk képviseltek kérdéseit, véleményét, javaslatait az iskolaszék felé továbbítani.

Az iskolaszék ülésein állandó meghívottként az intézményvezetője vesz részt.

Az iskola működéséről, az iskolai munkaterv feladatairól, végrehajtásáról az intézményvezetője rendszeresen – évente legalább 2 alkalommal – köteles tájékoztatni az iskolaszéket.

Intézményi Tanács

Szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt napok:

Évente három alkalommal tartunk Szülői értekezletet

Évente két alkalommal általános fogadóórát, a féléves és az év végi értékelés előtt a gyengén álló tanulók szüleinek rendkívüli fogadóórát tartunk.

Évente nyílt napokat szervezünk, ahol a szülők megfigyelhetik gyermekeik iskolai munkáját.

Leendő iskolásoknak szervezett programok:

Nyílt napokon biztosítjuk iskolánk életének megismerését.

Játszóházi foglalkozások óvodásoknak az éves munkaterv szerint.

Felnőtteknek szervezett programok:

„Szülők iskolája”

„Kertépítés”

Adventi közös készülődés

Adventi vásár

Önkéntesnap

Egészségnap

XI/2. Egyéb kapcsolataink

Kapcsolatrendszerünk: közvetlen és közvetett partnereink listáját a Minőségirányítási Programunk 2. sz. melléklete tartalmazza.

XII. Tanulmányok alatti vizsgák

A tanulmányok alatti vizsgák, amelyeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló **20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 64-72.§-ok** szabályoznak:

- a javítóvizsga,
- az osztályozóvizsga,
- pótló vizsga,
- a különbözeti vizsga.

Az osztályzatok megállapításához kötelező vizsgát tennie:

- a magántanulónak,
- a tantervi követelményeknek egy tanévnél (az előírtnál) - engedéllyel - rövidebb idő alatt eleget tévő tanulónak,
- jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, s emiatt érdemjeggyel nem osztályozható tanulónak, amennyiben azt a nevelőtestület számára engedélyezi,
- másik iskolából való átvétel esetén, ha az iskola intézményvezetője előírja,
- független vizsgabizottság előtt tett vizsga esetén.

Lehetséges vizsgáznia:

- a külföldön tanulmányokat folytatott tanulónak, ha nem akarja tanulmányait az alatta lévő évfolyamon folytatni,
- bármely tanulónak, aki szüleivel együtt gyakorolja az osztályozóvizsga letételére vonatkozó jogát.

Az osztályozóvizsgát a következő tanév tantervi anyagából mindig a tanév megkezdését megelőzően kell letenni.

Javítóvizsga:

- A jogszabályban javítóvizsgát tehet az a tanuló, aki legfeljebb 3 tantárgyból nem teljesítette a tantervi minimum követelményeit a tanév végén.

Különbözeti vizsga (Szintfelmérés):

- Annak a tanulónak, aki más intézményből kéri átvételét.
- Nívócsoportok kialakításakor, felülvizsgálatakor.

- A követelményeit a szakmai munkaközösségek állapítják meg, a helyi tanterv követelményeinek megfelelően.

Pótló vizsga:

A vizsgázó pótló vizsgát tehet az intézményvezető által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A tanulmányok alatti vizsgák szervezésében és lebonyolításában *a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló* 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 64-73.§-ai által meghatározott előírásait alkalmazzuk.

XIII. Tanulói jogviszony

A tanulói jogviszonyról a 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről rendelkezik.

XIII/1. Beiratkozás, a tanulók osztályba sorolása

Iskolánk minden körzetünkbe tartozó tanulót felvesz, aki általános iskoláskorú és iskolaérett. Más körzetből, kerületből jelentkező tanulót is fogadunk. A felvételnek csak létszám korlátai lehetnek.

Amennyiben intézményünk a kötelező felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, akkor a fennmaradó helyekre körzeten kívüli gyerekekből az alábbi sorrend szerint veszünk fel tanulókat sorsolás nélkül:

1. XVI. Kerületi állandó lakcímmel rendelkező hátrányos helyzetű gyerekek
2. XVI. kerületi állandó lakcímmel rendelkező sajátos nevelési igényű gyerekek
3. XVI. kerületi állandó lakcímmel rendelkező különleges helyzetű testvérgyerekek
 - szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő,
 - testvér, szülő, nagyszülő iskolánk dolgozója,
 - munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található
 - az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül van
3. XVI. kerületi **testvérgyerekek**
4. Amennyiben az előbbieken felsorolt helyzetű tanulók felvétele után még maradt üres férőhely, úgy azt sorsolás útján kell betölteni. A sorsolás szabályzatát Házirendünk tartalmazza.

Az iskola lakókörzetén kívüli új tanuló felvételéről az intézményvezető dönt a leendő osztályfőnökökkel való egyeztetés után. Felsőbb évfolyamon az intézményünkhöz hasonló adottságú iskolából érkezett tanuló átvétele a nyelvtanulás, a tankönyvhasználat, a bizonyítvány alapján történik. Az emelt szintű matematika osztályainkba jelentkező tanulók adottságait a felvétel előtt felmérjük.

A Pedagógiai Szakszolgálatok által kiállított szakértői vélemény a tanuló iskolaérettségéről, az esetleges problémákról irányt adó a csoportba sorolás szempontjából.

Eltérő vagy részben eltérő tantervű iskolából érkezett tanuló szintfelmérés után folytathatja a tanulmányait intézményünkben. A szintfelmérés szakszerűségéért a szakmai munkaközösségek felelősek.

A csoportok közötti átlépés félévkor és év végén lehetséges a tanulók egyéni fejlődésének megfelelően, a szaktanár javaslatára, és / vagy szülői kérésre, a szülővel és az érintett tanulóval való megbeszélés után, intézményvezetői döntés alapján.

Azokat az alsó tagozatos tanulókat, akik speciális nevelésre, oktatásra szorulnak, átirányítjuk az erre a feladatra szakosodott speciális intézményekbe. Az áthelyezést kezdeményezheti a pedagógus, a szülő és a Pedagógiai Szakszolgálatok is.

Mj.: Az 1. osztályosok beiratkozásának rendjét a MIP 8.sz. melléklete tartalmazza.

XIII/2. A tanulók tovább haladása

Az első évfolyamon és a második év félévekor szöveges értékeléssel minősítjük a tanulók teljesítményét. Szöveges értékelést alkalmazunk továbbá 1-4. évfolyamokon a negyedik évfolyam félévéig az

- ének-zene,
- rajz- és vizuáliskultúra,
- technika, testnevelés tantárgyak

esetében.

Szöveges értékelést alkalmazunk továbbá 1-4. évfolyamokon a negyedik évfolyamokon az

- etika/hit és erkölcstan tantárgy,
- a Digitális kultúra tantárgy

esetében.

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette – a szorgalmi időszakban rendszeren, osztályozó vizsgán

vagy különbözeti vizsgán.

Az első évfolyamon - a köznevelési törvény 57.§ (1) bekezdése alapján – a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezhető az iskola első évfolyamának megismétlése akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a tanuló nem kap bizonyítványt.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a helyi tantervben meghatározott követelményeket a tanév végére minden tárgyból – legalább elégséges szinten- teljesíti.

Ha a tanuló második-nyolcadik évfolyamon, a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot szerez, javító vizsgát tehet.

Ha a tanuló második-nyolcadik évfolyamon, tanév végén háromnál több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.

A felzárkóztatásra szoruló tanulóknak biztosítjuk az egyéi felzárkóztatás lehetőségét.

XIII/3. Bizonyítványok

Az intézményben az 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről meghatározottak szerint bizonyítványt állítunk ki.

XIII/4. Felmentés

A rendszeres iskolába járás alól írásos szülői kérésre indokolt esetben felmentést kaphat a tanuló.

A tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető a magasabb jogszabályokban meghatározott szervnél.

Részleges vagy teljes felmentést kaphat a tanuló testnevelésből szakorvos javaslata alapján.

A tantárgyi követelményrendszer teljesítése alóli felmentésről az intézményvezető a magasabb jogszabályokban foglaltak szerint dönt.

XIII/5. A tanulói jogviszony

Tanulói jogviszony létesítése, megszüntetése, szüneteltetése az érvényes és hatályos magasabb jogszabályokban foglaltak szerint történik.

XIV. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere

XIV/1. Az értékelési rendszer célja és alapelvei

Iskolánk értékelési rendszerének célja, hogy - alapelveink szellemében - a tanítás és tanulás egész rendszerét folyamatosan javíthassuk a pedagógiai folyamat minél átfogóbb ellenőrzése, értékelése, minősítése segítségével. A különböző értékelési formák alapján kapott információk egyrészt a nevelőtestület, a tanulók, a szülők, a fenntartó és a tágabb környezet tájékoztatására egyaránt szolgálnak, másrészt szembesítve a célkitűzésekkel, munkatervekkel, azok állandó kontrollját, esetleges korrekcióját segítik elő.

Pedagógiai alapelveinknek megfelelően az értékelés és minősítés rendszere is a segítő, alkotó légkört erősíti.

XIV/2. Az értékelési rendszer nyilvánossága

Az értékelés minden kritériumának nyilvánosnak és előzetesen írásban hozzáférhetőnek kell lennie az értékelés valamennyi résztvevője számára, valamennyi értékelt területen.

XIV/3. Az értékelés szintjei

Stratégiai szint:

A nevelési és pedagógiai program értékelése

Az iskola működését meghatározó hosszú távú tervezet értékelése folyamatos feladat, amely összekapcsolódik a minőségbiztosítással.

Iskolánk pedagógiai programja akkor tudja biztosítani a nevelési-oktatói munka színvonalát, ha a közösen elfogadott értékeket valósítja meg, továbbá ha következetesen érvényesíti a megfogalmazott prioritásokat.

Ennek érdekében folyamatosan értékelnünk kell, hogy a programunk megfelel-e a megfogalmazott céloknak, nem szorul-e korrekciókra, javításra.

Az iskolavezetés minden tanév szorgalmi időszakának végén megbízza a nevelőtestület 3-6 tagját, hogy végezze el a nevelési-pedagógiai program egy átfogó részének vizsgálatát az adott évben. A tanévnyitói értekezleten a nevelőtestület rögzíti azokat a konkrét kritériumokat, a tanév során elérendő eredményeket, amelyek megléte, elérése szükséges ahhoz, hogy a pedagógiai program vizsgált részét időarányosan megvalósulni lehessen tekinteni. Ez a 3-6 fős csapat a tanév végi értékelés alkalmával szükség szerint a nevelési-pedagógiai program javítására is tehet javaslatot.

Funkcionális szintek:

Nevelő-oktató munka átfogó, iskolai szintű értékelése

A nevelő-oktató munka értékelését az intézményvezető végzi évente 2 alkalommal, félévkor és év végén. Öt évenként kerül sor a hosszabb időszakot átölelő intézményvezetői beszámolóra. A beszámoló az iskolavezetés, az osztályfőnökök, az intézményvezető által kijelölt felelősök értékelésein alapul.

Ez az értékelés 3 nagy területet érint:

- az iskola tanulói által elért nevelési-oktatási szintet, azaz a pedagógiai munka eredményét, a kimenetet,
- az iskola által nyújtott nevelés-oktatás minőségét, azaz a pedagógiai munkát, a folyamatot,
- az iskola menedzselését, hatékonyságát, azaz az iskolavezetés munkáját.

A tanulók értékelése

A tanulók értékelése a szaktanárok és az osztályfőnök feladata, amely folyamatosan, a törvényben és a programban meghatározott módon történik. A tanulók saját maguk értékelik a diákönkormányzat munkáját, és véleményt nyilváníthatnak egymás magatartásáról, szorgalmáról.

Ezek a szintek nem mindig különülnek el egymástól, gyakoriak az átfedések. Például a tanulók teljesítményének értékelése megjelenik mind az átfogó munkaközösségi beszámolóban, mind az egyes szaktanári jelentésben is.

A tanárok értékelése, minősítése

Szabályozása az önértékelési kézikönyvben rögzítettek és az iskolai belső ellenőrzési csoport által elkészített szabályok alapján, valamint a pedagógus minősítési eljárás során történik.

A minősítés célja az, hogy az egyéni célkitűzések összhangba kerüljenek az iskola célkitűzéseivel. A minősítés segíti a tanárokat, hogy munkájukban a képességüknek megfelelően a lehető legjobb teljesítményt nyújtsák, ösztönzi őket, hogy átgondolják egyéni céljaikat, továbbá megfelelő továbbképzés megtalálásával biztosítsa szakmai és pedagógiai fejlődésüket.

Minősítési rendszerünk középpontjában az értékelendő tanárral készített interjú áll, amelyet a minősítésért felelős végez. Maga a minősítés három részből tevődik össze: az interjút megelőző felkészülési szakasz, az értékelő interjú, valamint az interjú követő utótevékenységek.

Az interjút megelőző felkészülési szakasz főbb lépései:

- a bevezető megbeszélés, ahol tisztázandó a minősítés célja, szempontjai
- a pedagógus önértékelése munkájáról és annak megbeszélése
- a tanórák megfigyelése (óralátogatások) és megbeszélése
- egyéb adatok gyűjtése (pl. a tanulók füzeteinek, dolgozatainak értékelése, a szaktanár által tanított tantárgyban elért eredményeik- osztályzat, versenyeredmény-, tanmenetek értékelése, kollégák és tanulók véleményének elemzése, a szaktanár tanórán kívüli tevékenysége, továbbképzéseken való részvétele).

Az értékelő interjú áttekinti a pedagógus teljes iskolai tevékenységét, meghatározza a tanár munkájának erősségeit és fejlesztendő, javítandó területeit, továbbképzési (esetleg képzési) szükségleteit, továbbá a minősítő és a szaktanár megegyeznek egy jövőre vonatkozó cselekvési tervben.

Az interjút a minősítő jelentés zárja le, mely a következőket foglalja magába:

- a rendelkezésre álló tények alapján a pedagógus tevékenységének sikeres és kevésbé sikeres teljesítményének egyeztetett összefoglalása (szakmai felkészültség, a tanulókhöz való viszony, az általa tanított tanulók teljesítménye, tanórán kívüli tevékenység, kollegialitás),
- egyeztetett cselekvési terv arra, hogy:
 - a pedagógus a munkaköri leírás követelményeinek megfelelően a jelenlegi szakmai és pedagógiai tudását szinten tudja tartani,
 - az egyén szakmai és egyéb fejlődését szolgáló specifikus célok megfogalmazása,
 - a különböző területeken való előrehaladás értékelési szempontjainak meghatározása.

Az interjút követő utótevékenységek során áttekintjük, hogy a pedagógus mennyiben tudta teljesíteni szakmai célkitűzéseit, megvizsgáljuk, hogy az értékelő interjúban és a jelentésben megfogalmazott célok aktuálisak-e, a továbbképzés mennyiben volt hatással a munkájára.

A különböző szinteken azt értékeljük, illetve minősítjük, hogy az érvényes nevelési-oktatási program végrehajtása milyen eredményességű, hatékonyságú és minőségű. A minősítés legfontosabb szempontja minden esetben a nevelési - pedagógiai programnak való megfelelés.

XIV/4. A tanítási órák megfigyelésének és értékelésének szempontjai

Az óra célja és tartalma

- Helyesen határozta-e meg a nevelő az óra nevelési és oktatási célját?
- Illeszkedett-e a tanóra az éves, illetve a témaköri tervezésbe?
- Van-e eltérés a tanmenetben az adott időszakra tervezett témáktól, tananyagtól?
- Az óra tartalma (a feldolgozott tananyag) megfelelt-e:
 - a szakmai (pedagógiai) szempontoknak,
 - a tudományosság elvének,
 - a tanulók életkori sajátosságainak?

Az óra felépítése és szervezése

- Az óra felépítése megfelelt-e a feldolgozott tananyagnak, az adott didaktikai feladatnak?
- Milyen az óra technikai szervezése, a nevelő időbeosztása?
- Sikerült-e kihasználni az óra minden percét tanulásra, munkára? Mennyire szervezett a tanulók tevékenysége? Volt-e üresjárat?
- Milyen szervezeti formákat alkalmaz a nevelő a tanórán? (frontális, csoportos, egyéni tevékenység)
- Szervezett-e differenciált munkát a nevelő? Melyek a differenciálás szempontjai?

Az órán alkalmazott módszerek

- Milyen módszereket alkalmazott a nevelő a bemutatásra, szemléltetésre? (tanári magyarázat, nyomtatott taneszközök, szemléltető-eszközök, kísérlet stb.)
- Megfelelő volt-e ezek didaktikai szerepe, célszerű volt-e a felhasználásuk?
- Milyen módszereket alkalmazott a nevelő az ismeretek rögzítésére, a képességek fejlesztésére? (ismétlés, koncentráció, vázlat készítése, részösszefoglalás és összefoglalás, az ismeretek gyakorlati alkalmazása, gyakoroltatás, az önálló tanulás módszerei stb.)
- Milyen módszereket alkalmazott a nevelő az ellenőrzésre és az értékelésre?
 - Az ellenőrzés formái: szóbeli vagy írásbeli?
 - Folyamatos-e az ellenőrzés és értékelés a tanórán?
 - Van-e kialakult rendje a folyamatos értékelésnek, megfelelő-e ez?

- A házi feladat kijelölése mennyiben szolgálja a tananyag feldolgozását?
- Biztosította-e a nevelő a tanulók érdeklődésének felkeltését? Milyen volt a tanulók motiválása?
- Az órán alkalmazott módszerek megfeleltek-e az óra céljának, a tananyagnak és az adott didaktikai feladatoknak?

A tanulók munkája és magatartása

- Milyen volt a tanulói aktivitás, fegyelem?
- Hogyan alakult az órán az aktív, a passzív és a renitens (rendetlen) tanulók aránya?
- Milyen a tanulók tantárgy iránti érdeklődése, motiváltsága?
- Milyen az osztályban a fegyelem? (Van-e kialakult munkarend? Mi jellemzi a tanulók viselkedését, hangnemt? Hogyan fogadják a tanulók a nevelői utasításokat? Történik-e fegyelmezetlenség az órán?)
- Milyen a tanulók kapcsolata a nevelővel?
- Milyen a tanulók kapcsolata egymással?

A nevelő munkája, egyénisége, magatartása

- Milyen a nevelő megjelenése, öltözködése?
- Mennyire tanulásra, munkára ösztönző a pedagógus magatartása? Mennyire barátságos, biztató, együtt érző?
- Mi jellemzi a nevelő beszédkulturáját, kérdésfeltevését?
- Jellemzi-e a nevelőt: felkészültség, tudatos tervezés, rendszeret, következetesség, türelem, tekintély?
- Vannak-e a nevelőnek újszerű ötletei, elgondolásai?
- Milyen a nevelő kapcsolata a gyerekekkel?
- Tiszteletben tartja-e a nevelő a gyerekek személyiségét?
- Adódott-e tudatosan tervezett vagy spontán nevelési szituáció az órán? Hogyan oldotta meg ezeket a nevelő?
- Milyen a terem rendje, tisztasága?

Az óra eredményessége

- El tudta-e érni a nevelő a kitűzött didaktikai és nevelési célt?
- Meggyőződött-e a nevelő az óra eredményességéről?

- Milyen jártasságok és készségek kialakítását, fejlesztését segítette elő a nevelő?
- Milyen mértékben járult hozzá az óra a tanulók eszköztudásának gazdagításához? (pl: önálló tanulás módszereinek megismertetése, értő olvasás gyakoroltatása, szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztése, problémamegoldó gondolkodás, összefüggések felismerése stb.)
- Adott-e a tanóra valami pluszt a tanulóknak a tananyagon kívül?

A pedagógusok tanórai munkájának értékelését a felsorolt szempontok alapján az iskola intézményvezetője, az intézményvezető helyettesek és a munkaközösségek vezetői folyamatosan, szóban, illetve írásban végzik.

XIV/5. Egyéb pedagógiai tartalmú foglalkozás tanulási tevékenységéhez kapcsolódó értékelési szempontjai

Tanulási tevékenység szervezése

- Megfelelő-e a tanulási idő helye a napirendben?
- Érvényesül-e a tanulási idő védettsége? (egyéb elfoglaltság)
- A következő napra vagy az aznapi feladatot tanulják-e?
- Rendelkezik-e a nevelő a tankönyvekkel, munkafüzetekkel, melyekből tanulnak a gyerekek?

A tanulási tevékenység feltételei

- Tárgyi feltétel: terem-pad rendje, szemléltető eszköz elérhetősége
(padok átrendezése-szótárak)
- Higiéniai feltétel: kézmosás, terem-pad tisztasága
(uzsonna előtt mossanak kezet)
- Esztétikai feltétel: a terem otthonossága
(faliújságra legyen kitéve a napirend)
- Lélektani feltétel: nyugodt munkalégkör, motiváció
(pl.: tudják-e mi vár rájuk tanulás után?)

A nevelő felkészülése a tanulási tevékenység vezetésére

- Kapcsolattartás az osztályfőnökkel (hospitálások, gyerekek átadása)

- Tájékozódott-e a nevelő a délelőtti eseményekről?

Tanulási tevékenység vezetése

- Előkészület:
 - házi feladatok megbeszélése
 - problémák tisztázása (tantárgyanként)
 - utalás az időbeosztásra
 - utalás a tanulási sorrendre
- Önálló tanulás
 - a tanulás intenzitása, légköre
 - milyen a tanulói önállóság foka
(tanulópárok-csoportok, segítik-e egymást)
 - hogyan segíti a közösség, illetve a nevelő a tanulásban lemaradókat
 - természetes megszokottsággal használják-e a felkészüléshez szükséges eszközöket (könyvek, szótárak)

Tanulmányi munka ellenőrzése

Hogyan ellenőrzi a nevelő a gyermekek munkáját (folyamatosan, egyszerre stb.)

- A felelősök milyen mértékben kapcsolódnak be az ellenőrzésbe?
(csoportok, tanulópárok esetén)
- Az ellenőrzés során hány gyermek nem készült fel és milyen tantárgyból?
(ok: optimálisnál több házi feladat, nem értették a feladatokat, a tanulási tevékenység vezetésének módszere nem megfelelő)

Az előbb készen lévők foglalkoztatása

- Van-e választási lehetősége a gyerekeknek?
(rajzolás, gyurmázás, olvasás stb.)

Értékelés

- A nevelő a tanulási tevékenység végén értékeli-e?
(szóban vagy másképp)
- Bevonja-e a gyerekeket az értékelésbe?

A foglalkozást tartó nevelők munkájának értékelését a felsorolt szempontok alapján az iskola intézményvezetője, az intézményvezető helyettesek és a munkaközösségek vezetői folyamatosan, szóban, illetve írásban végzik.

XIV/6. Értékelési hagyományaink

Elismerések tanulóknak:

Csoportos formában /versenyszerű értékelés szimbólumokkal/:

- Iskolagyűlés – „Tudorka-díj”
- MÓRA-kupa /vándordíj/,
- MÓRA-díj,
- tárgyi jutalmak,
- jutalomkirándulás.

Egyéb formában:

- megtisztelő megbízatások,
- iskolaújságban való szereplés,
- szaktanári, intézményvezetői, nevelőtestületi dicséret,
- tárgyjutalom.

Elismerések pedagógusoknak:

- köszönőlevél,
- intézményvezetői dicséret,
- kitüntetés,
- MÓRA-díj.

Elismerések szülőknek:

- tanév végi köszönőlevél,
- tárgyjutalom.

Az egyéb, általában alkalmazható jutalmazást és elmarasztalást a Szervezeti és Működési Szabályzatban rögzítjük.

XIV/7. Az iskola által nyújtott nevelés-oktatás minőségének ellenőrzése és értékelése

Intézményi önértékelés

Pedagógiai-szakmai ellenőrzés

Minősítő vizsga, minősítő eljárás

IMIP

A terület legfontosabb értékelési szempontjai:

- az oktatás
- a tanterv és a tanulók értékelési rendszere
- a tanulók lelki, morális, szocializációs fejlődése
- a korrepetálások, az útmutatás, a szociális szolgáltatások
- a szülőkkel és a helyi közösséggel való kapcsolat

Az értékelés alapjául szolgál, hogy a tanárok:

- birtokában vannak-e a tanári kompetenciáknak
- megvan-e a megfelelő végzettségük
- részt vesznek-e továbbképzéseken, és milyen rendszerességgel
- tanulmányozzák-e a szakirodalmat
- megfelelő módszerekkel dolgozzák-e fel a tantervi követelményeket (mennyire változatos módszereket alkalmaznak, a módszerek mennyire differenciálnak, milyen hatékonyan tudják kihasználni a rendelkezésre álló időt és a különböző forrásokat)
- jól élnek-e a tehetséggondozás és a felzárkóztatás különböző formáival, módszereivel
- fegyelmező módszereik megfelelnek-e az iskola szellemiségének, célkitűzéseinek
- értékelő munkájuk elősegíti-e a tanuló szakmai és emberi fejlődését

A helyi tanterv értékelési rendszere

Az értékelés alapjául szolgál, hogy a helyi tanterv

- mennyire tesz eleget a törvényi előírásoknak
- mennyire biztosítja az esélyegyenlőséget
- mennyire tartalmazza a tanórán kívüli tevékenységet

- milyen mértékben foglalkozik a pályaorientációval
- van-e hatékony rendszer a tanulás teljesítményének értékelésére
- az értékelésből nyert információkat mennyire tudjuk felhasználni a tantervek megerősítéséhez, korrekciójához (mi a szaktanári jelentések, iskolai és külső tesztek sorsa, mennyiben jelentenek többet az osztályzásnál)
- elegendő ismeretet nyújt-e a tanulóknak a különböző értékekről
- bátorítja-e a tanulókat, hogy elfogadják a másságot, tetteikért vállalják a felelősséget, részt vegyenek a közösségi élet alakításában
- megtanítja-e a tanulókat arra, hogy értékeljék saját kulturális hagyományaikat

Azt vizsgáljuk, hogy az iskola:

- hatékony segítséget, tanácsot tud-e adni a tanulók számára, ha teljesítményük elmarad a követelményektől
- hatékony intézkedéseket tesz-e a fegyelem, a jó magatartási szokások kialakítása érdekében, fellép-e a különböző erőszakos viselkedéssel szemben (mennyire tudjuk a házirendet betartani és betartatni)
- rendelkezik-e hatékony gyermek- és ifjúságvédelemmel
- biztosítani tudja-e a tanulók egészségét, biztonságát, általános jólétét, felszereltségét (munkavédelmi és tűzvédelmi előírások betartása és betartatása, diákétkeztetés, büfé)

A szülőkkel és a helyi közösséggel való kapcsolat értékelése azon alapul, hogy a szülőkkel való kapcsolat mennyire járul hozzá a tanulók jobb teljesítményéhez.

Azt vizsgáljuk:

- megfelelő-e a szülők tájékoztatása az iskoláról, a tanulók munkájáról és magatartásáról
- mennyire vonja be az iskola a tanulók szüleit a nevelési-oktatási folyamatba
- a helyi közösségekkel való kapcsolat hogyan járul hozzá a tanulók teljesítményéhez és személyiségük fejlődéséhez
- az iskola mennyiben tud programot adni a helyi közösségek számára

XIV/8. Az iskola menedzselésének, hatékonyságának, azaz a vezetés munkájának értékelése

Ennek a területnek a legfontosabb értékelési szempontjai:

- a vezetés és menedzselés színvonala
- a személyzeti munka, a tárgyi feltételek és továbbképzések biztosítása
- az iskola hatékonysága

A vezetés és menedzselés színvonala

A vezetés és menedzselés színvonalának elemzésénél azt értékeljük, hogy az iskolaszék, az intézményi tanács, az intézményvezető, az iskolavezetés menedzselése mennyire járul hozzá az iskola által nyújtott nevelési-oktatási minőségekhez.

Azt vizsgáljuk:

- a vezetés mennyire ad világos nevelési-oktatási irányt az iskola munkájához
- a tanítás és a tantervfejlesztés mennyire ellenőrzött és támogatott (az iskolavezetési óralátogatások száma, a minősítések mennyire alaposak, rendelkezik-e az iskolavezetés továbbképzési tervvel)

A személyzeti munka, tárgyi feltételek

Azt vizsgáljuk, hogy:

- a tanárok és az oktatást közvetlenül segítő dolgozók száma, végzettsége, tapasztalata elegendő-e az iskolai program megvalósításához
- milyen a kezdő tanárok munkába való bevezetése
- a tanárok minősítése és továbbképzése mennyiben járul hozzá a hatékony munkavégzéshez
- a tárgyi feltételek lehetővé teszik-e helyi tantervek megvalósítását

Az iskolai hatékonyság

Az iskolai hatékonyság kapcsán azt értékeljük, hogy mennyiben teljesültek az iskolai célkitűzések, mely területen volt eredményesebb az iskola. A rendelkezésre álló pénzügyi erőforrásokat milyen hatékonyan menedzselte az iskolavezetés - beleértve a célzott támogatásokat, alapítványi támogatást is.

Azt vizsgáljuk, hogy:

- az iskolai célok elérése során mennyire teljesült a megvalósítás

- nevelés-oktatás fejlesztését mennyire támogatja gondos pénzügyi tervezés
- mennyire hatékonyak a személyi és tárgyi feltételek,
- van-e hatékony pénzügyi ellenőrzés
- az iskola teljesítménye arányban áll-e a pénzügyi ráfordításokkal

HELYI TANTERV

I. Iskolánk tantárgyi rendszere és óraszámai a 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben

I.1. Alsó tagozat

	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Etika/Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23
<i>Szabadon tervezhető órakeret</i>				
Magyar nyelv és irodalom	1	1	1	1
Idegen nyelvek	1	1	1	1
<i>Szabadon tervezhető órakeret összesen:</i>	2	2	2	2
Maximális órakeret:	24	24	24	25

I.2. Felső tagozat

	5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	3	3	3	3
Idegen nyelvek	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4	3	3	3	3
Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek							1	1
Etika/ Hit-és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány	2	2	2	2				
Biológia-egészségtan					1	1	2	2
Fizika					1	1	2	2
Kémia					2	2	1	1
Földrajz					2	2	1	1
Ének-zene	2	2	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés/Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	27	27	26	26	28	28	28	28
<i>Szabadon tervezhető órakeret</i>								
Magyar nyelv és irodalom					1	1	1	1
Matematika					1	1	1	1
Dráma és színház	1	1						
Hon- és népismeret			1	1				
Természettudományi gyakorlatok			1	1				
Szabadon tervezhető ók. össz:	1	1	2	2	2	2	2	2
Maximális órakeret:	28	28	28	28	30	30	30	30
110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelet 8§ (4) választható órák								
Matematika		1		1		1		1
Idegen nyelv	2		2		2		2	
Választható órák összesen:	2	1	2	1	2	1	2	1
Összes óra:	30	29	30	29	32	31	32	31

II. Iskolánk tantárgyi rendszere és óraszámai a 2020/2021. tanévtől

2.1. Alsó tagozat (felmenő rendszerben megszűnő)

	2.			3.			4.		
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	6	6	6	6	6	6
Idegen nyelvek							2	2	2
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Etika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Művészetek-Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Művészetek -Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Szabadon tervezhető órakeret</i>									
Idegen nyelvek	0,5	0,5	0,5	1	1	1			
Magyar nyelv és irodalom	0,5	0,5	0,5	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret							1	1	1
Matematika		1	1		1	1		1	1
Idegen nyelvek (emelt)	1			1			1		
<i>Szabadon tervezhető ók. össz:</i>	2	2	2	3	3	3	3	3	3
Összes óra:	25	25	25	25	25	25	27	27	27

2.2. Felső tagozat (felmenő rendszerben megszűnő)

	6.			7.			8.		
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	3	3	3	4	4	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Etika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Természetismeret	2	2	2						
Biológia-egészségtan				1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Fizika				1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Kémia				1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Földrajz				1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Művészetek - Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Művészetek - Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Művészetek - Dráma és tánc									
Informatika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika,életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1			
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki/Életmód	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret									
Magyar nyelv és irodalom				1	1	1			
Egészségtan	0,5	0,5	0,5						
Dráma és tánc	0,5	0,5	0,5						
Technika,életvitel és gyakorlat							1	1	1
Informatika									
Matematika		2	2		2	2		2	2
Idegen nyelvek	2			2			2		
Szabadon tervezhető ók. össz:	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Összes óra:	28	28	28	31	31	31	31	31	31

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Alsó tagozat:

- Magyar nyelv és irodalom 1–4. évfolyam
- Matematika 1–4. évfolyam
- Etika 1–4. évfolyam
- Környezetismeret 3–4. évfolyam
- Élő idegen nyelv 4. évfolyam
- Ének-zene 1–4. évfolyam
- Vizuális kultúra 1–4. évfolyam
- Technika és tervezés 1–4. évfolyam
- Digitális kultúra 3–4. évfolyam
- Testnevelés 1–4. évfolyam

Felső tagozat:

- Magyar nyelv és irodalom 5–8. évfolyam
- Matematika 5–8. évfolyam
- Történelem 5–8. évfolyam
- Állampolgári ismeretek 8. évfolyam
- Hon- és népismeret 5–8. évfolyam
- Etika 5–8. évfolyam
- Természettudomány 5–6. évfolyam
- Kémia 7–8. évfolyam
- Fizika 7–8. évfolyam
- Biológia 7–8. évfolyam
- Földrajz 7–8. évfolyam
- Élő idegen nyelv 5–8. évfolyam (angol, német)
- Ének-zene 5–8. évfolyam
- Vizuális kultúra 5–8. évfolyam
- Dráma és színház 7–8. évfolyam
- Technika és tervezés 5–7. évfolyam
- Digitális kultúra 5–8. évfolyam
- Testnevelés 5–8. évfolyam
- Természettudományi gyakorlatok 5–8. évfolyam

A tantárgyi rendszerünknek megfelelő tantárgyaink helyi tanterveinek kialakításánál figyelembe vettük:

- a NAT közös követelményeit, ezen belül különös figyelmet fordítottunk:
 - a kulcskompetenciák fejlesztésére,
 - a kiemelt fejlesztési feladatokra,
 - az egységes alapokra épülő differenciálásra,
 - a tanulási esélyegyenlőség megteremtésére,
- a fenntartó által jóváhagyott Pedagógiai Programunkat.

Tanterveinkben, valamint az adott tanévre kialakított tanmeneteinkben megjelennek a helyi tartalommal kiegészített konkrét tananyagok.

Az osztályfőnöki tantervünk Csendes Éva: Életvezetési ismeretek és készségek, valamint a „Boldogságóra” tematikájából, és azokból a témakörökből tevődik össze, amelyeket az osztályfőnök kialakít. A tematikát tanévenként, a tanulási közösség életkori sajátosságait, a tanulók személyiségjegyeit figyelembe véve az osztályfőnök határozza meg.

A tanórán kívüli tevékenységünket az alábbi módon tervezzük megoldani:

- a fenntartó által biztosított időkeretből
- az “ Útravaló “ alapítvány segítségével
- pályázati lehetőségekkel

Tehetséggondozó és felzárkóztató programjait a pedagógusok a tanulók képességeinek függvényében alakítják ki.

A magasabb évfolyamra lépés feltételeit meghatároztuk a „Tanulói Jogviszony” című fejezetben.

2.3. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei

A csoportbontást a következő tantárgyak esetében végezzük:

Matematika

Technika

Informatika

Idegen nyelv

Fejlesztő foglalkozások

Célunk, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának / gyakorlati ismereteinek alapozására.

Az iskolában szervezett szakkörökre, tehetséggondozó- és tömegsport foglalkozásokra a tanulók írásban jelentkezhetnek. A tanuló választását a szülők aláírásukkal megerősítik.

A foglalkozások megszervezéséről – az adott tanév tantárgyfelosztásának elfogadásával egyidejűleg – a szakmai munkaközösségek javaslatát figyelembe véve, a nevelőtestület dönt.

Az Etika/hit-és erkölcsstan oktatás szervezése során egy adott évfolyam diákjaiból szervezzük meg a csoportokat.

2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A helyi tantervünk a nevelőtestület által elfogadott pedagógiai programot, tantárgyi rendszert tükrözi.

A tantárgyak tanításának céljait a NAT elvárásaiból indulva fogalmazzuk meg.

Megvalósítjuk az egymásra épülést alsó és felső tagozat között.

Az iskolai szakaszokra lebontott célokat és feladatokat a Nevelési program II/4. és II/5. fejezete tartalmazza.

A magasabb évfolyamba lépés feltétele a tantárgyi követelmények teljesítése, mely a helyi tantervünkben jelenik meg.

A kulcskompetenciák megjelenése helyi tantervünkben

Kulcskompetenciáknak tekinthetők mindenekelőtt a társadalmi és természeti környezetben való egyéni, hétköznapi tájékozódást, az ismeretek alkalmazását, más ismeretekkel való összekapcsolását segítő képességek. A kulcskompetenciák, a tanulási képességek, a személyes képességek, a közéleti vagy a gazdasági életben való részvételhez kapcsolódó képességek mindig komplex tudást jelenítenek meg, amelyet jól szervezett, témaspecifikus szakértelemre és jól működő alapkészségekre lehet ráépíteni. A kulcskompetenciák alkotóelemei között rendkívül nagyok az egyéni különbségek, ezért fejlesztésük differenciált tanulás-irányítást igényel. A tanulók ilyen jellegű teljesítményében az öröklött képességeken kívül a szociális környezet hatásai és a tanulási alkalmak mennyiségi és minőségi jellegzetességei jelentős mértékben közrejátszanak. Mindezen jellemzőket a tanulás tervezése során is fontos figyelembe venni.

A tantervünk elkészítésekor törekedtünk arra, hogy a kulcskompetenciák kialakulásában kiemelkedően fontos szerepet játszó képességek és személyes tulajdonságok a tanulás egész ideje alatt folyamatosan fejlődhessenek. Ilyenek mindenekelőtt a fejlett nyelvi kommunikációs készség; a belső értékrend és értékek felé való orientálódás; a megfelelő motiváció; a kritikai gondolkodás és az egyéb gondolkodási képességek; a különféle műveltségterülethez kötődő

kompetenciák; s olyan személyes tulajdonságok, mint a becsületesség, tisztesség, felelősségtudat, hűség és a pozitív személyes énkép.

Kiemelt fejlesztési területek

A tanítás-tanulás szemléleti egységének és a tanulók személyiségfejlesztésének eredményessége szempontjából lényegesek azok a feladatok, amelyek az iskolai oktatás valamennyi elemét áthatják, és ez által elősegítik a tantárgyközi kapcsolatok erősítését. Minden tantárgy kerettantervében helyet kaptak azok az ismereteknek, tanulói tevékenységeknek, amelyek hozzájárulhatnak az énkép és önismeret; a hon- és népismeret; az európai azonosságtudat kialakításához és az egyetemes kultúra iránti fogékonyság és tisztelet megalapozásához, s amelyek közvetlen szerepet játszanak a környezeti nevelés; az információs és kommunikációs kultúra elsajátításának megvalósításában, s amelyek jól szolgálják a tanulók testi és lelki egészségének megőrzését, s az egész életen át folyó tanulásra való felkészülését.

Az SNI tanulókra vonatkozó irányelveink

Valamennyi tantárgy oktatásában, az SNI tanulókkal való foglalkozás során, a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendeletben előírt irányelveknek megfelelően történik a tantárgyi követelmények, az alkalmazott módszerek és az értékelés elveinek megválasztása, kialakítása.

2.5. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Tanítványainkat arra neveljük, hogy nyitottá váljanak más népek kultúrája iránt, ismerjék meg, hogy a kerületben milyen nemzetiségek és kisebbségek élnek.

Budapest XVI. kerületében kilenc kisebbségi önkormányzat működik: bolgár, görög, német, örmény, roma, román, ruszin, szerb, szlovák.

A településen élő nemzeti kisebbségek kultúrájának megismerését a tanórák, valamint tanórán kívüli tevékenységek szolgálják. A tevékenységrendszerünkben lehetőség nyílik a toleranciára való nevelésre, a másság megismerésére és tiszteletben tartására.

A tanórák közül elsősorban az osztályfőnöki órák kapnak hangsúlyos szerepet, ezen felül megjelenik a történelem, az etika, és a művészeti tantárgyakban is.

A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tanórán kívüli tevékenységek:

- szakkörök,
- szabadidős tevékenységek,
- színház- és múzeumlátogatás,

- iskolai rendezvények, fellépések, előadások,
- tanulmányi versenyek,
- tanulmányi séták, kerületi emlékhelyek felkeresése.

Külső helyszínre történő látogatásaink többségében ingyenes programok, egyéb esetben az alapítványunk támogatását kérjük a megvalósulás érdekében.

III. A tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei és a tankönyvellátás rendje iskolánkban

Nevelőtestületünk szakmai tapasztalatai alapján, a helyi tanterveinkhez legjobban illeszkedő jó, tartós, hasznos, színvonalas tankönyveket választja.

A tankönyvválasztás elvei iskolánkban:

- a tankönyv legyen vonzó, figyelemfelhívó, szép kivitelezésű és időtálló,
- a tankönyv tartalmában, információiban, ábravilágában, a feldolgozás mélységében
- igazodjék a tanuló szükségleteihez,
- az egyes tantárgyak könyvei egymásra épüljenek, a tankönyvekhez munkafüzet is tartozzon,
- a tankönyvek ne legyenek túl zsúfoltak, jól olvashatóak, jól áttekinthetők legyenek,
- pedagógiai koncepcióknak leginkább az alaptankönyv, a magtankönyv felel meg, mert a tananyag magját tartalmazza, több évfolyamon is használható,
- az alaptankönyvekhez tartozzon feladatlap vagy munkalap a megerősítés, a gyakorlás, a tanuló önálló munkáltatása, a tudásellenőrzése végett,
- az alaptankönyvhöz a sajátos igényeknek megfelelő szatellitkönyvek kapcsolódjanak, amelyek elkészítésében a nevelőtestület is aktívan részt vesz,
- azokat a tankönyveket rendeljük meg elsődlegesen, amelyek a tantárgyak tanterveihez illeszkednek és kézikönyveket is kínálnak.

A tankönyvellátás rendje iskolánkban:

A magasabb jogszabályban, a fenntartó és működtető rendeletei, valamint az éves munkatervben foglaltak szerint történik

IV. A mindennapos testnevelés

A modern kor, és az ezzel együtt járó technológia az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

Valamennyi osztályban az alábbi bontás érvényesül:

3 óra testnevelés óra + 2 óra iskolai sportkörben való sportolás

A **testnevelés tantervünk** alapfeladatként fogalmazza meg a mozgásműveltség kialakítását, a kondicionális és koordinációs képességek fejlesztését. A tananyag tartalma, annak feldolgozása közvetlenül szolgálják az egészségvédelmet, a tanulók fizikai állapotának javítását, teherbíró képességük növelését.

A délutáni sportórák célja

- A tanulók iskolai leterheltségének ellensúlyozása, önfeledt játékpercek biztosítása.
- Alakítsuk ki bennük az igényt a rendszeresen végzett testmozgásra.
- Töltsék szabadidejüket megfelelő közösségben, éljék át a csapathoz tartozás örömét, a közös felelősség élményét.

A délutáni sportórák feladatai

- elsősorban játéklehetőség biztosítása,
- házbajnokságok szervezése, lebonyolítása változatos sportjátékokból (labdarúgás, kézilabda, szivacskezilabda, kerékpár, görkorcsolya...),
- felkészítés iskolai és iskolán kívüli versenyekre

A sportkörben történő sportolás teljesítése a versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

V. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Kötelezően választandó tantárgyainkat óratervünk tartalmazza.

Választható foglalkozásainkat a szülői és tanulói igényeknek megfelelően egy adott tanévre hirdetjük, az intézményi sajátosságok figyelembevételével.

VI. Projektoktatás

Az iskolánkban folyó projektoktatásra vonatkozó célokat és feladatokat Pedagógiai programunk tartalmazza, a megvalósítás területeit a tantárgyi tantervek tartalmazzák.

VII. Az iskola tanulói által elért nevelési-oktatási szint értékelése

A *szaktárgyi* értékelést függetlennek tekintjük a magatartás és a szorgalom értékelésétől. Bár osztályzattal minősítjük mindkettőt, valljuk, hogy ez nem "kinyilatkoztatás", hanem az értékelés fontos megnyilvánulása.

A *tantárgyi* értékelésben a követelmények jelentik a viszonyítási alapot.

Az osztályzatot külső motivációnak értelmezzük, amely segítheti a diákokat a teljesítmény fokozásában. Az egyenletesen kiemelkedő teljesítményű tanulókat szaktárgyi dicséretben részesítjük.

1. Az ellenőrzés - értékelés szokásos formái

Szaktárgyi értékelés:

– *Szöveges értékelés*

Törvényi háttér:

Az Nkt. 54.§ (3) írja elő, hogy az első évben és a 2. évfolyam első félévében olyan szöveges értékelést kell kapnia a tanulóknak, amely kifejezi, hogy kiválóan, jól, vagy csak megfelelt az elvárásoknak, esetleg felzárkóztatásra szorul.

Elvi kiindulópontjai:

- az értékelés a gyerekért, elsősorban a gyerekeknek szóljon,
- alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet,
- nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart,
- a gyerek lehessen aktív részese a saját fejlődésének,
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodhasson a gyermek fejlődéséről.

Elvi követelmények:

- fejlesztőközpontú legyen,
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat,
- legyen rendszeres és folyamatos,
- személyre szóló és ösztönző jellegű legyen,
- megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet töltsön be,
- jelölje meg a továbblépés útját és módját,
- legyen közérthető a tanuló és a szülő számára.

Osztályzattal történő értékelés és szöveges értékelés átváltása

Az osztályzat tartalma	Osztályzat	Szöveges értékelés átváltása osztályzatra
Maradéktalanul eleget tesz a tantervi követelményeknek. Ismeri, tudja a tananyagot, és alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz.	Jeles (5)	Kiválóan teljesített
Kevés hibával tesz eleget a tantervi követelményeknek. Kisebb bizonytalanságai vannak. A tanultakat segítséggel alkalmazza.	Jó (4)	Jól teljesített
Sok hibával tesz eleget a tantervi követelményeknek. Ismeretei felületesek. Segítséggel képes feladatokat megoldani.	Közepes (3)	Megfelelően teljesített
Súlyos hiányosságokkal tesz eleget a tantervi követelményeknek. Bizonytalanul tudja megoldani feladatait.	Elégséges (2)	Felzárkóztatásra szorul
Segítséggel sem képes teljesíteni a tantervi követelményeket. A minimális tantervi követelményeknek sem tud eleget tenni.	Elégtelen (1)	

Érdemjegyet adunk:

- témazáró dolgozatra,
- írásbeli és szóbeli feleltre (gyakoriságát nem korlátozzuk),
- házi dolgozatra,
- órai munkára,
- projektmunkára,
- füzetvezetésre,
- szorgalmi feladatokra,
- gyakorlati feladatra/munkára.

A szummatív értékelések során az alábbi %-os értékelést alkalmazzuk egységesen:

%-os értékelés	Érdemjegy
100 - 91%	jeles (5)
90 - 80%	jó (4)
79 - 61%	közepes (3)
60 - 41%	elégséges (2)
40 - 0%	elégtelen (1)

Az fenti értékelési rendszerünknek alapfeltétele az évfolyamszintű egységes mérőeszköz kidolgozása.

Megállapodásaink:

- Heti egy - vagy kétórás tantárgy esetében félévenként minimum 3, magasabb óraszámú tantárgy esetében félévenként minimum 5 érdemjegyet kapjon a tanuló.
- A témazáró dolgozatokat 2 évig meg kell őrizni.
- Az elektronikus naplóban a szaktanár minden esetben rögzíti az értékelést. Ha ez az értékelés napján nem valósul meg, minél előbb pótolja.

2. Az írásbeli és szóbeli beszámoltatások formái, rendje

- Egy nap legfeljebb két témazáró dolgozatot lehet íratni.
- A témazáró dolgozatok íratását előre be kell jelenteni.
- Az értékelés szempontjait és a helyes megoldásokat ismertetjük a tanulókkal.
- Az írásbeli felelet osztályszintű, csoportos vagy egyéni lehet, előzetes bejelentést nem igényel. Íratható az aznapra feladott anyagrészből és a hozzá szorosan kapcsolódó, már tanult ismeretekből. Gyakorisága korlátlan.

- A házi dolgozat megadott témakörben, gyűjtőmunkát igénylő, saját kidolgozású szorgalmi feladat. Elkészítésére legalább egy hetet kell biztosítani.
- A füzetvezetésnél az órai anyagok és házi feladatok meglétét és a külalakot értékeljük.
- Gyakorlati jegyet adunk informatika tantárgy és a készségtárgyak körében (produktumok)

Az érdemjegyek súlyozása és megjelenítése az elektronikus naplóban:

Típus	súlyozás	szín
témazáró dolgozat	200%	piros
írásbeli, szóbeli felelet	100%	kék
házi dolgozat, órai munka, projektmunka, füzetvezetés, egyéb szorgalmi feladat	100%	zöld
gyakorlati jegy	100%	lila
másik intézményből hozott jegy	100%	fekete

3. A házi feladatok meghatározásának elvei

- A házi feladat szóbeli és/vagy írásbeli lehet
- A házi feladat napi felkészülési ideje tantárgyanként ne legyen több 20 percnél. Mennyisége legfeljebb egy szöveges tananyag megtanulása, írásban pedig legfeljebb két (kisalakú) füzetoldal, figyelembe véve az életkori sajátosságokat.
- Hétvégére és a szünetekre is csak a napi mennyiségű házi feladat adható.

4. Teljesítménymérések

Belső felméréseket a szakmai munkaközösségek éves programja szerint végzünk.

Külső felmérésekbe nevelőtestületi döntés alapján kapcsolódunk be.

A pedagógiai munkánk eredményét úgy értékeljük, hogy összevetjük azokat a helyi pedagógiai programban megfogalmazott célokkal, stratégiával, illetve a helyi tanterveinkben tervezettekkel.

<i>Az értékelés</i>	<i>Célja</i>	<i>Funkciója</i>
Diagnosztikus /felmérő/	Az egyén, a közösség kiindulási szintjének, összetételének megismerése, információ-szerzés a neveltség szintjéről, a tanulói teljesítményről.	A nevelési ciklus kezdetén az önértékelés, ellenőrzés segítése.
Formatív /fejlesztő/	A nevelési folyamat szabályozása, koordináció, korrekció biztosítása.	A tanuló, a közösségek haladásának, fejlődésének elősegítése.
Szummatív /minősítő/	A nevelési folyamat eredményének globális, összegző kifejezése, a meglévő és az elvárt teljesítmény, eredmény meghatározása.	Újabb minőségi jegyekkel a nevelési folyamat további diagnosztizálásának elősegítése.

Egy napon egy tanulócsoportnál csak egy külső teljesítménymérés végezhető el.

Tantestületünk által elfogadott mérések

Sorszám	Mérés fajtája	Érintett évfolyam	Felelős
1.	DIFER mérés	1. évfolyam	igazgatóhelyettes, tanítók
2.	országos kompetenciamérés	6.; 8. évf.	igazgatóhelyettes, szaktanárok
3.	idegen nyelvi mérés	6.; 8. évf.	igazgatóhelyettes, szaktanárok
4.	NETFIT	5 – 8. évf.	igazgatóhelyettes, szaktanárok
5.	Szintfelmérés – idegen nyelv	4. évf.	tanítók, munkaközösség-vezető
6.	Szintfelmérés - matematika	4. évf.	tanítók, munkaközösség-vezető
7.	Készség- és képességmérés: szövegértés	4.; 5.; 7. évf.	munkaközösség-vezetők,
8.	Készség- és képességmérés: matematika	4.; 5.; 7. évf.	munkaközösség-vezetők,
9.	Készség- és képességmérés: természetismeret	6. évf.	munkaközösség-vezetők,

5. Magatartás és szorgalom értékelése

Ebben a fejezetben a minősítés követelményeit fogalmazzuk meg, az egyéb megállapodásokat *a házirend tartalmazza. A viszonyítási alapot a nevelőtestület által támasztott erkölcsi követelmények jelentik.*

A magatartás érdemjegyei és osztályzatai:

Példás (5)

- A közösségi munkában részt vesz.
- Viselkedése pozitív hatású társaira, környezetére.
- A házirendet betartja, másokat is arra ösztönöz.
- Szükség esetén segíti társait. Tanáraival a problémák feltárásában, megoldásában együttműködő

Jó (4)

- Megfelelő fegyelmezettségű, feladatainak eleget tesz.
- Elfogadható a viselkedése, a közösségre pozitív hatású, tisztelettudó.
- A házirend betartásában néha hibázik.

Változó (3)

- Kifogásolható, ingadozó a fegyelmezettsége.
- A közösségi munkában vonakodva vesz részt, a közösségre néha negatív hatású.
- Többször hibázik a házirend betartásában.
- Hangneme, beszédstílusa esetleg udvariatlan.
- Szaktanári vagy osztályfőnöki figyelmeztetője, intője van az adott hónapban.

Rossz (2)

- Másokat erősen zavaró, negatív hatású a viselkedése.
- Közösséget romboló, közönséges a hangneme.
- Figyelmeztetések hatására nem változik, sokat vét a házirend ellen.
- Megbízhatatlan, rossz példát mutat.
- Igazgató intő esetében az adott hónapban, ill. a házirend további megsértése esetén az adott félévben.

A magatartás szöveges értékelése alsó tagozaton félévkor 1. osztálytól 2. osztály félévig

- Társaival: barátságos- együttműködő-közömbös- gyakran kerül konfliktusba- segítőkész- nem segítőkész
- Közösségben: aktív- passzív- zárkózott- kezdeményező- hátráltató- konfliktust okozó
- Felnőttekhez: udvarias- tisztelettudó- közvetlen- tartózkodó- bizalmatlan

A szorgalom érdemjegyei és osztályzatai:

Példás (5)

- Aktív, igényes az ismeret – és a tudásszerzésben.
- Érdemjegyei képességei szerint alakulnak, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik.
- Esztétikus, hibátlan a munkája.
- Felszerelését mindig magával hozza, és házi feladatát teljesíti. Többletmunkát vállal, tanulmányi versenyen vesz részt, érdeklődő.

Jó (4)

- Képességeihez mértén dolgozik, többletmunkát ritkán vállal.
- Rendszeresen ellátja feladatait, de a munkája külső megjelenésében igénytelenebb.
- Időnként ösztönzésre szorul az órai munkában.

Változó (3)

- Tanulmányi munkája rendszertelen, hullámzó teljesítményű.
- Felszerelése gyakran hiányzik, házi feladatát nem mindig készíti el.
- Önállóan a munkavégzésben, többször kell figyelmeztetni kötelességeire.

Hanyag (2)

- Tanulmányi kötelezettségének azért nem tesz eleget, mert hanyag, gondatlan. Gyakran hiányzik a házi feladata, felszerelése.
- Képességein messze alul teljesít.
- Abban a félévben, amelyikben elégtelen félévi osztályzatot kapott valamely tantárgyból.

A szorgalom szöveges értékelése alsó tagozaton félévkor 1. osztálytól 2. osztály félévig

- Munkáját: önállóan- kevés segítséggel- kizárólag segítséggel végzi
- Probléma esetén: segítséget kér - nem kér segítséget
- A közösségi munkát: ötletekkel segíti- utasításra teljesíti - gyakran hátráltatja
- Tanulmányi feladatainak teljesítése: pontos, hiánytalan- ritkán hiányos- gyakran hiányos
- Tanítási órákon: figyel - nem figyel - sokat jelentkezik - mással foglalkozik - a többiekkel együtt halad - a többiektől gyakran lemarad

VIII. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérése

Intézményünk a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 81.§-ban megfogalmazottak szerint végzi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatát. Időpontját a mindenkori tanév rendjéről szóló rendelet szabályozza.

IX. A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések

A pedagógiai program érvényessége

Az iskola az intézményvezetői jóváhagyás után szervezi meg nevelő-oktató munkáját e nevelési program és helyi tanterv szerint. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges.

Pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A nevelőtestületnek 4 évente el kell végeznie a pedagógiai program teljes felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén módosítania kell.

A pedagógiai program módosítása

- A törvényi szabályozás változása esetén.
- A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
 - az iskola intézményvezetője,
 - a nevelőtestület bármely tagja,
 - a nevelők szakmai munkaközösségei,
 - az iskolaszék,
 - az iskola fenntartója

A módosítások értékelése az SZMSZ-ben megfogalmazott eljárásrend szerint történik.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő szülő megtekintheti.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg digitális formában:

- az iskola fenntartójánál,
- az iskola könyvtárában,
- az intézmény vezetőjénél,
- az intézményvezető helyetteseknél
- az iskola honlapján.

Legitimációs záradékok

A Budapest XVI. Kerületi Móra Ferenc Általános Iskola pedagógiai programjának módosításait az intézmény szakmai munkaközösségei véleményezték, és azt elfogadásra javasolták.

Budapest, 2020. június 22.

..... Bölcsész mkv. Természettudományos mkv.
..... Alsós mkv. Tehetséggondozó mkv.
..... Fejlesztő mkv Osztályfőnöki mkv.

A Budapest XVI. Kerületi Móra Ferenc Általános Iskola pedagógiai programjának módosításait a Szülői szervezet, az Intézményi tanács és az Iskolaszék 2020. június 29. napján tartott közös ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Budapest, 2020. június 29.

..... Iskolaszék elnöke Intézményi tanács elnöke
..... Szülői szervezet elnöke	

A Budapest XVI. Kerületi Móra Ferenc Általános Iskola pedagógiai programjának módosításait a Diákönkormányzat 2020. június 29. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Budapest. 2020. június 29.

.....
DÖK segítő tanár

A Budapest XVI. Kerületi Móra Ferenc Általános Iskola Pedagógiai programjának módosítását az intézmény vezetőjének előterjesztése alapján a nevelőtestület 2020. június 22. napján elfogadta.

Budapest, 2020. június 22.

.....
Bánkiné Kiss Anikó intézményvezető

Záró rendelkezés

1. A Budapest XVI. Kerületi Móra Ferenc Általános Iskola Pedagógiai programjának módosítását a mai napon jóváhagyom.
2. A pedagógiai program módosításai 2020. szeptember 1. napján lépnek életbe.

Budapest, 2020. június 29.

.....
Bánkiné Kiss Anikó
intézményvezető

MELLÉKLETEK

1. Kerettantervre épülő helyi tanterv 1-4. évfolyam

2. Kerettantervre épülő helyi tanterv 5-8. évfolyam